BOLŞEVİK PARTİ İNŞASI İÇİN ~ JÎBO SAZBÛNA PARTİYA BOLŞEVİK

BOLŞEVİK PARTİZAN

15 OCAK 1988
400 TL
№ 40

Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz! Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşiniz!
Karkeren hemû welatan yekbın! Karkeren hemû welatan û gelen bındest yekbın!

ERKEN GENEL SEÇİM SAHTEKARLIĞI SAHNELENDİ!

Hakim sınıfların çeşitli kanatlarının siyasi partileri aracılığı ile sürdürdükleri ve demagojik bir biçimde ezilen-sömürülen yığınları da kullandıkları çıkar çatışması, 29 Kasım "erken genel seçim"lerinde de sürerek, parlamento ahırına seçtirilen yeni sözcüler ve bir kez daha ANAP kliğinin sayısal "zaferi" ile yeni bir aşamaya ulaştı.

Seçim öncesi bir gecede çıkartılan seçim yasaları, Anayasa Mahkemesi itirazları ve kaşarlanmış halk düşmanı parti başkanlarının "boykot" yaygaraları sonrasında; özellikle SHP'nin ANAP ile kapalı kapılar ardında anlaşması sonucu, hakim sınıf partilerinin bir bölümünün "seçimi boykot" balonu sönmüş, ve 29 Kasım'da seçime gidilerek, ANAP kurmaylarının hazırladığı ve diğerlerinin "şimşeklerini üzerine çeken" seçim yasasının da marifeti sayesinde ANAP geçerli oyların %36,2'sini alarak milletvekillerinin %64'ünü kazanma "becerisini"(!) göstermiştir.

Seçim öncesi yapılan bir dizi anket ve kamuoyu yoklamaları, partilerin mevcut seçim yasası temelinde parlamentoya sayısal olarak nasıl yansıyabileceği gazetelerde yayınlanırken, biz de bir önceki sayımızda şunları belirtmiştik:

> "Seçim gerçekte en iyi halde (eğer DSP %10 barajını aşarsa, ki bu şu andaki anketlerde imkansız görünüyor) dört, normal olarak üç parti arasında tercih şeklinde olacaktır. Önümüzdeki 5 yıl içinde Özal önderliğinde bir ANAP hükümeti mi; İnönü önderliğinde bir SHP; Demirel önderliğinde bir DYP hükümeti mi; yoksa bunların birinin önderliğinde bir koalisyon hükümeti tarafından mı yönetilmek istiyorsunuz? İşte 29 Kasım'da verilecek oylarla pratikte belirlenecek olan budur!

(Ecevit, Türkeş, Erbakan, Edibali üzerinde burada durmuyoruz. Bunun nedeni, bunların diğerlerinden özde bir farklılığı olması değil. Bunların her biri, Özal-Demirel-İnönü gibi emperyalizmin uşağı hakim sınıfların partisidir; ve her birinin iktidara gelmesi halinde uygulayacağı, değişik ton ve biçimlerde faşizm olacaktır. Bunlar üzerinde durmamamızın nedeni, bunların seçimler sonrası ortaya çıkacak parlamentoda ya hiç olmayacağı, ya da önemli bir rol oynamayacağı gerçeğidir.)

Seç seç, beğen beğen, al! Faşizmi kimin uygulamasını istersiniz? Zamları, zulmü kimin uygulamasını istersiniz? Kürdistan'da milli zulmü, ezilen uluslar üzerindeki faşist baskıları kimin uygulamasını

(Devamı s.2'de)

İÇİNDEKİLER

istersiniz? İşbirliği adına Türkiyeli işçilerin, emekçilerin alınterinin, göznurunun, bütün yeraltı ve yerüstü zenginliklerinin emperyalist devlet ve tekellere kimin tarafından peşkeş çekilmesini istersiniz? Kıbrıs'ın işgalinin hangi "fatih" torunu tarafından yürütülmesini istersiniz? Kadınlar üzerindeki en ağır baskıların "kadın-erkek eşitliği vardır" teraneleri altında hangi "erkek hükümet" tarafından yürütülmesini istersiniz? İşçi sınıfının grevlerinin ezilmesinin hangi hükümet altında olmasını istersiniz? Köylülerin hangi hükümet altında daha fazla yoksullaşmasını istersiniz? vb. vb. İşte bu seçimde gerçek alternatifler budur. Kırk katır mı/kırk satır mı? Aids mi / Kanser mi?"(BP 38, s. 3-4)

Sonuçta geçerli oyların %36,2'si ile ANAP, %24,9'u ile SHP ve %19,5'u ile DYP parlamentoya girme hakkı kazanırken; seçim sonrası çok "dramatik" bir istifa ile "aktif politikadan çekildiğini" açıklayan Ecevit'in DSP'si, Erbakan'ın RP'si ve Türkeş'in MÇP'si nal toplayarak parlamentoya giden yolda Özal barajına takılarak, 7 yıl sonra, ulaşacaklarını hayal ettikleri koltuklardan uzak kalmışlardır.

Seçim sonrası Özal ve ANAP'a ateş püsküren "sağlı-sollu" muhalefet partileri; parlamento ahırına istedikleri gibi ve oyları oranında yansıyamamalarının suçlusu olarak yeni seçim yasasını gösterip ağıtlar yakarken; sahibinin sesi kalemşörler de aynı telden çalarak, sızlanma korosuna ritm tutma görevini üstlenmiş bulunuyorlar.

Bu konuda da seçim öncesi yazımızda biz şu tespitleri yapmıştık:

"29 Kasım seçimlerinin "düzeni sağlamlaştırma" temel işlevi konusunda, hakim sınıfların siyasi sözcüleri arasında özde bir mutabakat vardır. Özal ANAP'ının kendine aşırı avantajlar sağlayan seçim kanununu değiştirme üçkağıtları sonucu, yeni mecliste çok küçük gruplar olarak kalabileceklerini düşünen ANAP dışı partilerin ilk anda seslendirdiği "boykot" tavrı, çok değil 24 saat içinde yerini —sorumlu uşaklara yaraşır biçimde— "madem ki seçimler yapılıyor, rejim açısından katılmak görevdir"e bırakmıştır.

Yine de sonuçlar ANAP dışındaki partiler açısından olağanüstü kötü olursa, bunların "rejimin selameti" ve "istikrarı" ve de efendim "demokrasi" açısından, yapılan seçimlerin "gayri-meşru" olduğunu ilan etmeleri hiç de şaşırtıcı olmaz. Bunun işaretleri çoktan verilmiştir. O zaman sözkonusu partilerin yapacağı, "daha adil, demokratik şartlarda" "yeni bir erken seçim"i zorlamak, ANAP'a 5 yıl iktidar fırsatı vermemeye çalışmak olacaktır. Ama bunlar seçim sonrası işlerdir. Şimdilik her biri birbirinin kirli çamaşırlarını ortaya dökerek, kendi oy oranını yükseltmeye çalışmaktadır." (BP 38, s.3)

Evet, şu an yapılmakta olan, tam da seçim öncesi belirttiğimiz gibi, yapılan erken seçimi "gayri-meşru" ilan etme çabalarıdır. Özellikle bu işi yüksek sesle seslendirenler, SHP dışındaki tüm partilerdir. Ancak bu yaptıkları, tek kelime ile sahtekarlık ve demagojidir. Çünkü aynı yasa ile kendileri ANAP gibi oy alabilselerdi, onlar gelip hükümet koltuğuna oturmakta hiçbir sakınca görmeyeceklerdi. Aksi bir düşünceleri olsaydı, gerçekten böyle "anti-demokratik" diye demagojisini yapıp, "boykot" diye kurusıkı attıkları çığlıkları pratiğe uygular ve doğacak sonuçlara da katlanmayı göze alırlardı.

Ancak yapılan tam tersidir. Tüm kötülüklerin sorumlusu ANAP ve suç ortağı da SHP diyenler, yani 12 Eylül öncesinin kaşarlanmış faşist politikacıları, meydanlarda boy gösterip, alternatif olduklarını iddia etmişler, ama gelinen yerde —en azından bu seçimlerde— balonları sönmüştür.

Seçim sonrası, ANAP karşıtı ama düzenin yeminli savunucusu hemen tüm yazar-çizer takımının gece-gündüz sayfalarının baş köşesini süsleyen "yeni seçim kanunu" adlı, amacı belli ve bu amaca ulaşmış hilkat garibesi üzerinde fazla durmayı anlamsız buluyoruz. Çünkü bu ya da daha önceki seçim yasaları bir bütün olarak emekçi halk için anti-demokratik yasalar olup, ezilen ve sömürülenlere olumlu hiçbir şey sunmamaktadır. Seçimin biçimini belirleyen bu yasalar, doğrudan hakim sınıf kliklerinin içinde bulunulan dönemdeki çelişki ve hükümet eden klik ya da kliklerin yararına göre düzenlenerek, kâh biri, kâh diğeri uygulama alanına sokulmaktadır. Tüm TC tarihi bunun örnekleriyle doludur.

Bugünkü tercih, hakim sınıfların düzenini koruyabilmek ve sağlamlaştırabilmek düşüncesi ile; koalisyonlar ve partiler bazında parçalanmışlıktan kaçınmak, iki ya da en fazla üç partili bir yapı ile amaçladıkları çok yönlü istikrara(!) parlamento ve hükümet alanında da kavuşmak yönündedir. Bu, en azından komprador burjuvazi ve toprak ağalarının bugün sömürüden daha fazla pay alıp, bunu daha da artırmak isteyen kesimlerinin tercihidir.

Bir başka deyişle, koalisyonlar, hizipler federasyonu biçiminde "büyük" partiler

içinde oluşup, görünürde tek parti biçiminde yansımaktadır. Bunun tipik örneği ANAP ve SHP'dir.

Dolayısıyla, başta işçi sınıfı olmak üzere halk sınıf ve tabakaları açısından hepsi anti-demokratik olan seçim yasalarının, hakim sınıfların şu veya bu partisi açısından da "demokratikliği" ya da "anti-demokratikliği" bizim açımızdan çıkış noktası olamaz. Hiç kuşkusuz, hakim sınıfların çeşitli renkten ve türden sözcülerinin bu sorunu odak noktası yapması, bize göre tesadüfi değildir. Onların amacı, bugünkü seçim sonuçlarının ortaya çıkardığı ve devrimci mücadele açısından oldukça önemli ve ilginç verileri gözlerden gizlemek ve kendileri açısından çıkar dalaşını "adil olmayan"(!) bir rotaya sokması bağıntısında önemli olan bir sorunu herşey gibi lanse etme gayretleridir.

Hiç kuşkusuz, biz komünistler açısından da bu seçim, bir dizi objektif olguyu ortaya sermesi bağıntısında belli bir anlam taşımaktadır.

Örneğin, seçime katılım oranı, oy dağılımı, oy dağılımı içinde emekçi sınıfların ve bölgelerin-yörelerin yeri, halk ve hakim sınıflar ile hakim sınıf kliklerinin kendi iç çelişkilerinin seçimde nasıl yansıdığı, bağımsız "sosyalist" adayların bu seçim içindeki yeri vb.

Bu ve daha bir dizi sorunun doğru yanıtı, önümüzdeki dönemde örgütlenme alanlarımız, mücadele araçları ve biçimleri, propaganda ve ajitasyonda öncelikle yöneleceğimiz kesimlerin hangileri olduğu ve gelişimin emekçi kitleler yararına nasıl olması gerektiğini daha açık bir biçimde ortaya serecektir.

Ancak o zamandır ki, sübjektif niyetler yerine objektif gerçeklerden hareketle, sübjektif unsur olarak Komünist Partisi, işçi sınıfı ve emekçi kitleler yararına olaylara müdahale edebilir ve faşist düzenin yıkılması yolunda olumlu mesafeler katedebilir; inşasını hızlandırıp, gerçek alternatifin, düzenin faşist partileri yerine kendisi olduğunu kanıtlayabilir.

Bazı Sorunlar ve Sonuçlar Üzerine

Yukarıda belirttiğimiz bellibaşlı soruların seçim sonuçları ışığında yanıtlarının şunlar olduğunu görüyoruz:

* Bugün hala halkın çok büyük kesimi (%90'a yakını), faşist düzen partilerinin hangisinin faşist devlet gemisinin dümenine kumanda edeceğini belirlemek esas amacıyla yapılan ve kendilerine baskı, zulüm ve gözyaşından başka birşey getirmeyen bir seçime katılıp, kendi yararlarına olumlu bir değişimi mevcut düzen sınırları içinde aramaktadır.

Varolan kaba parlamenter maskeli faşist düzen siyasi olarak kesinlikle zamanını doldurmuş değildir. Objektif olarak bu düzenden zarar gören, çıkarı bu düzenin devrimle yıkılmasında olan milyonlarca işçi-köylü-emekçi insan, faşizmin kaba bir maskesinden başka birşey olmayan parlamento, ve bu parlamento için yapılan seçimlerde kendine sunulanlar içinde kendine göre "en iyi" görüneni tercih ederek, birşeylerin değişmesini umma, bunu bekleme durumundadır. Seçim sonuçlarının açık seçik gösterdiği gerçeklerden biri budur. Ve komünistler bu gerçeği, devrim mücadelesinde taktiklerini, mücadele araç ve biçimlerini vb. belirlemede çıkış noktalarından biri olarak dikkate almak zorundadır, alacaktır.

* 12 Eylül 1980 askeri faşist cuntası sonrası "dört eğilimin biraraya gelmesiyle" oluşturulduğunu ilan eden, bu haliyle "yamalı bohça" görünümündeki ANAP artık kurumlaşmış ve kalıcı bir düzen partisi halini almıştır.

ANAP'ın dört yıllık iktidar yıpranmasına, ve 1983 seçimlerinde "cuntaya en uzak parti" görünümünün getirdiği tüm oyları kaybetmiş olmasına; bunun yanında, üzerine oynadığı tabana yeni talipliler olarak DYP, RP, MÇP, IDP'nin rakip olarak seçimlere katılmasına rağmen, ve bunların aldığı oy oranı toplamı %30'lara varmasına rağmen; —1983 seçimleri ile karşılaştırıldığında— %8,8'lik gerilemesi, gerçekte bu parti açısından önemli bir başarı, ve bu partinin Türk hakim sınıfları açısından kalıcı bir parti olacağının kesin işaretidir. Bu partinin de MDP gibi, HP gibi kısa ömürlü olacağı hesaplarının boşluğunun göstergesidir. Açıktır ki, ANAP birinci parti olmasını önemli ölçüde devletin tüm imkanlarını seçim kampanyasında ANAP lehine pervasızca kullanmasına, çıkardığı seçim yasasına, TRT'yi ANAP'ın çiftliği biçiminde kullanmasına vb. de borçludur. AMA bunlar yalnızca oy oranının şu ya da bu kadar puan alçak veya yüksek olmasında rol oynayan etmenlerdir. ANAP kendine bir taban yaratmıştır; ve parti olarak kurumlaşma yönünde bu seçim "zaferi" ile en önemli adımı atmıştır. Bunun da bilinmesi, yine komünistler açısından taktiklerin belirlenmesinde önemli rol oynayacaktır.

* İlk dönemler doğrudan 12 Eylül cuntası-

nın sesi olarak MDP piyasaya sürülmesine karşın, bugün 12 Eylül döneminin savunucusu ve sözcüsü olma görevini ANAP üstlenmiş bulunmaktadır. ANAP kaderini ayrılmaz bir biçimde 12 Eylül'ün şimdi güya sivilleşmiş askeri faşist cuntası ile birleştirmiş bir görünüm sergilemektedir. Bu politik hattına karşın ANAP'ın %36 oy alması, bu açıdan yaklaşıldığında yaklaşık 8,5 milyon insanın 12 Eylül sonrası dönemin politikasını da –en azından istikrar, anarşinin bastırılması vb. olarak adlandırılan bölümlerini– onaylaması demektir ki, bu hala cuntanın önemli bir kitle tabanına sahip olduğunu göstermektedir.

Mao Zedung'un dediği gibi: "Bütün gericiler birdir: Vurmazsan yıkılmaz." Ama vuracağın gericinin de durumunu doğru değerlendirmek gerekir. 12 Eylül askeri faşist cuntası hakkında yapılan her türlü iyimser "olağanüstü zayıflar", "gittiler-gidiyorlar", "çözüldüler-çözülüyorlar" vb. değerlendirmeler, taktik olarak düşmanı küçümseyen; stratejik olarak gerçekte kof ve "kağıttan kaplan" olanların, taktik olarak gerçek kaplan da olduklarını görmeyen, kendini avutan değerlendirmelerdir. En azından bu seçimlerde cuntanın has partisi olarak ortaya çıkan bir parti, bugün Türkiye'de birinci parti durumundadır. Açıktır ki, cunta 1983'teki kitle desteğine sahip değildir; bu alanda bir gerilemesi sözkonusudur. Ama yine de hala önemli bir kitle desteğine sahiptir. Sorunun bu yanını komünistler taktiklerinde hesaba katmak zorundadırlar.

* Bugün hala halk arasında "sağ" olarak bilinenlerin toplamı (ANAP+DYP+MÇP+RP+IDP) seçimlerde geçerli oy veren kitlenin %66,47'sini etkilerken, "sol" adına konuşanlar (SHP+DSP+"sosyalist" bağımsızlar!) geçerli oyların ancak %33,53'ünü alabilmiştir.

Bütün "sağ" basının "büyük zafer" olarak göstermeye çalıştığı bu sonuç, aslında SHP ve DSP gibi partilerin solculuğunun lafta olduğu bilindiğinde, onca büyük öneme sahip değildir. Ama yine de varolan durumu değerlendirme açısından doğru tercüme edilmesi gereken bir anlamı vardır. Yığınların büyük çoğunluğu, kendi lehlerine bir gelişmeyi düzen sınırları içinde görmelerinin yanında; açık seçik milliyetçi, ırkçı, dinci, tutucu, ülke bağımsızlığına lafta bile önem vermeyen propagandalarla ortaya çıkan siyasi partilerle mümkün görmektedir. Açıktır ki, bu %65'in tümü devrimle karşı-devrim çatışmasında, devrime karşı düzeni silahla savunmada militanca mücadele edecek değildir. Ama potansiyel olarak karşı-devrime devrimden daha yakındır. Bunların önemli bir bölümünün devrime karşı en azından "hayırhah bir tarafsızlık durumu" içine çekilmemesi halinde devrimin mümkün olmayacağı bilinçlere kazınmalı, hesaplar buna göre de yapılmalıdır.

* "Sol" adına verilen oyların çok büyük bir çoğunluğu, kuşkusuz devrime, devrimci sol'a değil, reformist "sol"a verilen oylardır. Yani "sol" oy potansiyeli içinde mevcut düzenin reformlarla "halk yararına" dönüştürülmesini devrime tercih edenler hala oldukça geniş bir kesimi oluşturmaktadır. Sekiz milyonluk bir kitleyi oluşturan bu kesim içinde reformizmin etkisi kırılmadan geniş bir devrimci kitle tabanı yaratmak olanaksızdır.

* "Sağ" oylar kapsamı içinde sayılan MÇP ve IDP gibi açık kafatasçı-ırkçı faşistler 900 bin civarında bir oy alarak belli bir gerileme göstermelerine karşın, bunların belli kesimleri hem ANAP hem de DYP içinde yeralmalarından ötürü hala önemli bir güç olduklarını göstermişlerdir.

* Yüzde 7,1'lik bir oran ile 1,5 milyonun üzerinde oy toplayan RP, bugün örgütlü dinci faşistlerin potansiyelini yansıtması anlamında çok önemli olup, gelecekte bu olgu gözönünde tutularak, çalışma ve mücadelede ona uygun taktikler üretilmek zorundadır.

Sınıf mücadelesi keskinleştiğinde, devletin vurucu gücü yanında gerek MÇP'nin kafatasçı-ırkçı faşist komandolarının, gerekse RP'nin dinci-ümmetçi faşist komandolarının militan antikomünist vurucu yedek güç olarak piyasaya sürüleceği komünistlerin bilincinde olmak zorundadır. "Anti-cuntacılık" adına, özellikle dinci faşistlerle girişilen eylembirlikleri, onların demokrasi güçlerine sayılması vb. büyük bir gaflet, ve bilinçli yapıldığında, savunulduğu iddia edilen demokrasiye ihanettir.

* Bu seçimlerde %19,5'luk oy oranı ile üçüncü parti olabilen DYP'nin şefi Demirel'in balonunun söndüğü görülmektedir. Ancak, hakim sınıfların elinde, Özal'ın yıpranması halinde bir koz olarak hala tutulan Demirel ve yandaşları, azılı bir halk düşmanı olduğunu yıllar süren pratiğiyle kanıtlamalarına karşın, "sağdan demokratik muhalefet" demagojisi ile kitlelere yutturulmaya çalışılmaktadır. Ve görülen odur ki, ANAP'a "sağ"da alternatif bir diğer parti olarak varlığını sürdürecektir.

* Ecevit'in DSP'si, bu seçimlerde önüne

koyduğu %10'luk genel barajı aşma hedefine yaklaşmaş olmasına rağmen, bu hedefe varamamıştır. Yine de bu parti 2 milyonun üzerinde oy almıştır. Objektif olarak bu oylar, "sol"da barajı aşan tek parti olan SHP açısından "kayıp", ANAP açısından ise milletvekili oranını artıran oylar hanesine yazılmıştır. Ve bir dizi güya "solcu" yazarın baş saldırı hedeflerinden biri haline gelmiştir Ecevit. Bu arada tabii DSP'nin seçim öncesi önerdiği seçim anlaşması vb. "unutulmuş"tur.

Seçim sonrası bu sonuçlar temelinde Ecevit, parti başkanlığından istifa ettiğini açıklamıştır.

Bu "istifa", Ecevit'in ve onun popülist görünümlü giderek daha da sistemleşen reformizminin artık bittiği vb. biçiminde yorumlanmamalıdır.

Ecevit'in istifası "gelmek için gitme" biçiminde bir adımdır. En kötü seçim şartlarında, oyların "kayıp" hanesine yazılma tehdidine rağmen 2 milyon oy alan; kendi içinde hiziplere izin vermeyen bir yapılanma oluşturmaya yönelen bir siyasi hareketin yok olduğu, yok olacağı vb. bir hayaldir.

DSP gerektiğinde Ecevit'siz Ecevit hareketi olarak da varlığını sürdürecek, ve antikomünizmi bilinçli olarak savunan "modern" batıcı-batılı bir parti olarak, hakim sınıfların gerektiğinde kullanacakları yedek lastik olacaktır.

Komünistler somut siyaset ve taktiklerini bu gerçeklerin üzerine inşa etmelidir, ve edecektir.

* Bu bağıntıda şu da bilinmelidir: Nasıl ki "sağ"a oy veren %65'lik kesimin tümü, silah elde bu düzeni savunmayacak olsa da, buna rağmen şu anda karşı-devrime devrimden daha yakın konumda ise; "sol"a oy veren %35'lik kesim de, yine silah elde devrim için savaşmaya hazır olmasa da, yine de devrime, karşı-devrime olduğundan daha yakın konumda durmaktadır.

Bunun anlamı kitle çalışması bağıntısında; geniş kitlelere yönelik ajitasyon ve örgütleme çalışmasında, bu kesimin öncelikli bir yere sahip olduğudur. Ama bu önceliklilik, %65'e göre bir öncelikliliktir. Birinci sırada durma anlamında değil. Peki ama, o halde birinci sırada kim duracak? Bu soru ile, bu seçim sonuçlarının komünistler açısından en önemli noktasına geliyoruz:

Komünistler Açısından "Sonuçların" En Önemli Noktası

Bu seçimlerde bizim açımızdan en önemli sonuç şudur: Nicelik olarak 4. parti olma düzeyinde bir kesim; 2,5 milyona yakın bir seçmen kitlesi ya seçimlere hiç katılmamış, oy kullanmamış; ya da geçersiz oy biçiminde, hiçbir düzen partisine oy vermeme biçiminde oy kullanmıştır.

Hiç kuşkusuz, toplam seçmenler içinde %8,5 civarında olan ve 2,5 milyonluk bir oy potansiyelini oluşturan kesimin tümünün bilinçli bir tercihin ürünü olarak bu tür bir tavır sergilediğini hiçbir aklı başında kişi iddia etmez.

SEÇİM SONUÇLARI (*)

Seçmen sayısı:	26 337 353	
Sandık sayısı:	98 774	
Açılan sandık:	98 683	
Geçerli oy:	23 901 168	%91,48
Kullanılmayan ve geçersiz oy:	2 436 629	%8,52
MÇP	686 589	%2,8
IDP	214 566	%0,8
ANAP	8 661 313	%36,2
DSP	2 037 636	%8,5
SHP	5 922 882	%24,7
RP	1 708 077	%7,1
DYP	4 572 629	%19,1
BAĞIMSIZ	89 263	%0,37

NOT: Bu sonuçlar, Yüksek Seçim Kurulu tarafından yayınlanması beklenen kesin sonuçlar değil; 2.12.1987 tarihli "Hürriyet"teki listeden aktarılmıştır.

Eldeki verilerle kesin bir tespit yapmak olanaksız olmakla beraber, şimdiye kadarki seçimler gözönünde tutularak, yaklaşık bu kitlenin yarısının ihmal ve bilgisizlikten ötürü seçime katılmadığı ya da geçersiz oy kullandığı tespit edilebilir. Fakat durum bu bile olsa bu, yaklaşık 1,25 milyon insan bilinçli olarak düzen partilerinden biri ya da diğeri yönünde tercih belirtmemiştir, anlamına gelir. Ve işte, hemen hiçbir burjuva sözcüsünün ve yazarın değinmeden es geçtiği bu olgu, biz komünistler açısından bu seçim verileri somutunda kavrayacağımız esas halka olacaktır.

Özellikle 12 500 TL cezayı göze alarak içinde bulunulan ekonomik çöküntü ortamında bir emekçinin ihmalkarlık ya da bilisizlik ürünü olarak seçime katılmamayı göze alması oldukça zor bir ihtimaldir.

Yıllardır olduğu gibi bugün de can bedeli bir sınıf mücadelesinin ateşine atılan bir devrimci, nasıl düşünceleri ve davasına olan bağlılığı sonucu her türlü zorluğu göze alabiliyorsa, devrime sempati duyan ve kurtuluşunu ancak devrimde gören bir emekçi de 12500 TL'lık bir cezayı ve fişlenmeyi göze alarak bu seçime katılmamayı tercih edebilir.

Dolayısıyla içinde bulunduğumuz anda komünistlerin yönelip içlerinde örgütlenmeye ağırlık vereceği ileri kesim, seçime katılmayarak ya da geçersiz oy atarak bilinçli tavrını sergileyen bu kitle olmalıdır, olacaktır. Bir başka ifadeyle, komünist propagandanın ve ajitasyonun öncelikli muhatap alması gereken, onun hedefi olan kesim, seçimi red bağıntısında belli bir bilinçli tavır sergileyen bu kesimdir.

*

Bu yılki seçimin en temel ayırdedici özelliği, 1983'te engellenen bazı düzen sözcülerinin de bu kez sahneye tekrar çıkmaları ve kitlelere seçime katılarak kendilerine oy vermeleri yönünde çağrı yapmış olmalarıdır. Bunlardan biri olan Ecevit kitleleri şu şekilde DSP'ye oy vermeye çağırıyordu:

"... Vatanı kurtarmak için, her zaman silah gerekmez. Özal'ın vatan topraklarının altını üstünü satmasını önlemek için, silaha sarılır gibi, oylarınıza sarılın" (28 Kasım 1987, Hürriyet, s.15)

Bu olgular somutunda görülebileceği gibi, bu yılki katılmama ya da geçersiz oy tavrı yalnızca komünistlerin ve oportünist-revizyonist örgütlerin çok küçük bir bölümünün çağrısına uygun düşen politik tavrın bir ifadesidir.(*) Burada demagojiye yer vermemek için hemen şunu vurgulayalım: Sözkonusu kitlenin seçimi şu veya bu biçimde reddetme tavrına girmesinde biz komünistlerin pratik faaliyetinin payı bugün için oldukça sınırlıdır. Burada asıl olan, yapılan "boykot" vb. çağrılarının etkisinin ne olduğundan bağımsız olarak, yüzbinlerce emekçinin önemli ölçüde kendiliğinden, adı geçen 1987 erken genel seçimlerine katılmadığıdır. Biz komünistler burada, bugüne kadar sınırlı olan etkimizi planlı bir biçimde geliştirebilmek düşüncesiyle önce bir olgu tespitinde bulunuyor ve buna denk düşen çalışmalara girmeyi görev bildiğimizi belirtiyoruz.

(*) Bu noktada da geçersiz oy; ya da oy kullanmama çağrısı yapan hiçbir revizyonist-oportünist grubun "bağımsız sosyalist adaylar" konusunda tavır takınmamış olduğu; bunlara da oy vermeme çağrısı yapmamış olduğu bilinmelidir. Bu durumda oportünist-revizyonist cephenin tüm unsurları bu adaylara oy verilmesi yönünde kapıyı açık bırakmıştır. Bir bölümü ise zaten bu yönde doğrudan çağrı da yapmıştır.

Yukarıda genel hatlarıyla ortaya koyduğumuz görevlerimize ilişkin tespitimizi daha da somutlamak gerekirse; öncelikle bellibaşlı sanayi kentlerinde, örneğin İstanbul gibi proletaryanın yoğun olduğu bölgelerdeki seçime katılmama ve geçersiz oy miktarı gözönünde tutulmalı, bu yönde tavır belirleyen kesimlerin yoğun olduğu bölgelere çalışma alanı bağıntısında ağırlık verilmelidir.

İSTANBUL BÖLGELERİ KESİN OY DÖKÜMÜ

Bölgeler	Seçmen sayısı	Kul. oy	Geç. oy
1. Bölge	523 822	453 041	443 565
2. Bölge	[illegible]	[illegible] 606	387 4[illegible]
3. Bölge	[illegible]	[illegible] 137	418 005
4. Bölge	420 [illegible]	[illegible] 410	377 222
5. Bölge	474 [illegible]	[illegible]	411 890
6. Bölge	426 [illegible]	[illegible]	[illegible] 081
7. Bölge	509 172	[illegible]	[illegible]
8. Bölge	258 080	232 [illegible]	[illegible]
İst. gen. top:	3 544 390	3 178 552	[illegible] 776
Kullanılmayan + geçersiz oy topl.:			432 [illegible]

Gerek Türkiye'nin geneline ilişkin çizelgeden, gerekse İstanbul'a ait çizelgeden bizim açımızdan çıkan pratik sonuç budur. Örneğin "İşçi kitlelerinin bilinci SHP'yi desteklemeye denk düşüyor, o halde biz de SHP'yi desteklemeliyiz" diyen safkan işçi kuyrukçusu, ve böyle durumlarda da reformizmin avukatlarından "Sosyalist İşçi" gibi Troçkist kırması akımlar, seçim sonrası [illegible]rilerine bakarken SHP'nin aldığı oy ile sevinip, Don Kişotlar gibi bu başarıdaki(!) payları ile övünebilirler. Bu ve benzeri sahte devrimciler reformizmin kuyruğuna takılmakta özgürdürler. Ama biz de böylelerini teşhir ve tecrit etmekte özgürüz. Her zaman görevimiz, böylelerinin yüzlerindeki maskeyi çekip almak ve ardındaki burjuva suratı sergilemek olacaktır.

"Bağımsız Sosyalist"-liğin Zavallılığı Üzerine

Hiç kuşkusuz görevimiz yalnızca bu kesimin teşhiri ve tecriti ile sınırlı değildir. Özellikle bu genel seçimlere "sosyalist" adaylar olma iddiası ile katılan ve onları destekleyen oportünist-revizyonist-troçkist akım ve çevrelerin ne menem sosyalist ol-

duklarını da göstermenin yanısıra, ulaştıkları fiyasko sonuç ile cin olmadan adam çarpmaya kalkanların gülünç halini de teşhir etmektir görevimiz. Biz bunların tavrı ve programlarına ilişkin görüşlerimizi seçim öncesini tahlil eden 39. sayıdaki yazımızda kısaca ele almıştık.

Örneğin 6 dergi ve grubun desteğindeki sözümona sosyalist beş aday, daha bir dizi sıradan bağımsız adayla birlikte, 3,5 milyon seçmenden 3,1 milyonunun oy kullandığı İstanbul gibi bir kentte 2526 oy alabilmiştir. Bunun yarısını adı geçen 5 "sosyalist" adayın aldığını varsaysak bile, kişi başına 200 oy düşmektedir. Bu ise hiç de bu ekibin iddia ettiği gibi, "mevcut sosyalist potansiyel" değildir. Çünkü bu beyler çok büyük yaygara ile adaylar çıkartıp destek talep ederken, "sosyalist potansiyel"in bu adayları destekleyeceğini varsayıyordu.

Yukarıdaki rakamlar olsa olsa, en iyi halde, sözkonusu göstermelik sosyalistlerin kendi taraftarlarının bir yansımasıdır. Bu ise, sağa-sola ahkâm kesen, sadece adı sosyalist olanların acınası hallerini ortaya koymaktan başka birşey ifade etmemektedir.

Mevcut düzenin "demokratik"liğini ispatlamakta çok iyi birer araç olmaktan öte hiç bir işlev üstlenmemiş olan bu akımlar, seçimlere sözde sosyalist, aslında reformist platformlarla çıkarak; faşizmin sağa-sola "sosyalistlerin de katıldığı seçim yapıldı" demagojisini yaymasından başka bir iş yapmadıkları gibi, emekçiler arasında reformistliklerini "sosyalistlik"miş gibi satarak bilinçleri karartmış, bu anlamda sadece zarar vermişlerdir. Hepsi bu kadar.

Fakat bu dergi "sosyalistlerinin" seçim sonrasında bizim vardığımız sonuçlara pek varmak istemeyeceklerinin bilinciyle, yapacakları değerlendirmeleri berakla beklediğimizi belirtelim. Bu akımlara, varacakları sonuçlar temelinde hiç kuşkusuz söyleyecek birkaç çift sözümüz daha olacak.

Ve TB"K"P'nin "Hal-i Pür Melal"i Üzerine

Hiç kuşku yok ki, bu seçimlerden en büyük darbeyi yiyenlerden birisi de eski adlarıyla T"K"P + TİP; yeni adıyla TB"K"P'li naylon komünistler oldu. Aynı anda birkaç ipte oynamaya kalkan yeteneksiz cambaz örneği; bir önceki sayımızda seçim öncesi derin(!) tahlillerini aktardığımız; "ANAP olmasın da!..." düşüncesinin ve "ince taktiklerin!!!" sahibi bu sahtekarlar, eski uşak politikalarını yeni koşullar altında uygulamada henüz yeterince olgunlaşmadıklarını sergilediler. Bu beceriyi gösterebilmek için Özal vb.den biraz daha öğrenmeleri gerektiği ortaya çıktı.

Örneğin, ANAP'a karşı MÇP dışında tüm faşist partileri ortak hareket etmeye çağıran ve aslında SHP ve DYP'nin yedek gücü olmaktan öteye gidemeyen yeni adıyla TB-"K"P'li hainler, seçim öncesi yaşama geçirdikleri ve uşak basının manşetlerinden inmeyen atraksiyonları ile oldukça sükse yaptılarsa da, bu reklamın diyetinin hiç de ucuz olmadığını kendi sekreterleri somutunda tatma imkanı buldular.

Neydi o günlerce 8 sütuna manşetli bol resimli haberlerin nedeni? Herkesin bildiği gibi, kaşarlanmış kavga kaçaklarının artık resmen reformist olduğunu ilan eden "yeni politikaları" temelinde "legalleşme" kararı ve sonra da iki genel sekreterin, bol gazeteci ve modern revizyonist yüklü bir uçakla Türkiye'ye seyahatleri...

Bir yanda büyük patron Gorbaçov'un açıklık vb. politikasının T"K"P'ye uyarlanması; diğer yanda da, armut pişti, ağzıma düşmeli mantığı ile ve ANAP kurmayları ile yapılan istişareler sonucu Türkiye'ye dönme kararları...

"Demokrasinin sınırlarını genişletme"de reformist TB"K"P'ye legalleşme zamanının geldiği hesapları, devrim diye bir sorunları hiçbir zaman olmamış olan bu uşakları harekete geçiren esas dürtü oldu. En kötü halde Doğu ve Batı Avrupalı "dostlar"ın desteği ile kısaltılacak bir "gözaltı" süresi doğrusu "demokrasi mücadelesi" diye adlandırılan legalleşme operasyonu için göze alınabilirdi. Hesap bu idi. Ve görülen o ki, bu hesaba izin veren işaretler de alınmıştı.

Yanlış hesap bu kez Bağdat'tan dönmedi ama, Ankara-Esenboğa havaalanında noktalanıverdi.

Bu kişiler, 1980 12 Eylül öncesi bol keseden atıp tuttuktan sonra 11 Eylül günü "askeri darbe" haberlerini alıp kapağı yurtdışına atanların genel sekreteriydi. Bu kişiler önce; "demokrasi gücü generallerin" cuntasını bekleyen, 12 Eylül'den 2 yıl sonra karar değiştirip faşist cunta olduğu sonucuna varan ve cezaevindeki kadroları teslimiyet bayrağını göndere çekmesine karşın, direnen devrimcilerin onurlu direnişlerini kendi ürünüymüşçesine sahtekârca TKP'nin Sesi'nden yayınlayan bir partinin yöneticileriydi.

Türkiye'de yedikleri darbelerin yanısıra tecrit olmanın da verdiği "yeni taktikler

üretme" gayretiyle; daha düne kadar "goşist/Maocu bozkurt" dedikleri devrimciler ve komünistlerle ittifaklar arayan ve bunu da hemen hemen tüm oportünist-revizyonistlerle 12 Eylül'ü protesto gösterilerinde yaşama geçirme becerisi gösteren bir partinin önderleriydiler.

Ve aynı kişiler bir yandan kendi aralarında örgütsel birlik yaratırken, bu kez "yeni koşullar" nedeniyle aynı "ince taktikler" adına aslında belkemiksiz burjuva politikacılığının bir ifadesi olarak Demireller, Erbakanlar vb. ile ittifaklar oluşturmak için ter döken en iğrenç pragmatistlerdi. Ve bunlar Rus sosyal-emperyalizminin yeminli, paralı uşakları idiler, uşaklarıdırlar.

Gelinen yerde bununla da yetinmeyerek, Özal kliğinin "demokratikleşiyoruz" salatasına maydanoz gibi doğranacağının hesabını yapamamaktan aciz bu çokbilmiş "taktisyenler", hala binlerce devrimci tutsağın zindanlara tıkılı olduğu, işkence ve zulmün kol gezdiği, Türkiye Kürdistanında PKK önderliğinde verilen gerilla mücadelesine misilleme olarak Kürt ulusu ve halkı üzerindeki baskı ve zulmün toplu kıyıma dönüştüğü bir dönemde, kendileri açısından en iyimser hesapla eli kanlı faşistleri aklamanın basit birer aracı olarak Türkiye'ye dönmeye karar verirken, görülen o ki kendilerine pek dokunulmayacağı varsayımı ile hareket etme rezilliği içindeydiler.

Bir devrimci bildiri bulundurana 8-10 yıl cezanın kesilip, yüzlerce kalemin kırıldığı faşist bir diktatörlük altında, kendilerinin havaalanlarında bando takımıyla karşılanacaklarını sananlar, bu olmayıp da şatafatlı adları "genel sekreter"liklerinden ötürü binlerce komünist, devrimci, demokrat ve emekçinin uğrak yeri olan "sorgu merkezine" götürülünce hem kendileri hem de yandaşları şaşkına döndüler.

En sıradan kişiye, kuşku üzerine olmadık işkenceler yapmayı kendine görev bilmiş işkenceciler ve efendilerinin, adı geçen iki ünlü "genel sekreter"e de şu veya bu oranda şu veya bu yöntemle işkence uygulamaları sözkonusu olabilir. Bu gerçek ise, bize düşen görev bu uygulamayı da lanetlemektir. Çünkü biz komünistler için işkence, kime karşı yapılırsa yapılsın, ilkesel olarak reddedilmesi gereken bir uygulamadır.

Ancak lanetlenmesi gereken bir diğer yanda; 60 saatlik videolu sorgularda takınılan tavır ve "verdikleri" söylenen ifadelere dayanılarak bir dizi insanın daha gözaltına alınmasıdır.

Henüz poliste nasıl bir tavır sergilediklerini bilemiyoruz. Sadece görülen o ki, iki ünlü tutsağın serlerini veremeyip, bazı sırlarını verdikleri ve bunun ürünü olarak da işkence tezgahlarına yeni insanların çekildiğidir. Önümüzdeki dönemde ifadeler üzerindeki sis perdesi kalktığında daha objektif bir yargıya varmak olanaklı olacaktır.

Sonuç ne olursa olsun, mevcut seçim ortamından yararlanmaya kalkanlar iki genel sekreter bozuntusunu faşist devletin cezaevine yolcu ederek hiç de iyi "politikacılar" olmadıklarını kanıtlamışlardır.

İster kahraman yapma isteğinin, isterse acizliğin bir ifadesi olsun, parti başkanlarını elini-kolunu sallayarak "legalleşme idealine ulaşma azmi"nin bir ürünü olarak faşist diktatörlüğe teslim edenlerin bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da başta Türkiye işçi sınıfı olmak üzere emekçi halkımıza verebileceği olumlu hiçbir şey yoktur.

Bu nedenle, bundan sonra da Rus sosyal-emperyalizminin yeminli uşakları hangi ad ve hangi örgüt biçimi altında olurlarsa olsunlar, biz komünistlerin, komünizm adına konuşanlar arasında birincil ideolojik mücadele hedefi olmaya devam edeceklerdir. Ta ki, yüzlerindeki pembe Gorbaçov patentli sahte komünizm boyasını silip, ardındaki karşı-devrimci sosyal-faşist canavar çehreyi gösterinceye kadar.

Bugüne kadar olduğu gibi, bundan sonra da tüm yoldaşlarımız ve taraftarlarımız bu bilinçle soruna yaklaşmalı, adı geçen hainlerin özellikle işçi sınıfımız içindeki etkisini gözardı etmemelidir.

Seçim Sonrasındaki Gelişme Perspektifleri Üzerine

Seçim sonrasının kısa dönemi içindeki gelişmeler de gelişme perspektiflerinin ne olduğunu en açık bir biçimde ortaya koydu, koyuyor.

Seçim işçi sınıfı ve ezilen yığınlar, ezilen Kürt ulusu ve ezilen milliyetler açısından özde hiçbir şey değiştiremezdi. Değiştirmedi.

Seçimin hemen ertesinde Özal daha ikinci hükümetini kurmadan, kör gözünü tamir ettirmeye gittiği, bu arada da rapor verip direktifler almaya gittiği Amerika yolunda iken, zamlar yağmaya başladı. Öylesine ki, hakim sınıfların boyalı basını bile "insaf!" başlıkları atmak zorunda kaldı. Ama perşembenin gelişi çarşambadan bellidir. Zamların kapıda olduğu, önce referandum, ardından erken seçim hayhuyu içinde verilen göstermelik bir dizi ekonomik tavizin

acısının yığınlara çektirileceği, bütçe açığının, artan dış borçların yükünün çalışan yığınlara, yoksullara bindirileceği, bir avuç vurguncunun zenginliklerinin kaynağının bir kez daha emekçilere doldurtulacağı bas bas bağırarak belli idi. Belli olan oldu.

Bir kez daha görüldü ki, hakim sınıfların hükümetleri ekonomilerini düzenlemede tek araç bilirler: Yükü işçilerin, yükü emekçilerin, ezilenlerin sırtına daha da bindirmek. İktidarda olanların görevi bunu yapmak, muhalefette olanların görevi de — kendileri başa geldiğinde yapmak üzere— protesto etmektir. Nitekim öyle de oldu: Zamlara ANAP dışındaki bütün partiler karşı çıktı. Dünün zam şampiyonu Demirel'i bile zamların insafsızlığı üzerine yakınmak içinde görmek komiktir, ama öğreticidir.

Ekonomik açıdan —hakim sınıfların— yığınlara relatif ve mutlak yoksullaşma dışında verecekleri birşey yoktur. Seçim ekonomisi gereği verilen her taviz, kaşıkla verilip kepçeyle alınma misali geri alınacaktır. Açıktır ki, bu alınmanın sınırı iki şey tarafından belirlenir: Birincisi, köleler, ücret köleleri, kâr üretmek için yaşamak zorundadır. İkincisi, ücret kölelerinin, sermaye sahiplerine karşı verdiği mücadelenin durumu ve boyutları.

Bugün ücret kölelerinin eline geçen ücretler, ücret kölesi olarak bile yaşamı sürdürme için gerekli olan minimum sınırında dolaşmakta, birçok halde altına inmektedir. Ve bu bıçağı kemiğe dayandırmaktadır. 1986/1987 arasında grev karşılaştırmaları; 1987'de grevlerdeki patlama bunun açık ifadesidir. Ücret köleleri artık ölü toprağını silkeleyip atma durumundadır.

Hakim sınıfların yeni ekonomik tedbirleri, 1987'de 12 Eylül sonrası döneminin en yüksek boyutlarına ulaşan grev ve diğer ekonomik mücadelelerin kaçınılmaz olarak gelişeceğinin, genişleyeceğinin, boyutlanacağının kesin işaretidir. Komünistler açısından görev, gelişen bu sınıf mücadelesi içinde günün görevlerini yerine getirmek, işçi sınıfının ileri kesimini öncüye kazanma mücadelesinde ilerlemek, parti inşası görevlerini sınıf mücadelesi ateşi içinde çözmektir. Bunun için fırsatlar ve imkanlar ortadadır, gelişmektedir. Sorun bunları doğru değerlendirmektir.

Siyasi açıdan, hakim sınıfların yeni Özal hükümetinin, ve onun hakim sınıflar içindeki alternatiflerinin yığınlara vereceği demokrasi adına zulümdür, sahtekarlıktır, göstermelik seçimlerdir, vb. Gerçek demokrasi, gerçek demokratik siyasi hakları ne Özal hükümeti verir, ne İnönüler, Ecevitler, Demireller vb.leri. Gerçek demokratik hakları da almanın yolu, aynı ekonomik hakları almada olduğu gibi, —ki bunu grevler çok açık göstermektedir— mücadele, yalnızca mücadeledir. Haklar verilmeyecek, söke söke alınacaktır. Bu bağıntıda önemli olan, demokratik haklar mücadelesinde gözlerimizi küçük hedeflere, revizyonistlerin, reformistlerin bizi uyutmaya çalıştığı, adım adım demokratik hak ve hakçıklara değil, bütüne, bütünlüklü demokrasi talebine; sosyalizmin yolunu açmak için gerçek demokrasi, Türkiye'nin gerçek bağımsızlığı taleplerine dikmek, bunlar için devrimci bir mücadele yürütmektir. Tek tek küçük demokratik hak ve hakçıklar, ancak böyle bir genel mücadelenin parçası olarak ele alındığı sürece ve ölçüde, doğru bir mücadele yürütülmüş olacaktır.

Ülkemizde gerçek demokrasi ancak ve yalnız işçi sınıfı önderliğinde sosyalist devrime giden yolda yalnızca bir araç, bir ara aşama olan, demokratik halk devrimi ile kazanılabilir ve mutlaka kazanılacaktır. Bu mücadeledir, gerçek demokrasi mücadelesi!

Önümüzde hem ekonomik alanda, hem siyasi alanda sınıf mücadelesinin gelişeceği, sertleşeceği bir dönem vardır. Ve bu mücadelede işçi sınıfının, ezilen yığınların sınıf mücadelelerini, Kürt ulusunun ulusal hareketini, ezilen milliyetlerin mücadele potansiyelini, kadınların mücadele potansiyelini vb. kendi iktidar dalaşlarında (yani iktidarın nimetlerinden kendi çıkarları açısından daha fazla yararlanma mücadelesinde) kuyruklarına takmak isteyen sahte demokrasi havarisi hakim sınıf partileri çıkacaktır.

Bu mücadeleleri düzen sınırları içine hapsetmeye çalışan devrim düşmanları, sahte sosyalistler, pasifistler, revizyonistler, her türden oportünistler çıkacaktır. Kendi öncü savaşı teori ve pratiklerini bu mücadelelerin yerine koymaya, böyle "devrim" yapmaya kalkanlar çıkacaktır.

Görev bütün bunlara karşı hazırlıklı olan, planlı, bilinçli, devrimci atılımla bilimsel sağduyululuğu birleştiren komünist bir çalışmayı hayata geçirmek; sınıf mücadelesinin her alanı içine komünist düşünceleri taşımak, komünist düşünceler temelinde örgütlemek, örgütlemek, örgütlemek... devrime hazırlanmaktır.

Varolan ve ortaya çıkacak olan fırsatlardan günün görevi olan parti inşası görevlerini çözmede optimal bir şekilde yararlanmak; işçi sınıfı hareketi ile komünizmi birleştirme işinde yapılabileceğin en fazlasını yapmak.

(Devamı s.19'da)

Sendikal alandaki bazı gelişmeler üzerine

Son bir yıllık kısa dönem içinde sendikal alanda bir dizi ilginç ve o ölçüde de önemli gelişmeler gündeme geldi.

Hiç kuşkusuz bu bir yıl içinde sendikal yapılar ve sendikalara üye onbinlerce işçinin yaşadığı olaylar, özellikle 12 Eylül 1980 askeri faşist operasyonu sonrası çeşitli milliyetlerden Türkiye proletaryası ve onun her türlü ekonomik-demokratik-siyasi ve örgütsel haklarına yönelik pervasız saldırı ve baskıdan; bu baskı ve saldırılara karşı işçi sınıfı adına konuşan sözde "işçi önderleri" nin tavırları ile, sınıfın bu "tavır"ları ele alışından bağımsız düşünülemez. Dolayısıyla yaşanan gelişmeler bir birikimin sonucu olup, aynı zamanda bir anlamda yeniden başlayan işçi sınıfı hareketinin ilk adımlarıdır sadece. Bir başka deyişle, işçi sınıfının kitle örgütleri ve ekonomik alanda attığı yeni mücadele adımları, bir buzdağının su yüzünde görünen bölümüdür.

Karşı-devrim gemisinin değişik ad ve biçim altında kaptanlığına soyunan ve faşist diktatörlüğün dümenini şu veya bu ucundan tutan korsan kaptanlar, bilgi birikimleri ve karşı-devrimci deneyimleri ölçüsünde bu buzdağı karşısında tavır takınmaktadır. Örneğin, bir bölümü gözü kara bir biçimde sınıfın bugünkü mücadele düzeyine aldanıp, üstüne üstüne gitmekte bir sakınca görmezken; bir bölümü de buzdağına çarpmadan gitmek için dümen kırma ve diğer korsanlara da akıl vermekle meşguldür.

Kısaca özetlediğimiz bu genel görünüm, biz Komünistleri de yakınen ve doğrudan ilgilendirmenin yanısıra, bugün attığımız ve gelecekte atacağımız bir dizi önemli adımın yolgöstericisi olma özelliği taşımaktadır. Bundan ötürü, son bir yıllık gelişmede önemli gördüğümüz bazı noktaları vurgulamayı hem yoldaşlarımızın hem de devrimci kamuoyunun sorunu daha iyi görebilmesi için gerekli görmekteyiz.

Bu noktalardan biri, gelişen grev hareketleri karşısında kitle kuyrukçusu bir politika izleyen çeşitli renkten ve cinsten oportünist ve revizyonist örgütün "sendikal siyaseti"dir. Bunların bir bölümü "Sadece Türk-İş içinde örgütlenmek gerek, bölücülük yapılmasın" derken, bir bölümü de "yeniden DİSK yaratma" çabaları(!) içine girerek, sınıf karakterlerine denk düşen bir biçimde siyasetler üretmektedir. Bütün sendika siyaseti, "Türk-İş'te mi birlik", yoksa "Disk'in yeniden kurulması" mı dar sorusuna sıkıştırılmaya çabalanmaktadır.

Bir diğer husus da, işçi sınıfının 1,5 milyon kadarını kendi çatısı altında tutan Türk-İş'in binlerce üyesi grev içindeyken, hem tek tek sendikaların yönetimini elinde tutan, hem de Türk-İş yönetimine çöreklenmiş olan sarı-faşist-reformist sendika ağalarının işçi sınıfına ihaneti hangi boyutlara ulaştırdıklarının görülüp gösterilmesidir.

*

Faşist düzenin sınıf içindeki koruyucuları ve sözcüleri olan sendika ağalarının yüzlerini sergileyen en çarpıcı olaylardan biri, hiç kuşku yok ki, Türk-İş'in bir yıl önce yapılan 14. Olağan Genel Kuruludur.

Çünkü son bir yıl içinde gündeme gelen bir dizi grevi satan; bu kongrede değişik isimler altında gruplaşarak Türk-İş yönetimini ele geçirmeye çalışan ve bu uğurda her aracı kullanmaktan kaçınmayan, birbirlerinin kirli çamaşırlarını ortaya seren sendika ağalarının ne oldukları, aslında genel kurulda açıkça ortadadır. Genel kurulda çatışan "program"lar, sergilenen tavırlar, daha sonraki gelişmelerde sendika ağalarının takındıkları ve takınacakları tavırların habercisidir.

Bu kongreden bir yıl sonra, yönetimi alamayan iki kliğin yandaşları, bir kez daha Türk-İş yönetimini ele geçiren Şevket Yılmaz ve şürekasına karşı, bu kez 29 Kasım 1987 erken genel seçimleri sonrası, olağanüstü genel kurul girişiminde bulunarak mevcut ortamdan yararlanıp parsa toplamaya çalışmaktadırlar. Bu girişimin nasıl sonuçlanacağı üzerinde herhangi bir yorum yapmadan önce, 14. Genel Kurula katılan sendika ağalarının o günkü pozisyonları ve kongre kulis çalışmalarına bir kez daha kısaca göz atmakta yarar olduğu düşüncesindeyiz.

Türk-İş 14. Genel Kurulu öncesi, sırası

ve sonrası gelişmelere geçmeden önce okuyucuya Türk-İş'in genel görünümü hakkında özet bir bilgi vermek istiyoruz.

*

Türk-İş, kurulduğu günden bu zamana kadar ABD emperyalizminin kontrolündeki sarı sendikacılığı kendine ilke edinen; "partilerüstü politika" palavrası ardına gizlenerek bugüne kadar gelen, ama saflarındaki sendika başkanları sendika ağalarının bir bölümünün daima şu ya da bu düzen partisinden "milletvekili" seçilerek parlamento ahırına kapağı attığı bir düzen örgütü olmuştur. Bu özellikleri dışında; tüm süreç boyunca yönetim katları sarı-faşist-reformist sendika ağaları tarafından bölüşülmüş ve esasta çeşitli sarı-faşist sendika ağaları koalisyonları merkezi önderliğe seçilmiştir.

DİSK'in kuruluşuyla bir bölüm reformist-revizyonist sendika ağası bu yapıdan koptuğunda da, adı geçen özellik değişmeden sürmüştür.

Devlet destekli sendika ve işçi sınıfının mücadelesinin el freni olma özelliklerini daha iyi koruyabilmek için, özellikle Disk'in varlığı döneminde devlet işletmelerinde hakimiyetini korumuş, Disk'e oranla daha yüksek ücret talebiyle devlet işletmelerinde yaptığı toplu sözleşmelerle görünümü kurtarmaya çalışmış ve özellikle yetki aşamalarında işveren - Bölge Çalışma Müdürlükleri (yani devlet) desteği ile mevzilerini devrimci işçilerin muhalefetine rağmen korumayı becermiş bir konfederasyondur.

1975-1980 arası DİSK(*) ve bir dizi bağımsız ilerici-devrimci sendikanın sendikal alanda yürüttükleri Türk-İş'e de yönelik ve onu didikleyen mücadeleler, özellikle 1978-80 arası Türk-İş aleyhine oldukça belirgin sonuçlar sergilerken, 1980 askeri faşist hareketi hem Türk-İş'i bu saldırılardan korumuş, hem de onun önüne yeni olanaklar sermiştir. Hiç kuşkusuz, bu olanaklar karşısında belli diyetler verme pahasına. Bir başka ifadeyle, 12 Eylül askeri faşist cuntası, Disk ve bağımsız ilerici-devrimci sendikaları kapatırken, Türk-İş'e dokunmamış ve konfederasyonun genel sekreterini Cuntanın kuklası hükümete bakan olarak almıştır. Ayrıca bir dizi sendika ağası da cunta şeflerinin süzgecinden geçtikten sonra "Danışma Meclisi"ne atanmıştır.

(*) Burada DİSK'i tartışmadığımız için onun özelliklerini açmıyoruz. Ancak, onun belirli farklılığına karşın, düzen örgütü olma bağıntısında, nitelik olarak Türk-İş'ten farklı olduğunu düşünmüyoruz.

Karşılığında istenen ise; Türk-İş'in üyesi olanlar yanısıra, Disk'in kapatılması ile ortada sendikasız kalan yüzbinlerce işçinin direnmeden boyun eğip çalışmasına Türk-İş'in yardımcı olmasıdır. Yani, işçi sınıfının yaşamı daha karanlık bir zindana dönmüş ve çeşitli renkten Türk-İş'li sendika ağalarına bu zindanın gardiyanları olarak görev verilmiştir.

Ve Türk-İş üst düzey yönetimi; askeri faşist bir cuntaya genel sekreterini bakan veren bir kukla işçi federasyonunun yöneticileri olarak tarihte kara bir yer daha parsellerken, bir bütün olarak çeşitli milliyetlerden Türkiye proletaryasına ihanet ve teslimiyeti doruğa çıkartanlar olarak anılacaklardır. Bu ihanet 1985'e kadar pervasız bir biçimde sürdürülürken, Türk-İş saflarına katılmak zorunda bırakılan Disk üyesi işçilerin bir bölümünün de çabası ile, bir bütün olarak Türk-İş tabanında homurtular yükselmeye ve bunlar yer yer toplantılarda "Genel Grev" sloganlarına dönüşmeye başlamıştır.

Onbinlerce işçinin "bıçak kemiğe dayandı" dercesine ağır ağır dizleri üzerinde doğrulmaya başlaması, düzen uşağı yönetici sendika ağalarını paniğe düşürmüş ve Türk-İş 16 yıl sonra ilk kez açıkhava toplantıları düzenlemek zorunda kalmıştır.

Türk-İş 14. Genel Kurulu kapanış kararında dahi hâlâ "biz işçi sınıfının sınıf örgütüyüz" diyemeyen, 1 Mayıs'a alternatif olarak "Türk işçisinin bayramı 24 Temmuz Türk-İş'in kuruluş tarihidir" diye en ilkel milliyetçi-şöven politikalar üreten Türk-İş yönetimi, her ne kadar işçilerin eline faşizmin karası bayrakları verip "Atatürkçülük" üzerine yemin billah da etse, tabandaki onbinler açıkhava toplantılarında "Kahrolsun faşizm", "Zindanlar boşalsın", "İşkenceye son" vb. sloganlarla çelişkinin iki yönünü ortaya sermişlerdir.

Hiç kuşkusuz, yukarıdaki sloganları atan onbinleri yönlendirme ve devrimci enerjilerini kendi potalarına akıtmada reformizm ve modern revizyonizm çok önemli bir yere sahiptir ve bu olgu hiçbir biçimde gözardı edilmemelidir. Örneğin, İzmir mitinginde Şevket Yılmaz'ı yuhalayanların önemli bir bölümünün SHP ve Gürkan lehinde sloganlar da atması, bunun en belirgin göstergesidir. Ancak, Türkiye'nin kaderini belirleyenler ne tek başlarına emperyalizm-sosyal-emperyalizm ve uşaklarıdır, ne de sarı-faşist-reformist-revizyonist türü çeşitli renkten sendika ağalarıdır. Çelişkinin bir yanı tüm bu düzen sözcüleri iken, diğer yanını başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçiler oluşturmaktadır.

Türk-İş içinde bugün gerçek komünistler olağanüstü derecede güçsüzdür. Bunun yanında devrimci konumda olan bir dizi oportünist güç de Türk-İş sendikalarında ciddi bir örgütlü güç oluşturmamaktadır. Bu durumda reformist-revizyonist ağalar mevcut Türk-İş yönetimine sözde alternatifler olarak piyasada salınıp gezebilmektedirler. En az sarı ve faşist sendika ağaları kadar, bu yeminli sınıf düşmanlarının da maskelerini çekip indirmek, Komünistler önünde en temel görevlerden biri olarak durmaktadır.

Ve Türk-İş yöneticileri, cuntadan icazetli bir işçi konfederasyonunun ve üyelerinin 6 yıl dipçik altında çalıştırılmasına göz yumup, dahası buna ortak olan(*) ve karşı tavır üretmeyen bir kuruluşun yöneticileri olma kamburu ile 14. Olağan Genel Kurula gitmişlerdir.

Diğer yandan, yüzlerindeki bu kara lekeyi —gerçi hiç ak yerleri yok ya!— her biri diğerinin ürünü sayarak kendine malzeme yapan sarı-faşist-reformist ve revizyonist sendika ağaları, aralarında bir iktidar mücadelesi vermişler, hepsi de kongre öncesi başladıkları kulis ve ayak oyunlarını kongrede de sürdürmüşler, sonuçta diğerleri, kendilerinden daha fazla avantaja sahip Şevket Yılmaz ekibine yenilmişlerdir.

14. Olağan Genel Kurula katılan sendikalar ve çıkardıkları delege sayısı şöyledir: (Bkz. yandaki sütun)

Sendikalardan seçilmiş 392 delege dışında Yönetim Kurulundaki 5 kişi ile Denetim Kurulundaki 3 kişinin de doğal delege olarak katılmasıyla, 400 delege, 1,5 milyona yakın üyenin "kaderini belirleme" amacıyla 22-28 Aralık 1986 tarihinde biraraya gelmiştir.

*

Kongre öncesi yoğun kulisler sonucu esas olarak üç grup altında toplanan sendika ağaları, kongre boyunca bir yandan mevcut ANAP hükümetine sözde eleştiriler getirirken, bir yandan da birbirlerinin kirli çamaşırlarını ortaya sermekten geri kalmamışlardır. Öyle ki, döndürdükleri dolaplar ve yedikleri paralar karşılıklı ortaya atıldıkça, kongre bitimi mahkemeye verme tehditlerine ve karşılıklı ihbarlara kadar vardırmışlardır işleri.

Mevcut ekiplerden en güçlüsü; o ana kadar genel başkanlığı sürdürmekte olan öncelikle DYP-Demirel destekli (kendisi de eski AP milletvekili olan) Şevket Yılmaz'ı yine genel başkan yapmak isteyen ekiptir.

(*) Cuntanın kuklası hükümete bakan verip, işçi ve halk düşmanı yasa ve kararlara doğrudan ortak olarak.

TÜRK-İŞ 14. OLAĞAN GENEL KURULU ÖNCESİ SENDİKALARIN DELEGE SAYISI

(Kongreye 400 delege katılmıştır. Bunlardan Yönetimde bulunan 5 kişi ile Denetleme Kurulundaki 3 kişi doğal delegedir. Geriye kalan 392 delegenin sendikalara göre dağılımı şöyledir:)(*)

SENDİKANIN ADI	DELEGE SAYISI
Tarım-İş	12
T.Maden-İş	17
G.Maden-İş	18
Petrol-İş	24
Tek-Gıda-İş	33
Şeker-İş	12
Teksif	30
Deri-İş	4
Ağaç-İş	5
Selüloz-İş	9
Basın-İş	4
Basisen	14
Bass	5
Çimse-İş	13
Kristal Çimser-İş	5
Türk-Metal	24
Dok Gemi-İş	4
Yol-İş	24
Tes-İş	19
Tezkoop-İş	9
Koop-İş	5
Tümtis	4
Demiryol-İş	15
Denizciler Sendikası	7
Hava-İş	5
Likat-İş	5
Haber-İş	4
Sağlık-İş	9
Türk Harb-İş	16
TGS	4
Belediye-İş	24
Türk-Sen	1

(*) Yukarıda delege sayılarıyla listesi yer sendikalara üye toplam işçi sayısı Bakanlık verilerine göre 1,5 milyonun üzerinde, ancak konfederasyona ödenen aidatlara göre ise 1 milyon 47 bindir. (Cumhuriyet, 19. 12.1986)

Faruk Pekin'in araştırmasında aktardığına göre ise; 17 Temmuz 1986 tarihli resmi gözetede yayınlanan rakama göre 1 milyon 437 bin 875 işçi Türk-İş üyesidir.

Bu ekibin oluşturuluşunda "Pendik Toplantısı" diye anılan toplantıyı örgütlemede Tek-Gıda-İş'ten Orhan Balta ve Belediye-İş genel başkanı Hüseyin Pala önemli rol alırken; Basisen, Hava-İş, Toleyiş ve Denizciler Sendikası da belirleyici sendikalardır. Tes-İş de bu ekibi destekleyenlerdendir. Teksif ise Şevket Yılmaz'ın sendikası olması nedeniyle, genel başkanlarının yanında saf tutmaktadır.

İşin ilginç yanı, bu sendikaların önemli bir bölümünün tabanında mevcut yönetime tavır alanların bulunmasından öte, bir bölümünün başkanları da "sosyal-demokrat" olarak tanınmaktadır. (Belediye-İş, Hava-İş, Toleyiş vb.) Fakat bunlar "gerçek sosyal-demokrat" olduğunu ilan edip Şevket Yılmaz'a alternatif çıkan Cevdet Selvi ve yandaşlarına göre "sahte sosyal-demokrat"tır... İşte bu çelişki ve çıkar dalaşı, "sosyal-demokrat" kisveli sendika ağalarının bir bölümünü düzenin değerli(!) bekçisi ve DYP adayı Şevket Yılmaz'ın yanına itmiştir. Çünkü koltuk garantisi orada daha yüksek oranda sözkonusudur!

Bu ekip içinde nicelik olarak en önemli iki sendikadan biri hiç kuşkusuz Tek Gıda-İş'tir. Ve bilindiği üzere Tek Gıda-İş'in ağırlık koyduğu taraf ya da kişi bugüne kadar hep merkezi yönetimi ele geçirmiştir. Şevket Yılmaz dışında bugüne kadar Türk-İş genel başkanları da hep Tek Gıda'dan çıkmıştır; Seyfi Demirsoy, Halil Tunç, İbrahim Denizciler gibi. Tek Gıda-İş gücünü önemli ölçüde Tekel içki ve tütün fabrikalarındaki örgütlenmeden alır. Türk-İş'in en örgütlü olduğu alanlar bunlardır.

Bu sendika 33 delegeye sahiptir ve 30 delegeli Teksif ile birlikte önemli bir güç oluşturmaktadır. Kaşarlanmış sendika ağalarının yıllardır başına çöreklendiği ve binbir ayak oyunu ve sahtekarlıkla seçtikleri delegeleri onbinlerce gıda işkolu işçisinin temsilcisi gibi kongre oyunlarına sokan kişilerden biri olarak son kongreye kadar genel başkanlığı yürüten Zeki Gedik'in aşağıdaki sözleri, sınıfın başına kimlerin çorap ördüğünün görülmesi açısından ibret vericidir.

Zeki Gedik'e göre:

! "Türk-İş'e bağlı sendikalar için soldu, sosyal-demokrattı, sağdı gibi terimleri kesinlikle kabul etmiyorum, tasvip etmiyorum. Olmaz böyle şey. Sendikacı dediğin <u>sosyalist olur</u>.(abç) Sosyalizmde iki yol vardır: İhtilalci sosyalizm, demokratik sosyalizm. Biz sendikacılar demokratik sosyalizme bağlı kişileriz. Ancak, memlekette siyasi partiler çoğaldıkça, sendikalar arası rekabet de artmaktadır. Bu doğru değildir. Şimdiye kadar hep siyasiler bizi kullanmıştır..." (Deri-İş, Mart 86, s.4 - "Başkanlar Diyor ki")

Aynı kişi bir başka soru bağıntısında da 1961 sonrasında bugüne göre daha iyi durumda olduklarını, ama 1980 öncesi bazı sendikaların ve sendikacıların bu hakkı "müspet yönde kullanmadı"ğını belirterek, şöyle devam ediyor:

! "Yapılmaması gereken birtakım girişimlerde bulunuldu. <u>Hatta bazı mitinglerde Enternasyonal söylendi</u>. (abç) Bunlar, Türk işçisinin karakterine yakışır hareketler değildi. Dolayısıyla, işçileri kullanan siyasilerin, sendikaların sevk ve idaresini ele geçirmeleri, bildiğimiz gibi, diğer faktörlerle birlikte bizi 12 Eylül'e getirdi.

Askeri idareler biraz sert olur, tutucu olur. Islahatçı olur. Onlar da bu yönde davrandılar, ve Kurucu Meclisten 2821, 2822 sayılı yasalar çıktı. Tabii bu yasalar, birtakım kısıtlayıcı, bağlayıcı hükümler getiriyor. Her türlü kapı kapatılarak, sendikacılara cezai müeyyideler bile getirildi.

Bunlar hep, önceki yasaların verdiği hakları <u>iyi yolda</u> [yani devleti güçlü kılma yolunda –BN] kullanamayanların tutum ve davranışları sonucu oldu. Haliyle kurunun yanında yaş da yanar. Bugünkü kanunlarla, istenen, özlenen ve anladığımız anlamda sendikacılık yapmak artık mümkün değildir. Bir atasözümüz daha vardır: Nuh ile uslanmayanı etmeli tekdir, tekdir ile uslanmayanın hakkı kötektir." (agy)

Bu "zat-ı muhterem"den aktarmak istediğimiz son alıntı da şöyle:

"Sendikacılık, bir yerde politikacılıktır da. Sendikacı, miting de yapar, eylem de yapar, icabında riski göze alıp, kanunsuz işler de yapar. Ama bunu yapmak, bu işe değmelidir." (agy)

Böyle bir sendika ağasının sözlerinden uzunca bir bölümü, doğaldır ki, ona değer verdiğimizden değil, Türk-İş'in başındaki tipik bir sendikacı/sendika yöneticisi kuşağının niteliklerini gözönüne serdiği için aktardık.

İşte bu ve bunun gibiler, 24 Temmuzu "Türk işçisinin bayramı" ilan edip, 1 Mayıs'a kin kusmuşlar ve kusmaktadırlar. 12 Eylül askeri faşist cuntasının halka ve emekçilere, devrimcilere saldırısına "köteği hakettiler" diye alkış tutan yine böyle insanlar.

Ve kahvehane politikacılığından öteye gitmeyen "sosyalizm" tahlilleri yapan böyle iğrenç yaratıklar, hala yüzbinlerce emekçinin bugün için kaderini belirleyen mevkilerde çöreklenmiş oturmaktalar.

*

Tekrar 14. Genel Kurula dönersek; Şevket Yılmaz bu ve benzeri "sosyal-demokratım"; sosyal-demokrat ne demek, "sosyalistim"(!!!) diyen sendika ağalarının desteğinde, bir kez daha başkanlığa talip olmuştur.

Şevket Yılmaz'ın karşısına başkan adayı olarak dikilen ikinci bir ekip şefi de, geçmişte MHP, bugün de ANAP içindeki MHP'li kanadın desteğini aldığı söylenen Türk-Metal başkanı Mustafa Özbek'tir. Bunu destekleyen sendikalar ise özellikle Şeker-İş, Selüloz-İş, Çimse-İş ve Türk-Metal'dir.

Başkan olma olasılığı oldukça zayıf olan bu yeminli faşiste, "sağın birliği" adına hareket eden düzen sözcüleri kongre öncesi sitem ederek, bölücülük yapmaması yönünde telkinde bulunmuşlardır. Zaten kongrede de bu ekibin güçsüzlüğü iyice ortaya çıkınca, sarı-faşist ve reformist kisveli sendika ağalarının önemli bir bölümü ve yandaşları Şevket Yılmaz safında yer tutmuşlardır.

Her iki ekibe karşı "ilerici" geçinerek sosyal-demokratların adayı olarak ortaya atılan Cevdet Selvi ise, bir yandan SHP'li çeşitli kliklerin desteğine sahipken, sendikalardan da Basın-İş, Harp-İş, Ağaç-İş, Bass, Yol-İş'in başkan yardımcısı Selvi'nin safında yer almışlardır.

Bizim açımızdan Cevdet Selvi'nin pozisyonu ve genel olarak gelişmeler karşısındaki tavrı, diğer iki ekip şefine göre daha önemlidir.

Çünkü bu kişi ve çevresi; Türk-İş içinde reformist kanadın temsilcisi olarak yerini belirlerken; geçmişte olduğu gibi bugün de kendisine "devrimciyim", "komünistim" diyen bir dizi çevre ve grubun "taktik", "yararlanma" vb. adına omuz verdikleri; bir başka deyişle kuyruğuna takıldıkları ekibin sözcüsüdür. Hiç kuşkusuz, Cevdet Selvi'ye destek verip süreç içinde ondan yararlanma hesapları yapanların başında modern revizyonistler gelmektedir.

Çok çeşitli ve renkli modern-revizyonist ve oportünist akımlardan, Türkiye işçi sınıfının "sendikal birliğinin Türk-İş içinde olduğu" ya da olacağı görüşünde olanların bugünkü umut ve alternatifi –en azından 14. Genel Kurulda– Cevdet Selvi ekibi olarak ortaya çıkmıştır. Onlar, her zamanki "ince taktikleri" ile, Türk-İş yönetiminde önce sosyal-demokratlar üzerinden veya onlarla, esas işlevi sosyal-demokratlara destek vermek olan küçük koalisyon ortağı olarak; koalisyon içinde söz sahibi olma; giderek "Türk-İş'i ele geçirme"(!) planlarında ilk adım olarak bu ekibin kuyruğuna takılmıştır.

Modern revizyonistlerin ve oportünistlerin bir bölümünün ise planlarının, Disk'in yeniden kurulması üzerine kurulu olduğunu daha önce de belirtmiştik. Ama bu takım da 14. Genel Kurulda her zaman olduğu gibi en "ehven-i şer"in(!) yanında yerini tutmuş, bunlar da Cevdet Selvi ekibini desteklemişlerdir. Bunların da "ince taktiği", gelecekteki Disk için şimdiden Türk-İş içinde yandaşlar bulmak, taban yaratmak, Disk'in kurulması halinde, güçlü katılmaları üzerine kuruludur.

Hangi gerekçe ve nedenlerle olursa olsun, başta modern revizyonist T"K"P ve türevleri olmak üzere, bir dizi revizyonist oportünist akım, 14. Genel Kurulda Cevdet Selvi ekibini desteklemiştir.

Bize göre, sınıfın sınıf sendikalarının yaratılabilmesi için, sendikal alandaki mücadelenin sarı ve faşist sendika ağalarına yönelik mücadele ile sınırlandırılamayacağı çok açıktır. Daha önce de vurguladığımız gibi, bu mücadelenin hedefleri arasında reformist ve revizyonist sendika ağalarının da bulunması mutlak zorunluluktur. Ve hatta evet, reformist-revizyonist sendika ağaları bir bağıntıda sınıf sendikacılığının önünde, faşist-sarı sendika ağalarından daha tehlikelidir. Bunlar reformist "mücadeleci" sözleri ile işçi sınıfının radikalleşen kesimini hep geri çekmeye çalışırlar.

Öyle ya da böyle, bu iki işçi sınıfı düşmanı akımın etkisini sınıf içinde kırmadan, sınıf sendikalarını yaratmak ve geliştirmek sadece bir istekten öteye gidemez.

Yukarıda sözünü ettiğimiz hedeflerden biri ve bugün için en önemlilerinden olan Cevdet Selvi de tıpkı diğer ekip şefleri gibi, kongre öncesi yoğun kulisler yaparak taraftar delege sayısını arttırma çabası içine girerken, yöntem ve pratik uygulamada diğerlerinden hiç de farklı olmadığını göstermiştir.

Bu yargıya varanlar sadece biz değiliz. Türk-İş kongresine sadece 4 delege ile katılabilen ve kongre öncesi bir bildiriyle kendi pozisyonlarını ortaya koyan Deri-İş yöneticileri ve işçileri de aynı sonuca varmışlardır. Örneğin:

"Geçtiğimiz dönemde de her zaman olduğu gibi biz tabandaki insanların söz ve karar sahibi olması ilkesi işlemedi. Bu genel kuruldan da çok şey istememize rağmen hiçbir şey beklemediğimizi be-

lirtmek isterim.... Sınıf bilincini benimsememiş yöneticilerin birinin gidip diğerinin gelmesi, kafaları bulandırmaktan başka hiçbir işe yaramaz." (Deri-İş Kazlıçeşme şubesi sekreteri Ali Gündoğdu)

Bu örnekler daha çoğaltılabilir. Biz bir örnek daha aktararak kendi düşüncelerimizi ortaya koymaya devam edeceğiz. Yine Deri-İş'ten genel mali sekreter İbrahim Kızıltan da kongre öncesi şunları söylemekte:

"Türk-İş'in bugüne kadar izlediği politika işçiden uzak bir politika idi. Yeni yönetimin tabana dayalı bir politika oluşturması gerekir. Tabanla birlikte karar alınmalıdır. Yeni yönetimden önce, en önemlisi de Türk-İş kendini değiştirmelidir. İlkeler yeniden saptanmalı, yapı tamamen değiştirilmelidir. Türk-İş başkanlığı için bazı adaylar ortaya çıktı. Fakat yapılan sadece mevcut yönetimi eleştirmekti. Oysa herşeyden önce alternatif bir program hazırlanması gerekirdi. Ama öyle olmadı. Birileri çıktı ve ben şuraya adayım dedi. Bu da bizce yeterli değil. Bugün okuduğumuz bir gazetede adaylardan birinin 33 ilke tespit ettiğini öğrendik. Kime danıştı? Örneğin bize danışmadı. Niçin? Bu olumlu bir tavır değildir." (Deri-İş dergisi, "Kongre öncesi görüşler" bölümü)

Bu alıntıda Türk-İş'e, ulaşamayacağı hedefler ve yapısal değişiklik önerileri getirmesi bağıntısında; genelde bir sendikanın nasıl olması gerektiği ile özelde Türk-İş'in gelecekte bu değişime uğrayabileceği düşüncesi(*) ile yaklaşır gözüken İbrahim Kızıltan'ın özellikle, üstü kapalı bir biçimde belirttiği "birisi"nin Cevdet Selvi olduğunu vurgulayalım. Görüldüğü gibi, kapalı kapılar ardında göstermelik "ilkeler" belirleyen Cevdet Selvi, son dönemde en olumlu grev mücadelesi yürüten, bir yıl önce ise 14. Genel Kurula en olumlu bir anlayışla katılıp somut öneriler getiren Deri-İş'e dahi gözboyama "ilke"lerini hazırlarken danışma gereği dahi duymayarak ne kadar sahtekar olduğunu ortaya koymuştur.

Bu ve daha bir dizi işçi sınıfı düşmanı uygulamanın sahibi olan Cevdet Selvi sahtekarı aslında çok süslü laflar ardına gizlemeye çalışsa da, aslında sözlü-yazılı açıklamalarında da gerçek yüzünü sergilemektedir.

Aşağıda aktardığımız açıklamalar, diğer sendika ağalarından özde hiçbir farklılık göstermeyen, sözümona "sınıfın sözcüsü-temsilcisi" Cevdet Selvi'ye ait çeşitli konulara ilişkin görüşlerdir.

Cevdet Selvi, "işçi örgütlerinin görevleri" bağıntısında şunları söylüyor:

"İşçi örgütleri yüzeysel ve palyatif tedbirlerle bir çözüme ulaşılamayacağının, yalvarmakla, dert yanmakla bir sonuç alınamayacağının bilincine varmak zorunda. [Çok "mücadeleci" görünümlü de; mücadele ne için?!! —YN]. Olay bu biçimde değerlendirilmeli ve birlik beraberlik içinde tavır konmalıdır [Kimlerle acaba? —YN]. Olay yalnızca iyiniyet olayı değil, anlayış olayı, yerini tespit etme olayıdır[!]. Bana göre sendikaların görevi [dikkat! —YN], demokrasinin tüm kurum ve kurallarıyla işlemesi için mücadele vermek ve onu ayakta tutabilmek, askıya alınmamasını sağlamak olmalıdır. (abç) [Ne tür bir demokrasi savunucusu olduğu ortada. Ve sanki bir "demokrasi varmış da, askıya alınmış!] Çünkü, bir demokrasinin askıya alınma olasılığını ortadan kaldırmak, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm halkın demokrasiyi benimseyip, ona sahip çıkmasıyla mümkündür. [Kendisi gibi tüm sahtekarların "demokrasi"ye nasıl sahip çıktıklarını çok iyi gördük! —YN] Bu bağlamda en önemli gereksinimlerden bir tanesi de işçilerin meydana getirdiği konfederasyondur.

Konfederasyon çağdaş, sözüne güvenilir, tabanla bütünleşmiş olmalı. Konfederasyon temsil ettiği kitleyle aynı gö-

---

(*) Bu bağıntıda Türk-İş'in "kendini değiştirmesi"nin, onun ilkelerinin değişmesinin vb. aslında hayal olduğu bilinmelidir. Türk-İş, Türk-İş olarak üzerinde kurulduğu ilkelerden uzaklaşamaz. Türk-İş'in içinde tabandan güçlenen bir muhalefet en iyi halde bazı "kozmetik" düzeltmelerin nedeni olabilir. Özde devletle bütünleşmiş Türk-İş'in değişmesi mümkün değildir. Türk-İş'teki işçilerin önemli bir bölümünün "tabana dayalı politika", "yeni ilkeler" vb. temelinde birleşmesi halinde Türk-İş'in bölünmesi kaçınılmaz olacaktır. Ve ama işçilerin önemli bölümü kazanıldığında böyle bir bölünme kötü de değildir. Amaç gerici sendikalarda işçilerin kazanılmasıdır. Kızıltan'ın konuşmasında sorunun bu yanı konmadığında, objektif olarak Türk-İş'in Türk-İş olarak değişeceği hayalleri yayılmaktadır. Bu yanlıştır. Türk-İş'in Türk-İş olarak değişmeyeceği tespiti, hiçbir şekilde, doğru siyaseti hakim kılmanın mücadelesini vermekten vazgeçmek demek

(Dipnotun devamı yandaki sütunda)

değildir. Bu öncelikle Türk-İş içindeki işçilere nasıl bir sendika istediğimizi anlatmak, onun mücadelesini vermek demektir. Ama Türk-İş hakkında hayal yaymadan.

rüşleri savunmalı ve kararlı davranmalıdır. [Özellikle İ. Kızıltan'dan aktardığımız alıntı ile bu sözler karşılaştırılırsa, Cevdet Selvi'nin tam bir sahtekardan da öte, iğrenç bir yalancı olduğu da görülebilir. —YN] (Deri-İş, Şubat 1986)

Yakın geçmişi ve kendi işlevini tartıştığı yerde ise C. Selvi'nin yaklaşımı şöyle:

"... bugüne kadar işçilerin çektiği sıkıntı belli aşamalarla gelişmekte. Geriye dönüp baktığımızda, dört yıl önce hiç kimse ses çıkarmamış, veya sesini duyuramamış (onu da saygıyla karşılıyorum) [Çok "saygılı" pozlara bürünen bu düzen sözcüsü, "sesini duyuramayanlardan"(!) birinin de kendisi olduğunu anlatmaya çalışıyor —YN]. Bir anayasa hazırlanmış ve toplumun değerlendirmesine hatta eleştirisine sunulmuş[!][Kraldan çok kralcı bir sendika ağasının faşist cuntayı aklamaya çalışan rezil sözleri!]. O gün dahi hiç ses çıkmamış. Eleştiri yoluna yeteri kadar gidilmemiş. O zaman her gazeteleri açıp baktığımda görüyorum ki, bu anayasa için gitmediğin forum kalmamış, eleştirmediğin yanı kalmamış. Yeni bir bunalım doğmasından endişe ettiğimiz için böyle yapmışız[!][Meğer eleştirileri, itfaiyeci rolü gereği, çıkacak yangını önlemek için faşist cuntaya kova ile su taşımakmış! Ve tüm bu işler de "işçi sınıfının yararı" adına yapılmış! Aslında amacı faşist düzenin daha az bunalımlı bir biçimde sürmesi imiş! Tüm destekçileri bu sözlere ne diyecekler acaba?!! —YN] Öyle sanıyorum seçim yılı, kongre yaklaştı, harekete geçti herkes [Sanki kendisi farklı bir iş yapıyormuş gibi! —YN]. Tabii bu takdirle ilgili olan birşey. Sosyal alanda da aynı durum geçerlidir. Biz ilk günden herkes kaçtığı zaman bir olaya girmişiz arkadaşlarımla, olay geçtikten sonra biz arkada kalmışız. Bu da bizi hiç rahatsız etmemiş. Çünkü bir beklentiden dolayı değil, görevimiz ve sorumluluklarımız gereği böyle davranmışız." (agy)

Cevdet Selvi, "demokrasi-siyaset ve sendikalar" arası ilişkiyi de şöyle kuruyor:

"Sendika - siyaset ilişkisini yok saymak olanaksızdır. İkisi öylesine içiçedir ki, bunu sınırlamayı en ince düşünen insanlar bile başaramazlar. Bütün dünyada, özellikle demokratik ülkelerde [Hangileri acaba?] sendika - siyaset ilişkisi demokrasinin göstergesi ve teminatıdır. [Onun sözünü ettiği "demokratik" ülkelerin hemen hepsinde sendikalar devlet kontrolündedir, devletle bütünleşmişlerdir. Mesela Batı Almanya'da DGB (Alman Sendikalar Birliği) ve Avusturya'da ÖGB (avusturya Sendikalar Birliği) gibi. —YN] O halde bu ilişkinin kabul edilip, en sağlıklı biçiminin hangisi olacağı tartışılmalıdır, yoksa olup olmaması değil. Sendikalarla siyasal partiler arasında kurulan, parlamenter çoğulcu demokrasinin benimsendiği bir ilişki aranıp bulunamayacak birşeydir. Çünkü illegal bir mücadeleye girilmemiş, birtakım yeni, tartışılabilir işçi olayları saptırılmamış[!]. Tam tersine, Anayasanın ve demokrasinin benimsendiği sağlıklı bir yola kanalize edilmiştir. Bunda endişe edilecek birşey yoktur. Buna sahip çıkmak gereklidir. Bu ilişkiden korkmanın başka nedeni olsa gerek, bu ortaya çıkarılmalıdır."(agy)(abç)

Buradaki bölümde özellikle altı çizili satırlar, Cevdet Selvi ve benzerlerinin gerçek kimliklerini ayna gibi gösteren ifadelerdir. Sahibinin sesi Cevdet efendi, efendilerine, hakim sınıflara, onların faşist devletine vb. taktikler vererek, sınıf işbirliği üzerine inşa edilen sendikacılığın işçi sınıfı pasifize edilerek nasıl yürütülmesi gerektiğini, ve bunu anlamayanların anlaması gerektiğini çok açık bir biçimde dile getirmektedir. Cevdet Selvi ve kendisi gibi satılmış ekibini "ince taktikler" adına destekleyenler, bu düzenin sürmesi yönünde hareket etmiş olmuyorlar mı?

Değişik isimler altındaki sosyal-emperyalizmin beşinci kolları modern revizyonistlerin zaten bu düzeni değiştirme diye bir dertleri yok. Dolayısıyla onların politik çizgilerinin doğal bir ifadesi C. Selvi gibilerle ittifaklar içine girmek.

Ancak hâlâ devrimci mevzilerde yeralan ve gerçekten faşist diktatörlüğün yıkılmasını hedefleyen, ama bu hedefe varmak için "ehven-i şer" dedikleri C. Selvi gibilerini "taktik" adına destekleyenlerin, objektif olarak ne yazık ki mevcut düzenin sürmesine hizmet ettikleri çok açık ortada. Ve bu kasaba politikacısı mantık değişmediği sürece de, mevcut düzen sözcülerinin yedek gücü olmanın ötesinde, işçi sınıfının bu bağıntıda da bilincini karartan güçler olarak politik arenada yerlerini aldıkları ve alacakları da bir diğer olgu.

*

Şimdi, yukarıda aktardığımız belli bölümleri okuyan ve kendisine işçi sınıfının bilimi Marksizm-Leninizmi eylem kılavuzu ettiğini söyleyen herkes, C. Selvi ve yandaşlarının işçi sınıfının çıkarını nasıl savunduğunu, aslında nasıl savunmadığını görüp, Türk-İş yönetimine gelseler dahi

bunun ne getirip ne götüreceğini kendilerine sorup, yine yanıtını Marksizm-Leninizm bilimi ışığında vermesi gerekir.

Biz, tüm bu aktarılan ve aktarmadığımız daha nice düşünceleri yanısıra, pratik tavrıyla da sınıf düşmanı olduğunu kanıtlamış bu ve benzeri kaşarlanmış reformist sendika ağalarının sınıfa hiçbir şey vermeyeceği gibi, sınıfı sırtından hançerleyen kiralık katiller olduğunu çok önceden tespit etmiştik. İsteğimiz, reformizme karşı mücadele yolunu seçmeyip, "taktik" adına ona bel bağlayan devrimci örgütlerin etkisindeki işçilerin, ve tüm devrimcilerin de bu gerçeği görmesi ve ona uygun davranmasıdır.

Devlet-Demokrasi-Parlamento vb. konularda yukarıdaki bölümlerden de görülebileceği gibi su katılmamış bir faşist düzen savunucusu olan, sözümona "mücadele"sini "batı tipi demokrasi"ye ulaşma ile sınırlı tutan, ancak aslında bu uğurda bile adımlar atmayarak "burjuva demokratı" kategorisinde dahi sayılamayacak bu ve bunun gibiler, sendikal seçimlerde diğer ağalara karşı ittifak adına yedeğine düşülecek kişiler olmayıp, alaşağı edilecek sınıf düşmanı hedefler olarak görülmelidir. Tarafımızdan da böyle görülmektedirler.

İşte üçüncü ekip olarak bu unsurların "alternatif biziz" diye boy gösterdiği kongre, ibret belgesi bir sonuç bildirgesi ile noktalandı ve Şevket Yılmaz ve şürekası bir kez daha 1,5 milyon işçiyi hakim sınıflara peşkeş çekecek taktikleri üretme göreviyle kongreden yetki aldı. Aslında çok daha önceden kapalı kapılar ardında belirlenen yönetim, kongre delegelerine 1,5 milyon işçi adına onaylatıldı. Bu arada kongrenin amacı ve hedefinin ne olması vb. konularında birkaç delegenin takındığı olumlu tavır da arada kaybolup gitti.

Aslında Türk-İş tabanındaki yüzbinlerce işçinin temel taleplerinden bazıları olarak kongre mikrofonlarından dile gelen bu sözler, bugün için cılız olarak yükselse de, daha güçlü homurtu ve isyan çığlıklarının ilk müjdecileri olması anlamında çok önemli bir işleve sahiptir.

Değerli delege arkadaşlarım,

Konfederasyonumuzun bu dönemdeki çelişkileri ve hatalarını kısaca ortaya koymakta yarar olduğu düşüncesindeyiz.

1. Konfederasyonumuzun "sayın" yöneticileri üç yıldan bu yana şikayetçi oldukları 1982 Anayasası, 2821 ve 2822 sayılı yasalar çıkarken hiçbir ses çıkarmamışlar, hatta bu Anayasaya "evet deyin" demişlerdir. Fakat şunu hemen belirteyim, işçiler şikayet konusunda samimi olduklarına inanmıyorlar.

2. Yine Türk-İş yöneticileri, %43 altındaki sözleşmelere imza atmayacaklarını söylemişler ancak, uyuşmazlığı dahi göze alamayıp, gümrükten mal kaçırırcasına %25'lerin altına imza atmışlardır. Gerekçe ise hazırdır: Bugünkü şartlarda bir şey yapılamaz.

3. Yüksek Hakem Kuruluna karşı savaş ilan edildi. Ne var ki hemen arkasından, ona temsilci gönderilmekten de kaçınılmadı. Peki, hak kayıpları önlenebildi mi? Tam tersine hızlandırılmış oldu. Bilahare YHK'undaki temsilci geri çekildi ama, atı alan Üsküdar'ı geçmişti.

4. Tabanın zorlamaları sonucu alınan eylem kararlarında ise samimi davranılmadı. Konfederasyonumuzun geleneklerinin tamamen dışında olan açık hava toplantıları, yöneticilerimizi oldukça rahatsız etti. Ve en önemlisi, İzmir'e gittiler, Eskişehir'e gittiler ama İstanbul'a gelemediler.

5. Diğer işçi örgütleri kapatılırken, Türk-İş sessiz kalmayı tercih etti. Zaman zaman daha da ileri giderek, bu kuruluşlara tıpkı işverenler gibi saldırıya geçti.

Sözlerimi şöyle bağlamak istiyorum: Türk-İş'in bugünkü sendikal anlayışı ile mücadeleden yana olması, eşyanın tabiatına aykırıdır.

Munzur Pekgüleç

Türk-İş 14. Genel Kurulu üzerinden yaklaşık 9 ay geçip, grev ve gösterilerin bir yandan nicelik olarak artarken, bir yandan da özellikle mitinglerde yer yer devrimci sloganların yükselmesi, hakim sınıfların en iğrenç kalemşörlerini dahi paniğe düşürerek efendilerine akıl verme noktasına getirmiştir. Örneğin bunlardan en ilginci, 23 Eylül'de Tercüman'ın başmakalesinde dile getirilen görüşler ve saptamalardır:

"HUZURSUZ İŞÇİ

Deri-İş Sendikası'nın düzenlediği "Lokavtı Protesto ve Grevlerle Dayanışma" mitingi, üzerinde durulması gereken bir olaydı. Mitingde korsan yürüyüş yapılmış, sol yumrukları havaya kaldırarak "devrim yemini" edilmiş, "Direnişimiz sürecek", "Kahrolsun faşizm", "Yaşasın 1 Mayıs" gibi sloganlar atılmış ve "DİSK'e özgürlük" istenmiştir.

Ve Deri-İş Sendikası Türk-İş'e bağlıdır!

Hadiseyi "Komünistler yine ortalığı karıştırmak istiyorlar" şeklinde yorumlamak mümkündür, fakat böyle bir yorum satıhta kalacaktır. Birkaç bin, hatta birkaç yüzbin komünistin gösteri eylemlerinde bulunmasından tedirgin olacak değiliz. Ama bu miting bir birikimin sonucu ise, bunun üzerinde durmak lazımdır.

Bazı Türk-İş yöneticileriyle konuştuk. Hepsi işçi kesiminin çok huzursuz olduğunu, işçiyi temsil ve teskin etmekte güçlük çektiklerini ifade ederek, "Şartlar böyle giderse bize karşı 12 Eylül öncesinden daha büyük bir rakip olarak ve daha geniş kitle desteğine sahip yeni bir DİSK doğabilir" dediler.

Zaten uzun zamandan beri Türk-İş yöneticileri tabandaki huzursuzluğu denetim altında tutabilmek için çabalıyorlar, mitingler düzenliyorlar, hükûmetin sosyal politikasını eleştiriyorlar.

Türk-İş'in bu tavrını ANAP'ın "siyasi" olarak nitelemesi, gerçekleri gözden kaçırmamalıdır. ANAP'ta işçinin ve sendikacının dilinden anlayan, onların içinden gelmiş, "siyasi"nin dışında, yani daha güven verici ilişkileri olan politikacılar yoktur. İşçi kesiminin huzursuzluğu ANAP'ın "teknokratik" yaklaşımı içinde "genel istatistikler"in bir parçasından öteye fazla bir anlam ifade etmiyor ve huzursuzluğu giderek büyüyen bir kesimi DİSK'e kaptırmamak için Türk-İş'in yaptığı protestolar ANAP tarafından "siyasi" diye niteleniyor.

Halbuki huzursuzluk birikiminin artması, huzursuz kitleleri daha da aktifleştirir, radikalleştirir. Nitekim Türk-İş'in İzmir'de, Eskişehir'de, Ankara'da ve Seydişehir'de hiçbir ideolojik uç görüntüsü vermeyen toplantı ve gösterileri, nihayet İstanbul'daki mitingde ortaya çıkan sol yumruklarla, devrim yeminleriyle noktalanmıştır. Endişe ederiz ki bu bir dönüm noktası gibi görünüyor.

Huzursuzluğu "siyasi" diye niteleyip geçmek, işi sol yumruklara kadar getirdi, sol yumrukları da "ideolojik" diye niteleyip geçmek, işi nereye götürür?

Lenin'in "Rusya'da Kapitalizmin Gelişmesi" adlı fevkalâde önemli bir kitabı vardır. Bu kitapta Lenin, özellikle Narodniklerin "Rusya köylü toplumudur" şeklindeki tezlerine karşı çıkar ve Çarlık Rusyası'nın sanayi alanında hızla geliştiğini istatistiklerle ortaya koyar. "Çarlık Rusyası'nda sanayi hızla gelişiyor" derken Lenin'in savunduğu bir tez vardır: Bu gelişme sermaye ve emekte merkezîleşmeye ve gelir dağılımının bozulmasına yol açıyor, bu da sınıf mücadelesinin temelidir!

Bolşevikler'in bütün ihtilal stratejisi buna dayalıydı!

Biz de muhalefetin "Türkiye geriye gidiyor", "Gelişmiyor" şeklindeki tezlerini "siyasi" buluyoruz. Türkiye'de hızlı bir değişme ve gelişme süreci yaşanmaktadır. Fakat sosyal problemleri artıran türden bir gelişme ve değişme!.. ANAP kurmayları Lenin'in bu kitabını okurlarsa, oradaki rakamlarla buradaki rakamlar arasındaki çarpıcı benzerliği göreceklerdir.

Bir toplumda sınıf tezatları artıyorsa, huzursuzluk da artar!

İşçi meselelerine sahip çıkmak, ücretlileri sıcak bir ilgiyle kucaklamak lâzımdır. Aksi halde "huzursuzluğun" giderek "patlamaya" dönüşmesini önlemek çok zor olacaktır.

Türk-İş'in işçi haklarıyla ilgili ve "DİSK gelebilir" şeklindeki endişelerine kulak vermek lâzımdır."

Hakim sınıflar Taha Akyol'a kulak verir mi vermez mi bu onların sorunudur. Bizce önemli olan, yukarıdaki satırların yazılmak zorunda kalındığını gören devrim güçlerinin, en azından bir hakim sınıf yazarının gördüğünü görebildiği ölçüde, biz komünistlerin sözlerine kulak verip, söylediklerimizi anlamaya-kavramaya çalışmalarıdır.

Çünkü görülebileceği gibi, bugün, çeşitli milliyetlerden Türkiye işçi sınıfı yeni bir atılımın doğum sancılarını taşımaktadır. Ve bu, sadece komünistler ve çeşitli devrimci akımlarca görülen bir olgu olmayıp, çeşitli cins ve renkten hakim sınıf temsilcisi ve uşaklarınca da görülmektedir.

Bunun doğal bir sonucu olarak ise, son bir yılda belli bir yol kateden hareketlenmenin ivme kazanmaması ve giderek frenlenebilmesi için, bir yandan bunun düşünsel taşları döşenirken, bir yandan da çeşitli araçlar harekete geçirilmeye çalışılmaktadır.

12 Eylül askeri faşist cuntasının başta işçi sınıfı olmak üzere halk sınıf ve tabakaları önüne konan takoz olma özelliği yıprandıkça panik rüzgarları estirenler, el freni görevi verdikleri Türk-İş'in sarı-faşist-reformist-modern revizyonist sendika ağalarını geçmişte olduğu gibi bugün de hareket önünde duran en önemli güvencelerden biri biçiminde değerlendirmekte ve buna denk düşen görevler vermekteler.

Hiç kuşkusuz, sendikal mücadele alanında reformistler ve daha sonra da modern revizyonistler, hakim sınıfların masaya açılacak kozları olacaktır. Örneğin son 29 Kasım seçimlerinin adayları arasında hemen tüm hakim sınıf partilerinin —sayısı az da olsa— sendikacı-işçi kisveli unsurlara yer vermeleri, "işçi dostu" düşüncelerinin bir ürünü olmayıp, işçi sınıfına hoş görünüp göz boyama manevralarından sadece bir tanesi olduğu su götürmez bir olgudur.

Bu ve burada konulmayan bir dizi olgu, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm halk sınıf ve tabakaları ile komprador patronlar ve toprak ağaları arasındaki çelişkinin yeniden keskinleşme dönemine girmiş bulunduğunu göstermektedir. Ve işçi sınıfı bu çelişkiyi emekçi kitleler yararına çözecek öncü sınıf olduğunu düşmanlarına hissettirir duruma gelmiştir.

Her ne kadar bugünkü sınıf hareketi esasta ekonomik talepleri vurgular biçimde ise de, bir yandan sendikalarda seslendirilen "örgüt-içi demokrasi" tezleri, bir yandan da başta işçi sınıfı olmak üzere diğer halk sınıf ve tabakalarının "demokratik toplum" istekleri, sorunun ekonomik

taleplerle sınırlı kalmadığını ortaya koymaktadır.

Ancak, mevcut faşist diktatörlüğün alternatifi sözde bir "Batı tipi demokrasi" olmadığı; bunu vaaz eden reformist ve revizyonistlerin halkı uyutma politikaları ürettikleri görüldüğü, faşist diktatörlüğün gerçek alternatifinin, onun yerine devrimle geçmesi gereken Demokratik Halk Diktatörlüğü olduğu görülüp o yönde sağlam adımlar atıldığı ölçüde, enerjinin doğru bir rotaya kanalize edildiğinden sözedilebilir.

Ne var ki, 29 Kasım erken genel seçim sonuçlarını değerlendiren yazımızda da belirtildiği üzere, içinde bulunduğumuz anda milyonlarca emekçi –bu arada proletaryanın çok önemli bir bölümü– mevcut düzen partilerine oy vererek, çözümü hala mevcut düzen sınırları içinde aradığını ortaya koymuştur. Bu ise aynı zamanda görevlerimizin önemi ve boyutlarını yansıtan olgular olması bağıntısında da bir anlam taşımaktadır.

Diğer yandan vurgulanması gereken bir husus ise; işçi sınıfının kendini Demokratik Halk Diktatörlüğü (ya da İşçi-Köylü Diktatörlüğü) ile sınırlayamayacağıdır. Onun hedefi proletarya diktatörlüğü, bir başka ifadeyle sosyalizm olmak zorundadır. Ve bu hedef daha bugünden işçi sınıfı saflarında vurgulanıp işlenmeli, sendikalar da bunun hem eğitiminin yapıldığı okul, hem de önemli bir mücadele aracı olmalıdır.

Bu ise, sınıf sendikacılığı ilkesinin ilk ve en önemlisi olup, bunu bayrağına yazmayan bir sendika –yani işçi sınıfının Marksist-Leninist ilkeler üzerinde yükselen Bolşevik Partisinin kitle çizgisini yaşama geçirme mücadelesi vermeyen bir sendika– hiç kuşkusuz sarı-faşist-reformist-revizyonist bir kitle sendikası olur ama, sınıf sendikası olamaz.

Biz komünistler, önümüzdeki yakın dönemde özellikle Marksizm-Leninizmin klasiklerinin görüşleri ve III. Enternasyonal'in belge ve deneyleri temelinde, genelde sınıf sendikacılığı ve özelde de çeşitli milliyetlerden Türkiye işçi sınıfının sınıf sendikasının nasıl olması gerektiğine ilişkin görüşlerimizi kapsamlı bir biçimde ortaya koyacağız. Hiç kuşkusuz sendikal alanda ortaya konacak görüşler; tıpkı proletarya partisi öğretisi meselesinde olduğu gibi, sınıfın çok önemli bir örgütü olması bağıntısında sendikalar meselesinde de her renk ve türden oportünist-revizyonist görüşlerin mahkum edilmesi temelinde ortaya konacaktır.

Diğer yandan, bizler, doğru düşünceler dile getirilip yaşama geçirilmezse, sorunun kaynağını görmesine karşın, çözmeyenler olmaktan öteye gitmeyenler olacağımızın bilinciyle, sınıf mücadelesinin pratiği içinde yaratmayı hedeflediğimiz Bolşevik Partisinin inşasında işçi sınıfı içinde çalışma, işçi sınıfı hareketi ile sosyalizmi birleştirmede en önemli çalışma alanlarından biri olan sendikal çalışma alanında elimizden gelen çabayı harcayacağımızı özellikle vurgulamak istiyoruz.

Burada vurgulamak istediğimiz bir nokta da; daha sonraki sayılarımızda özellikle "Türk-İş'i ele geçirme" ya da "yeni DİSK kurma" iddiaları ile ortaya çıkan ve tüm sendika siyasetini bu iki alternatif içine hapseden oportünist-revizyonistlerin sakat anlayışları ile hesaplaşacağımızdır.

Yukarıda anahatlarıyla özetlediğimiz görüşler temelinde, başta yoldaşlarımız olmak üzere, Marksizm-Leninizmi eylem kılavuzu edinmek isteyen tüm devrimcileri Bolşevik bir Partinin inşasını birincil görev görerek, sınıf sendikacılığının yaratılması görevi için saflarımızda daha kararlı bir çalışma içine girmeye çağırıyoruz.

KAHROLSUN HER RENKTEN SENDİKA AĞALARI!

KAHROLSUN İŞÇİ SINIFININ BİLİNCİNİ KARARTAN REFORMİST-REVİZYONİST MİHRAKLAR!

SINIF SENDİKALARINI YARATMA MÜCADELESİ YOLUNDA;
BOLŞEVİK PARTİSİNİN İNŞASINA HIZ VERELİM!

BOLŞEVİZM YENECEKTİR!

* *

(Sayfa 10'dan devam:)

Görev budur. Gözler bu göreve ve bu görevin çözümü için işçi sınıfının ve tüm emekçilerin sınıf mücadelesine, ezilen yığınların mücadelelerine dikilmek zorundadır.

GÖREV BAŞINA!

*

V.i.S.d.P.: M. Korkmaz, 11 Stanley Rd.
Leeds LH8, England.

YAZIŞMA ADRESİ: PLK NR. 106 606 C
8000 MÜNCHEN 32

FİYATI: 400 TL; 4 DM; 12 FF; £1,25; 30 ÖS

HİNDİSTAN MARKSİST-LENİNİST PARTİSİNİ YENİDEN İNŞA İÇİN YAYIN ORGANI

«MARKSİZMİN BAYRAĞI ALTINDA»DAN

Aşağıda çeşitli başlıklar altında derlenmiş olan ve bizler için oldukça yeni ve o ölçüde de ilginç bilgi ve tahlilleri içeren Hindistan Marksist-Leninist Partisini Yeniden İnşa Örgütü'ne ait incelemeyi, proleter enternasyonalizminin bir gereği olarak yayınlamayı uygun gördük.

Biz Türkiyeli Komünistlerin ve devrimcilerin üzerinde yeterince bilgi sahibi olmadığı ama emperyalist-burjuva basının son dönemde sıkça kendi yorumlarıyla aktardığı "Hindistan'da Sihler ve eylemleri" nin gerekçeleri yanısıra, dünya devrimci mücadelesi içindeki yerini doğru bir biçimde bilip kavramak ve giderek yorumlayıp dersler çıkarmanın ötesinde, haklı görüldüğü ölçüde ve sürece olanaklar ölçüsünde desteklemek, kendisine komünistim diyen herkesin proleter enternasyonalist görevidir.

Bu görev bilinciyle, Hindistan Marksist-Leninist Partisini Yeniden İnşa Örgütü'ne ait inceleme ve değerlendirmeyi yayınlarken, yazı içinde geçen ve bize göre Marksizm-Leninizm biliminin süzgecine takılan bazı tanımlama ve tahlillere kısaca tavır takınmayı da komünist bir görev bilmekteyiz.

Burada bir belgesini yayınladığımız Hindistan Marksist-Leninist Partisini Yeniden İnşa Örgütü(1) "Marksizmin Bayrağı Altında" adlı bir yayın organını altı aylık aralıklarla İngilizce olarak yayınlamakta; böylece görüşlerini Dünya Marksist-Leninist Hareketinin denetim ve tartışmasına sunmaktadır.

Şimdiye dek altı sayısı yayınlanmış olan "Marksizmin Bayrağı Altında" adlı dergide bir yandan Dünya Marksist-Leninist Hareketinin platformunun yaratılması sorunlarında tavırlar yayınlanırken; diğer yandan Hindistan'da gelişen sınıf mücadelesinin somut sorunları üzerine de tavırları içeren yazılar yayınlanmaktadır.

Uluslararası sorunlara yaklaşımlar, bizim yaklaşımlarımızla; ve TKP/ML(B)'nin eski kardeş örgütleri olan Avusturya Marksist-Leninist Partisi (MLPÖ), Akıma Karşı (GDS) ve Batı Berlinli Komünist - (WBK)'in yaklaşımları ile büyük bir benzerlik ve önemli ölçüde uyum içindedir.

Hindistan Marksist-Leninist Partisini Yeniden İnşa Örgütü'nün gerek Mao Zedung değerlendirmesi; gerek Üç Dünya Teorisini reddi; gerek "Devrimci Enternasyonalist Hareket"e(2) karşı tavrı; Stalin'e karşı tavrı, bizim eski kardeş örgütlerle birlikte savunduğumuz temel pozisyonların savunusudur.

---

(1) Hindistan Marksist-Leninist Partisini Yeniden İnşa Örgütü kendisini 1970 başlarındaki Çaru Mazumdar önderliğindeki Hindistan Komünist Partisi/Marksist-Leninist'in —onun hatalarını aşmaya çalışan— sürdürücüsü olarak görmekte; Hindistan Komünist Partisi/Marksist-Leninist'i yeniden inşa adına ortaya çıkan bir dizi diğer grupla ideolojik olarak çatışmaktadır.

(2) ABD Devrimci Komünist Partisi'nin önderliğinde biraraya gelen 13 Mao Zedung Düşüncesi taraftarı partinin ortak açıklaması. Bu açıklamayı imzalayan TKP/ML

(Dipnotun devamı bir sonraki sayfada)

Bu temel pozisyonlarda —en azından yapılan propaganda gözönüne alındığında— varolan birliğin daha ilerletilip ilerletilemeyeceğini, dayanışma içinde yürütülmesi gereken karşılıklı açık ideolojik mücadele gösterecektir.

Yazıyı böyle bir mücadeleye hizmet etmesi için de yayınlıyoruz.(3)

ELEŞTİRİ VE SORUNLARIMIZ

1. "Sihlerin Gerici ve Irkçı Hindistan Devletine Karşı Haklı Mücadelelerini Destekleyelim" başlıklı yazıda hiçbir ayrım yapılmadan "Sihlerin silahlı mücadelesi"nin, "Sihlerin kahramanca mücadelesi"nin vb. vb. "Hindistan devletine ağır darbeler vurduğu" vs. söylenmektedir.

Ama Sihler (ister ulus olsun, ister bir dini topluluk olsun) homojen bir bütün değildir, ve sınıflara, katmanlara bölünmüştür.

Bu bağıntıda açıktır ki, (ister dini topluluk olsun, ister ulus ya da ulusal azınlık olsun) genelde Sihler üzerinde Hindistan devletinin uyguladığı dinsel ve milli baskılara karşı çıkmak, ve bu baskılara karşı mücadelenin demokratik içeriğini kayıtsız-koşulsuz desteklemek, her Komünistin, her devrimcinin, ve evet her gerçek demokratın görevidir. Ama Komünistler bununla yetinemezler. Onlar genelde Sihlerin mücadelesinin demokratik içeriğini desteklerken, aynı zamanda bu hareket içinde de proletaryanın hareketini özel olarak destekleme, onu güçlendirme görevine sahiptir. Onlar milli soruna da, demokrasinin tüm sorunlarına da öncelikle proletaryanın sınıf mücadelesinin çıkarları açısından yaklaşırlar. Bu konuda Lenin şöyle demektedir:

> "Sosyal-demokrasi, ulusal kendi kaderini tayini, her ne türden olursa olsun, şiddet veya adaletsizlik yoluyla dıştan etkilemek için her çabaya daima karşı çıkacaktır. Ne var ki, kendi kaderini tayin özgürlüğü için mücadelenin kayıtsız-koşulsuz tanınması, bizi asla her ulusal kendi kaderini tayin talebini desteklemekle yükümlendirmez. Sosyal-demokrasi proletaryanın partisi olarak kendisinin olumlu ve en önemli görevini, halkların ve ulusların değil, bilakis her milliyet içindeki proletaryanın kendi kaderini tayinini ilerletmekte görür. Biz daima ve kayıtsız-koşulsuz tüm milliyetlerden proletaryanın en sıkı birliğini emel edinmeliyiz, ve ancak tek tek istisnai durumlarda, yeni bir sınıf devletinin yaratılması ya da bir devletin tam siyasi birliğinin yerine daha gevşek federatif bir birlikle sonuçlanacak talepleri ileri sürüp aktifçe destekleyebiliriz."(Lenin, Toplu Eserler, cilt 6, s.452, Almanca)

Bunun için tabii ki öncelikle bu hareketin sınıfsal niteliği, hareket içinde yer alan sınıfların mevzilenmesi, hareketin önderliği vb. konusunda değerlendirmeler gereklidir.

(Önceki sayfadaki dipnotun devamıdır:)

menşevikleri son konferanslarında açıklamanın çizgisini oportünist; ama "Devrimci Enternasyonalist Hareket"i Marksist-Leninist olarak değerlendirdiklerini açıklamıştır.

(3) Yazıyı "Gegen die Strömung" ("Akıma Karşı": "Batı Almanya'da Marksist-Leninist Partinin İnşası İçin Yayın Organı". TKP/ML ve TKP/ML(B)'nin eski kardeş örgütlerinden) sayı 40'ta yayınlanmış olan Almanca çevirisinden, Türkçeye çevirdik. İngilizcesi ile karşılaştırma imkanımız olmadı.

"Akıma Karşı" bu yazıyı yayınlarken, yazıya hiçbir eleştiri getirmemiştir.

Sihler içinde ve bugünkü Sih hareketi içinde emperyalizme bağımlı burjuvazinin; Sih toprak ağalarının durumu nedir? Sih milli burjuvazisi var mıdır? Bunun hareket içinde oynadığı rol nedir? Sınıflara ayrılma, ayrışma ne kadar ilerlemiştir? Sih proletaryasının gücü, hareket içinde durumu nedir? vb. sorular, Sihlerin bir ulus mu, ulusal azınlık mı, yoksa dinsel topluluk mu olduğu soruları kadar önemlidir.

Yazıda "Sih sorunu" ile ilgili bazı sorular sorulmakta, ve bunlar konusunda tartışma yürütülmeye çalışılmaktadır. Ama bu sorular içinde yukarıdaki sorular yoktur.

Peki ama, yukarıdaki tipte sorular bile sorulmadan, herhangi bir milli hareket, ya da dinsel topluluk hareketi hakkında gerçek bir Komünist tavır takınılabilir mi? Bu sorunun cevabı bizce kesin bir şekilde hayırdır!

Bu sorular bile sorulmadan, genel olarak hiç ayrımsız Sihlerin mücadelesine övgüler dizmek, bize Sihler arasındaki sınıf çelişmelerinin üzerini örten yanlış bir tavır olarak görünüyor.

2- Bu tavrın devamı, "Pencap'ta savaşan Sihler silahlı mücadele, tarım devrimi ve ayrılma hakkı sorunlarını açık ve berrak bir şekilde ortaya koymuşlardır" sözlerinde sürüyor.

Kimdir bu Pencap'ta savaşan Sihler? Bunlar ayrımsız tüm Sihler midir? Bugün Sih toprak ağaları (varsa, ki feodal yapının bütünü ile çözülmemiş olduğu —yazıya göre de— gözönüne alındığında, bunların var olduğu açıktır), mesela Sih yoksul köylüleri ile birlikte tarım devrimi için mi savaşıyor? (Pencap'ta?) Ya da Sih kompradorları (ki bunların da varlığından yola çıkıyoruz), Sih işçileri ve yoksul köylüleri ile birlikte "silahlı mücadele" sorununu açık ve berrak olarak ortaya mı koymuştur?

Eğer durum bu değilse, neden sınıfsal ayrım yapılmıyor?

Sınıfsal niteliği konusunda birşey söylenmeyen; ama proleter önderlik altında olmadığı açık olan "Sihlerin mücadelesi", nasıl olur da "tarım devrimi" sorununu açık ve berrak ortaya koymuştur?

Bilindiği üzere, emperyalizm ve proleter devrimleri çağında köylülüğün tarım devrimi sorununu devrimci tarzda çözecek olan tek olay, proletarya önderliğindeki işçi-köylü temel ittifakı üzerinde yükselen demokratik devrim mücadelesidir. Bir başka deyişle, burjuvazi ayrı devlet kurmak için silahlı mücadeleye atılabilir ama, tarım devrimini gerçekleştiremez. Bu noktadaki belirsizlik, proletarya partisinin ve proletaryanın demokratik devrimdeki öncülüğü ve köylülük sorunu ve tarım devrimi bağıntısındaki görevlerini karartan bir ifade tarzı olması anlamında bizce oldukça yanlıştır.

Ardından, sınıfsal niteliği açık-seçik belirlenmeyen, ve fakat buna rağmen "silahlı mücadele, tarım devrimi mücadelesi, ve ayrılma hakkı" sorunlarını açık ve berrak ortaya koyduğu iddiası getirilen Pencap'taki Sihlerin mücadelesi, "Hint halklarının ezilen ve sömürülen yığınlarına" örnek gösteriliyor. Ezilen ve sömürülen yığınlar açısından gerçek kurtuluş için <u>örnek</u>, işçi sınıfı önderliğinde gelişen bir devrim hareketi olmak zorundadır. Komünistler açısından ezilen ve sömürülen yığınlara gösterilecek örnek budur. Çünkü emperyalizm çağında ezilmek ve sömürülmekten gerçek anlamda bir tek kurtuluş yolu vardır: İşçi sınıfı önderliğinde devrimler. Burjuvazinin önderliğindeki bir devrim <u>gerçek</u> kurtuluşu beraberinde getirmez. (Sömürüden kurtulma bağıntısında hele hiç getirmez!)

3. Bütün yazıda bir tek yerde bile, Sih sorununun gerçek anlamda çözümü için de proletaryanın önderliğinin gerekliliğinin propaganda edilmemesi, bize belirleyici önemde bir eksiklik olarak görünmektedir.

Bu bağıntıda "Kahraman Sih yığınlarının ortaya çıkardığı hakim sınıfların üç temel zaafı" konusunda söylenenler içinde yer alan ikinci maddede şu söylenmektedir:

> "Parlamenter gevezeliklerin tersine, Hint devletinin yıkılması için verilen silahlı mücadeleye gerçekten güç verebilecek olanlar, genel olarak Pencap ve Hindistan'daki köylü kitleleridir." (S.25)

Bizim Hindistan'ın sosyo-ekonomik yapısı konusunda özel bir araştırmamız yok. Ama Hindistan'da silahlı mücadelenin, devrim mücadelesinin ordusunun esasını köylü yığınlarının oluşturacağını varsaysak bile, bu bize işçi sınıfının —silahlı mücadele bağıntısında da— bütünü ile unutulmasını haklı göstermiyor.

4. Bu noktadaki tavır, Sihlerin mücadelesinde Komünistlere önderlik bağıntısında (Onlarla birlikte işçi sınıfına? Ki işçi sınıfından sınıf olarak hiç söz yok yazıda. Bu bağıntıda savunulan acaba işçi sınıfının ideolojik öncülüğü müdür? Ki Çaru Mazumdar önderliğindeki Hindistan KP/ML, savunduğu "Mao Zedung Düşüncesi"ne bağlı olarak pratikte işçi sınıfının devrimde önderliğini ideolojik önderliğe indirgeyen bir hat izliyordu. Hindistan Marksist-Leninist Partisini Yeniden İnşa Örgütü'nün Sihlerle ilgili yazısında işçi sınıfından hemen hemen söz bile edilmemesi, acaba bu noktada geçmişten köklü bir kopuşun yokluğunun işareti midir? Bunu tartışmalar gösterecektir) en iyi halde ikincil bir rol biçen tavırla tamamlanıyor.

Bu tavır kendini hem Pakistan'ın kuruluşu ile ilgili tartışmada söylenenlerle, hem de Sihler bağıntısında söylenenlerle belgeliyor.

Pakistan'ın kuruluşu bağıntısındaki tartışmada, "Devrimci güçlerin daha güçlü gelişmesi, devrimci ve demokrat güçlerin önderliği" ve "komünist görüş sahiplerine sağlam hak ve garantiler", Komünistler açısından en iyi hal olarak görülüyor! Komünistlerin önderliğinde bir mücadele akla bile getirilmiyor!

Kalistan talebi bağıntısında da bu talep karşısında tavır takınırken, yine hareketin önderliği bağıntısında sorun "devrimci, demokrat güçlerin önderliği" var mı yok mu biçiminde tartışılıyor. Bizzat Komünistlerin milli ve dini baskılara karşı mücadele potansiyelini de kendi önderliklerinde birleştirmesi, perspektif olarak bile tartışılmıyor. Açıktır ki, bugünkü güç dengesi, böyle bir perspektifi hayal gibi gösterebilir. Ama soruna böyle yaklaşılırsa, o zaman devrim perspektifi de birçok ülkede —şimdilik— bir kenara konulur!

5. Yazının tümü ele alındığında pekçok yerde "Hindu gericiliği", "burjuva partileri", "faşist BJP Partisi" vb. ifadeler geçmektedir. Görüldüğü kadarıyla, Hint devlet biçimi "gerici devlet" olarak nitelenirken, şöven-milliyetçi Hint hakim sınıf partileri de "faşist olanlar" ve "burjuva partileri" diye iki ana kategoriye ayrılmaktadır. Benzer tanımlamalar en azından Türkiye somutu bağıntısında bir dizi oportünist-revizyonist örgüt ve akım tarafından savunulduğu için, ileriki dönemde olanaklar elverdikçe Hindistan ve Türk hakim sınıflarının devlet yapıları ve hakim sınıf partileri karşılaştırılarak benzer ve farklı yanlarını açığa çıkarmak, faşizm olgusunun daha iyi kavranıp, ona yönelik siyaset üretme ve örgütlenme biçim-

leri ile mücadeleyi örgütleme açısından yararlı olacağı kanısındayız.

6. Sayfa 30'da dile getirilen talepler hiç kuşkusuz haklı ve doğru taleplerdir. Ancak bu taleplerden hangilerinin devrim sorunu, hangilerinin yapılabilir reform talepleri olduğu belirtilmeden ortaya atılmasının yanısıra, emekçi kitleler arasında yanlış anlayış yayabilecek, siyasi olarak yanlış bir yöntem olması bakımından da üzerinde durulması gerekir. Benzer tarzda talepleri Türkiye somutunda bir dizi oportünist-revizyonist akımın belli bir anlayışın ürünü olarak getiriyor olması, bizi bunun üzerinde durmaya itmiştir.

7. Sih mücadelesinin ikili yanı içinde gerici pozisyonlara örnek verilmesine karşın, bu olumsuz örneklerin kaynağı sınıf ve akımların kimler olduğunun açıkça belirtilip tavır takınılmaması, bir-iki görünürdeki eylem biçiminin olumsuzluğu ile yetinilmesi, kesinlikle yeterli değildir ve bizi bilgilendirmekten uzaktır. Adı geçen "faşist yöntemleri" uygulayanlar kimlerdir?

8. Bize göre yazının üzerinde durulması gereken en önemli bölümü Sihlerin dini bir topluluk olarak, ulus olmamalarına karşın bir ulusmuşcasına ayrılıp ayrı dini bir devlet kurma talebi, Marksist - Leninistlerce nasıl ele alınmalıdır sorusudur. Makalenin yazarları da bu noktaya özel dikkat çekerek, ulusal soruna ilişkin Mark - sist-Leninist temel doğruları ortaya koyduktan sonra, soruna çözümler aramaya çalışmaktadırlar.

Genelde uluslar için geçerli olan bir talebin Sihler gibi dini bir topluluk özgülünde (Sihler eğer ulus değil de dini topluluk ise!) nasıl ele alınması gerektiği konusunda mevcut bilgilerle kesin yanıt verebilmek bizim açımızdan olanaksız görülmektedir.

Ancak şimdiden şunları söyleyebiliriz:

— Salt ya da esasta "dini hareket" gibi görülen-gösterilen bir çok hareket gerçekte aynı zamanda, ve hatta birçok halde esasta milli hareket niteliğine sahip olmuştur.

Bu bağıntıda, mesela burada yayınladığımız makalede örnek olarak verilen Türkiye'de Ermenilerin durumu böyledir. Türkiye'de Ermeniler, müslüman çoğunluk karşısında dini bir azınlık-topluluk olma durumundan kaynaklanan dini baskı yanında, aynı zamanda ve esas olarak ayrı bir millet olarak da milli baskıya uğramışlar; 20. yüzyılın başlarındaki planlı-bilinçli katliamlarla Türk hakim sınıfları Ermeni ulusunu yok etmeye çalışmışlardır. Ermeniler üzerindeki katliamlar öncelikle ve esas olarak milli baskı ürünüdür. Ezilen milletin dininin, ezen milletin dininden ayrı olması, baskının biçimini değiştirmekte, ama özünü değiştirmemektedir. Birçok halde dini ve milli baskı (ki kültür birliği denen ulusal özellik içinde din de yer almaktadır) içiçe girmektedir. Eğer Sihlerin durumu Türkiye'deki Ermenilerin durumu gibi ise, Sih topluluğunun "dini topluluk" olarak adlandırılması yanlıştır.

— Baskı altında tutulan, salt ya da esas özelliği bir dine, mezhebe vb. dahil olmak olan toplulukların, "dini toplulukların" ayrı devlet kurma talebi Marksizm-Leninizm açısından desteklenecek bir talep değildir. "Kalistan" eğer salt dini bir topluluğun ayrı devlet kurma vb. talebi ise, o zaman bu talep gerici bir taleptir, ve desteklenemez.

9. Pakistan'ın kuruluşu ile ilgili olarak yazıda yapılan tespitler de bize problemli, evet yanlış görünüyor. Bu konuda söylenenler şöyle:

"Pakistan'ın kurulması belki de bir kez daha yinelenmemesi gereken olumsuz bir örnekten de öte birşeydir. Çünkü bu Hindu ve Müslümanların karşılıklı katliamları ve her iki ülkeden geniş bir göç hareketi ve korkunç insani acılarla gerçekleşmiştir."

"Belki de" biçiminde bir ihtiyat kaydı konmuş da olsa, genel yaklaşım, Pakistan'ın kuruluşunun "bir daha tekrarlanmaması gereken olumsuz bir örnek" olduğu biçimindedir. Neden olumsuz örnek? sorusuna verilen cevap ise kesinlikle soruna komünistçe yaklaşan bir cevap değildir. Şöyle ki: Komünistler açısından somut ayrılık, ya da ayrılık hareketi karşısında tavır bağıntısında çıkış noktası, sözkonusu somut ayrılık hareketinin, ve ayrılığın emperyalizmi zayıflatıp zayıflatmadığı sorunudur. Bu hareket içinde ne kadar kan döküldüğü vb. sorunlar belirleyici değildir. Ama yazı "olumsuz"luğu tam da bu şekilde gerekçelendiriyor. Bu yanlış bir tavırdır. Burjuvazinin demagojileri karşısında gerilemektir.

Bu noktadaki tartışmada yazı, Hindistan Komünist Partisi'nin gerek Pakistan'ın kuruluşunu desteklemiş olduğu, gerekse 40'larda "Sihistan" talebini getirmiş olduğu konusunda verilen bilgileri gerekçeleri ile aktarıp, yanlış buluyorsa bunları tartışsa idi, kuşkusuz bu tavır tartışmanın ilerletilmesi açısından yazıda takınılmış olan tavırdan daha yararlı olurdu.

*

Burada getirdiğimiz eleştiri ve düşünceler, bizim açımızdan tartışmanın başlangıç tezleri olarak getirilen ilk kaba, ve önem sırasına göre dizilmemiş olan tezlerdir.

BOLŞEVİK PARTİZAN YAZI KURULU 8.12.1987

SİHLERİN GERİCİ VE IRKÇI HİNDİSTAN DEVLETİNE KARŞI HAKLI MÜCADELELERİNİ DESTEKLEYELİM!

I. SİHLERİN SİLAHLI MÜCADELESİ, KOMPRADORLARIN VE FEODAL BEYLERİN HİNT DEVLETİNE HASSAS NOKTALARDA AĞIR DARBELER İNDİRİYOR

Pencap'ta devletin Sihlere karşı azgın şiddeti, 1984 Haziranında Bluestar operasyonu ile başladı. Bunu 1984 Kasımında, Hindistan'ın çeşitli bölümlerinde Sihlere karşı örgütlenen pogromlar izledi. Ordu, CRP ve BSF güçleri tarafından işgal edilen Pencap'ta "terörizm"e ve "ekstremizm"e karşı mücadele sahte perdesi ardında, binlerce Sih genci sistemli olarak teröre uğratıldı, öldürüldü ve tutuklandı. Şimdi Pencap'ta "başkanlık egemenliği"nin yeniden kurulduğu şu anda, Sihlerin gerici ve ırkçı Hint devletine karşı verdiği haklı mücadeleler, daha fazla şiddetle ezilmeye çalışılıyor.

Hint hakim sınıfları, Sihlerin meydan okuması ve kendi devletleri uğruna verdikleri mücadele yüzünden vahşi bir heyecana kapılmıştır. Uzun bir ilerici ve devrimci geleneğe, devlet baskısına karşı uzun bir mücadele tarihine sahip olan kahraman Sih kitleleri, egemen sınıfların üç önemli zayıflığını ortaya çıkarmıştır:

1. Yalnızca halk kitlelerinin silahlı mücadelesi, gerçekten de egemen sınıfların küstahlığını ve yaşam damarını vurabilir.

2. Parlamenter gevezeliklerin tersine, Hint devletinin yıkılması için verilen silahlı mücadeleye gerçekten güç verebilecek olanlar, genel olarak Pencap ve Hindistan'daki köylü kitleleridir.

3. Hindistan'ın çeşitli halklarının bir devlet içinde birleştirilmesi, varılacak en üst hedef değildir. Çeşitli halkların bunu istediği durumlarda, AYRILMA HAKKI garanti edilmeli ve gerçekleştirilmelidir.

Silahlı mücadele, toprak devrimi mücadelesi ve ayrılma hakkı sorunları, Pencap'ta savaşım veren Sihler tarafından açık ve anlaşılır biçimde ortaya konmuşlardır. Ve böylelikle kendilerine meydan okunduğunu, bu işten iyice etkilendiklerini ve Sihlerin mücadelesinin kendilerini tehdit ettiğini hisseden hakim sınıflar, ezilen ve sömürülen Hint halk kitlelerinin Sih örneğini izleyeceklerinden ve fedakarca bir tutarlılıkla baskıcı Hint devletine karşı, onun parçalanması ve yıkılması mücadelesine girişeceklerinden korktukları kadar, hiçbir şeyden korkmazlar.

İşte bu yüzden Hindistan'daki gerçek devrimcilerin birincil görevi, Sihlerin mücadelesinin anlaşılmasını sağlamak ve dayanışma eylemleri yaratmaktır. Pencap'ın dışında bu, egemen sınıfların Hint şövenizmi ve şövenizmin başka türlerine ilişkin aldatıcı ideolojilerini iyice anlamak, ezen Hint devletine karşı sınıfsal ve ulusal mücadeleyi keskinleştirmek, böylece onu zayıflatmak ve böylece, Sihlerin mücadelesini destekleme şansını arttırmak demektir. Ezilen ve sömürülen Hint halkları arasında gerçekten kardeşçe duygular, ancak bu yolla uyandırılabilir ve sağlamlaştırılabilir.

II. HİNDU ŞÖVENİZMİ: HİNT HALKLARINI BÖLME VE ONLARIN SINIFSAL VE ULUSAL SAVAŞIMLARINI PARÇALAMADA GERİCİ EGEMEN SINIFLARIN ESAS İDEOLOJİK ALETİ

Hindistan'ın ezilen ve sömürülen halklarını bölmek için gerici egemen sınıfların esas ekonomik silahı, Hindu şövenizmini yaygınlaştırmaktır. Bu silahı yalnızca Hindu-faşist RSS örgütünün partisi BJP değil, diğer burjuva partileri de kullanmaktadırlar: Bu, yanıltma amacıyla kendisini laik (yani kiliseyle devleti ayıran), demokratik ve ilerici göstermeye ve çeşitli bölgelerdeki ayaklanmaların sorumluluğunu salt emperyalist böl ve yönet politikasına, Hindistan'ı zayıflatmaya ve destabilize etmeye, "toprak bütünlüğü ve egemenliği"ni ortadan kaldırmaya çaba gösteren "yabancı el"e yıkmaya çalışan Kongre Partisi'nin de silahıdır. Bu, aynı şekilde egemen sınıfların ajanı revizyonist partilerin de silahıdır, kısa süre önce Kerala ve Batı Bengal'da yapılan seçimlerde gün yüzüne çıkmıştır bu durum.

Hindu üstünlüğü ve üst kastların üstünlüğü tüm devlet organlarında, asker, polis, yönetim, hukuksal üstyapı, eğitim kurumları vb.de yerleşmiştir. Hindu şövenizmini körüklemenin dışında, egemen sınıfların halkları bölmek ve onların sınıfsal ve ulusal mücadelelerini parçalamak için kullandıkları başka şövenizm biçimleri de vardır: Üst kastların daha alt kastlara karşı şövenizmi, çeşitli halkların, özellikle komşu milliyetlerin, örneğin Darjeeling'deki Nepallilere karşı Bengallilerin şövenizmi, Maharashtra'daki Konkani halkına karşı Marati şövenizmi vb. Bundan başka Güney Hindistan halklarına karşı Kuzey Hindistan şövenizmi, "açık renk deriliier"in "koyu renkliler"e karşı ırkçılığı da vardır.

"KOMÜNAL UYUMLULUK" BURJUVA SLOGANI

Önce şövenizmi körüklemek ve ardından, çeşitli dinsel topluluklar arasında uyum çağrısı yapan ve barış yürüyüşleri düzenleyen barışsever olarak sahneye çıkmak, elbette ki ikiyüzlü burjuvazinin politikasıdır. Böyle birçok barış yürüyüşü ve "komünal uyumluluk hareketleri", devlet, büyük işadamları, örneğin "Komünal Uyumluluk Komitesi" gibi burjuva ve revizyonist partiler tarafından teşvik edilmektedir. Bu hareketler hiçbir şekilde devlet terörünü hedef almamakta ve Sihlerin haklı savaşlarını savunmamaktadırlar. Bunlar daha çok merkezi hükümetin çizdiği Pencap tablosunu güçlendirmeyi denemektedirler: "Komünal uyumluluk"u, çeşitli dinsel topluluklar arasındaki uyumluluğu bozan ve Hindistan'ın birlik ve beraberliğini havaya uçuranlar, bu yüzden de yalnız bırakılması gerekenler, bir avuç "Sih teröristi" ve "ekstremisti" idi.

Ülkenin "birlik" ve "beraberlik"ini Sihlerinki gibi "ayrılıkçı" hareketlere karşı korumaya çalışan Pencap'ın içindeki ve dışındaki çeşitli yeni revizyonist Hindistan KP "ML" grupları da devletin işine yaramaktadırlar. K.P.Reddy grubundan Satya Narain-Singh grubuna, Jaikara ve diğer gruplara varana kadar bu gruplar, Pencap'taki durumun birkaç partinin "komünal" politikasından kaynaklandığı propagandasını yapmaktadırlar.

Birincisi, böyle bir tavır Hindu şövenizmini, çoğunluğu oluşturan dinsel grubun şövenizmini etkilememektedir; Hindu şövenizmi, dinsel azınlık şövenizminin yeşermesi için de sebep oluşturmaktadır. Bu tavır, yalnızca giderek daha fazla aşağılanmakla kalmayan, aynı zamanda faşist Hindu örgütlerinin ve devletin halk katili saldırılarına da hedef olan kapsamlı dinsel azınlıklar sorunuyla ilgilenmemektedir. Bu tavır, sınıfsal ve ulusal savaşımları yenilgiye uğratmak amacı ile çoğunluğun Hindu şövenizmini körükleyenin feodal ve kompradorların devleti

olduğunu açığa çıkarmamaktadır. Bütün şövenist ve ırkçı politikanın kaynağı olan bu gerici devlete, aynı zamanda da devletin yaşayabilmek için, gerçek düşmanı gözlerden gizlemek amacıyla bu duyguları uyandırdığı gerçeğine de hiç dokunmamaktadır. Bu tavır, şövenist ve ırkçı politikanın tüm biçimlerine karşı, aşağılama ve katliamlar politikasına karşı savaşım verilmeksizin, dinsel azınlıkların haklı savaşımları desteklenmeksizin, işçi sınıfının gerici Hint devletini yıkma savaşımını üsstlenemeyeceğini dikkate almamaktadır. Böyle bir savaşım verilmeksizin, enternasyonalizm ve çeşitli halklar-azınlıklar arasında zorlama olmayan, ancak ayrılma hakkını garantileme ve gerçekleştirme demeline dayanan kardeşçe bir birlik varolamaz.

REVİZYONİST PARTİLER DE HİNDU ŞÖVENİZMİ ZEHİRİNİ YAYIYORLAR

Revizyonist partiler olan Hindistan KP ve Hindistan KP(Marksist), gerici büyük burjuvazinin egemenliğinin ve ülkenin bugünkü zoraki toprak bütünlüğünün ayakta tutulması için en büyük dayanaklardan biri rolünü oynamaktadırlar.

Devletin şövenist ve ırkçı ideolojinin en önemli kaynaklarından biri olduğunu teşhir etmek ve buna karşı savaşıma önderlik etmek yerine, bizzat revizyonist partilerin kendileri Hindu şövenizmini geliştirmekte, esas olarak dinsel azınlıkları hedef almakta ve bunlardan, din ve devleti birbirinden ayırmalarını istemektedirler. Onların tüm öfkesi ve propagandası Sih "teröriz-

SİHLERİN SAVAŞIMININ SOSYO-EKONOMİK PERDE ARKASI

1960'ların sonları ve 70'lerin başlarında, Pencap'ta ve Hindistan'ın daha başka bölgelerinde "yeşil" karşı-devrim başlatıldı. Bu bir yandan emperyalistlerin ve kompradorların devletinin, özellikle Naxalbari mücadelesinden önce ve özellikle de bu mücadele sırasında köylülerin verdiği anti-feodal mücadeleler karşısında cevabıydı.

Öte yandan bu, pazarın emperyalistler için genişletilmesine de hizmet ediyordu. Tarımda kullanılan gübre, tohumluk, salgına karşı ilaçlar, makinalar vb. gibi, emperyalistler, esas olarak Amerikalılar, ama aynı zamanda da emperyalistlerle işbirliği içinde üretilen üretim aletlerinin fiyatları, giderek daha çok yükseltiliyordu. Ancak kompradorların hükümetinin tarım fiyat komisyonu tarafından merkezi olarak tespit edilen tarımsal ürün fiyatları, gerçek üretim masraflarının kat kat altındadır. Bu, köylülüğün milyonlara varan dev bir ölçüde hükümete borçlanmasına yolaçmıştır. Bunun da ötesinde, köylülüğün sırtına akla gelebilecek her tür vergi yüklenmiştir.

Hint devletinin propagandasını yaptığı, "yeşil devrim"in sonucu olan Pencap'taki kitlelerin sözümona refahı, bir efsanedir. Radikal bir toprak dağılımı uygulanmamış olduğu için, toprak az sayıda büyük toprak sahibinin ve yukarı kasta mensup zengin kapitalist köylünün elinde toplanmıştır. 1947'den sonra çıkarılan acınası toprak reformları, esas olarak uzun süreyle toprak kiralayanların köylü mal sahibi olmalarına olanak vermiştir. Kısa süreyle toprak kiralayan ve esas olarak aşağı kasttan gelen büyük çoğunluk, büyük toprak sahipleri tarafından yerlerinden sürüldü ve daha aşağı olan topraksız tarım işçileri statüsüne geçti.

Köylülük arasındaki farklılışma giderek artmakta ve daha fazla yoksullaşma ve proleterleşmeye yolaçmaktadır. Kır proletaryası, esas olarak aşağı kastlar, insanlık dışı koşullarda yaşamaktadır. "Yeşil devrim" sırasında tarım işçilerinin toprak sahipleri, tefeciler ve köydeki dükkan sahiplerine zorunlu olarak yaptıkları borçlar, önemli ölçüde artmıştır: bu borçlar tüketim gereksinimleri, evlenme ya da başka törenler nedeniyle yapılmıştır. Bu borçlanmanın bir kısmı miras yoluyla geçmektedir ki, bu toprak köleliğinin bir unsurudur.

Pencap esas olarak tahıl ambarı olarak gelişmiştir: Ülkenin başka bir yerinde ya da yürt dışında bulunan sanayiler için gıda maddeleri ve hammadde sağlayıcısıdır. Büyük bölümü küçük üretim olmak üzere, sanayide yalnızca çok az bir gelişme olmuştur. Sömürgeci işbölümünün bu mirası, kompradorların ve feodal ağaların Hint devleti tarafından yeni sömürgeci koşullarda da korunmuştur.

mi"ni hedef almakta ve hiçbir şekilde devlet terörünü hedeflememektedir. Onlar temelde sosyal-faşist doğaları gereği Sihlerin savaşımını bastırma işinde orduyu desteklemektedirler.

Revizyonist "Marksist"lerimizin Sihlerin ezilmesi karşısında takındıkları bu tavır, kendilerini "Marksist" diye yutturan ve Alman faşistleri Yahudilerin sinagoglarını yakar, katliamlar örgütler ve Auschwitz'de sistemli olarak gazla öldürürken: Evet, evet, din halkın afyonudur ve kökü kurutulmalıdır! diye bağıran kişilerin tavrına benzemektedir. Böyle insanların, eğer kendileri faşist değilseler, en iyi halde Alman faşistlerine yardımcı oldukları gerçektir.

Bu yetmezmiş gibi, bunlar bir de diğer burjuva partilerinin propagandasına katılmakta ve "yabancı el", "emperyalist ihanet", özellikle de sözümona Sihlerin savaşımının perde arkasında bulunan ve onları Hindistan'ı "istikrarsızlaştırma"ya ve "toprak bütünlüğünü bozma"ya kışkırtan ABD emperyalizmine karşı slogan atmaktadırlar. Onlar böyle yapmakla devletin halklar katili politikasını ve Sihlerin devlet baskısına karşı haklı direnişini dikkat dışı bırakmak istiyorlar.

Emperyalizmin rolüne gelince: Eğer çıkarlarına uygun düşüyorsa, emperyalistler egemen burjuvazinin bölme ve baskı altında tutma politikasını desteklerler. Onlar kesinlikle haklı ve gerçek bir savaşımdan yana değillerdir. Ancak onlar aynı zamanda, burunlarını işin içine sokmaya ve böylesi hareketlerin gerici ve proemperyalist bir çizgiye doğru gelişmesini etkilemeye çalışırlar. Her zaman şu ya da bu em-

HİNDU FAŞİZMİNİN RSS TÜRÜ

Hindu faşisti RSS (Rashtriya Swayamsevak Sangh) örgütünün genel başkanı, bir süre önce şunları söylemişti: "Bu içsavaş demek de olsa, artık Hindistan'ın viviseksiyonu(*) bir daha olmayacak." ("Organiser", 15 Ocak 1987, s.5)

Bu, Sihlerin mücadelesini zorla bastırmaya çağıran ve buna hazırlanan faşist Hindu örgütlerinin savaş çığlığıdır. Hindu örgütleri, böyle bir "içsavaş" yürütmek için silahlanmaktadırlar. Faşist Hindu örgütlerinin silahlanması, güya öz savunma için gerekli bir eylem, diğer dinsel toplulukların silahlanmalarına "tepki" ve cevap olarak planlanmaktadır.

Hindu şövenisti ideoloji, yalnızca Hinduları gerçek yurtsever ve Hintliler olarak görmektedir. Onların sloganı şudur: "Hindu, Hindu, Hindustan". Diğer dinlere karşı asimile edici eğilimler taşımakta ve kendi varlıklarına sahip olanlara ve "esasa dahil" olmayanlar adı verilenlere karşı hoşgörüsüzdür. Böylece Sihizmin kendisinin bir din olarak varolma hakkı tümüyle kaldırılmaktadır. Bu daha çok bizzat Hinduizmin bir bölümü olarak değerlendirilmektedir. Sihizmin Moğol döneminde tüccarların ve köylülerin anti-feodal mücadelelerinin dinsel biçimi olduğunu söyleyen materyalist yorumun zıttına, Sihizm şövenist Hindu ideolojisi tarafından Hinduların kendilerini "müslüman baskısı"na karşı savunma hareketi olarak gösterilmeye çalışılmaktadır.

Hindu şövenizmi ideolojisi intikamcı ve yayılmacıdır. Tüm Hint ana kıtası anayurt olarak görülmekte ve her türlü "ayrılıkçı" ya da "bölgeci" hareket tümüyle lanetlenmektedir. Pakistan'a karşı intikamcı emeller beslenmektedir. Halkın savaşımıyla zorla elde ettiği "dil birliği"ne dayanan eyaletlerin kurulması, "kendi kaderini tayin hakkı" ve "ayrılma hakkı" doğrultusundaki talebi güçlendirmiş olan zehirleyici ve bölücü birşey olarak görülmektedir. Gerçekte RSS'in parlamenter kanadı olan BJP, bir başkanlık hükümeti biçimi, yani şimdikinden daha merkezi bir hükümet biçimi istemekte ve ülkenin, şimdiki "dil birliği"ne dayalı eyaletleri ortadan kaldıracak olan coğrafi bölgeler halinde bölümlenmesini talep etmektedir.

Hindu şövenizminin bu kaba faşist biçiminin yanısıra, aynı şekilde açığa çıkarılması gereken daha ince ve daha liberal çeşitlemeleri de vardır. Subramaniam Swamy'nin (Lok Dal'ın önderi), ülkedeki bunalımın üstesinden Nehru'nun ileri sürdüğü zayıf sekülarizmle (yani kilise ile devletin birbirinden ayrılması) ya da Hindu şövenizminin RSS türüyle gelinemez, Hindular zengin miraslarına bakmalı ve Hinduizmi bilinçli bir biçimde yeniden canlandırmalıdırlar ("Onlooker", 15.2.87) açıklaması, buna bir örnektir.

Viviseksiyon: Canlı hayvan üzerinde ameliyat; burada "parçalanma" anlamında kullanılıyor. ÇN

peryalistin kendi etki alanlarını genişletmek için böyle hareketlerden yararlanmaya çalıştıkları, olgudur. Buna karşı uyanık olunmalıdır.

Fakat eğer insan yalnızca emperyalist ihanetten sözederse, bu, kendi egemen sınıflarının ve onların devletinin terör ve baskı politikasını korumak, kollamak demektir. Aşağılama ve baskı politikasına karşı mücadele edebilmek için, herşeyden önce kendi egemen sınıflarının şövenist ırkçılık ideolojisine karşı savaşım vermek gerekir, tabii ki revizyonistler hiçbir zaman bu işi isteyerek yapmazlar. Kendi hakim sınıflarımızın bir bütün olarak emperyalizme bağımlı olmalarına rağmen, bunlarla emperyalizmin bir ve aynı şey olmadığı da açık olmalıdır. Aynı zamanda emperyalizmin bölücü bir ırkçılık politikasında çıkarı olduğunun, bunu uyguladığının, aktif biçimde desteklediğinin ve ulusları birbirine karşı kışkırttığının da gösterilmesi gereklidir. Biz hem kendi gericilerimizin hem de emperyalistlerin ırkçılık politikasına karşı savaşım veririz.

MARKSİZM VE DİN SORUNU

Geniş halk kitlelerinin DİNSEL DUYGU VE HAKLARININ BASKI ALTINA ALINMASI, kitlelerin dinsel duygularının köklerini öncelikle toplumsal sefaletlerinde, ezilme ve sömürülmelerinde gören Marksizm-Leninizmle temelden çelişmektedir.

> "Dinsel önyargılara karşı mücadelede son derece dikkatli olmak gerekir; bu mücadelede dinsel duyguları yaralayan bir kimse, büyük zarar vermiş olur. Mücadele propaganda, aydınlatma yoluyla verilmelidir. Eğer keskin yöntemlerle mücadele yürütürsek, kitleleri kendimize karşı kışkırtabiliriz; böyle bir mücadele, bizim gücümüzün kaynağı birlikken, kitlelerin din ilkesine göre ayrılmalarını derinleştirir. Dinsel önyargıların en derin kaynakları yoksulluk ve bilgisizliktir; işte bizim mücadele etmemiz gereken kötülük budur." (Lenin, "I. Tüm-Rusya Kadın İşçiler Kongresindeki Konuşma", 1918, Eserler cilt 28, s.176)

Proletaryanın din sorunundaki bakış açısı, dinin devletle olan ilişkisinde özel (kişisel) bir sorun olması gerektiğidir. Devletin dinle ilgisi olmamalı, ve dinsel kurumların da devletle hiçbir işleri olmamalıdır. Her birey, herhangi bir dine inanabilir ya da hiçbir dine inanmaz, yani ateist olabilir. Herhangi bir dine mensup olmak yüzünden her türlü yasal ya da başka eşitsizlik, ya da baskıya izin verilemez. Proletaryanın talebi şudur: Devlet ve dinin, eğitim ve dinin tamamen ayrılması. Bu siyasi özgürlük ve demokrasi mücadelesinin bir parçasıdır. Proletarya din yüzünden izlenmeye karşı mücadele eder, fakat bunu yaparken, din ve devletin ayrılması sorununda, dinin kişisel mesele olduğu sorununda taviz vermez.

Bu sırada proletarya kendi ateist tavrını ve bilimsel ve materyalist bir dünya görüşü uğruna mücadelesini bir an bile gizlemez. Fakat dinsel uyutmaya karşı bu mücadele yalnızca ikna yöntemiyle, söz silahıyla verilecektir. Bu, din afyonunun gerçek tarihsel, ekonomik ve politik kaynaklarını açıklamayı içerir ki, bu Marksist-Leninist partinin ideolojik cephedeki çalışmasında önemli bir yöndür.

Ancak aynı zamanda şurası da açık olmalıdır ki, ezilen ve sömürülen halkların dinsel aptallaşmadan gerçek kurtuluşu, ancak aşama aşama olabilir, onların kendilerini ezenlere karşı devrimci mücadeleleriyle ve mücadeleleri yoluyla olabilir. "... ancak, proletaryanın en geniş tabakalarını her yönden bilinçli ve devrimci toplumsal pratiğe çeken sınıf mücadelesi, ezilen kitleleri din boyunduruğundan gerçekten kurtarmayı başarabilir..." (Lenin, "İşçi Partisinin Din ile İlişkisi Üzerine", 1909, Eserler cilt 15, s.405) İşte bu yüzden Marksistler, ilk planda yoksulluk ve sömürüye karşı mücadele ederler. Onlar kitleleri, toplumsal devrim yoluna, ekonomik köleliğin yıkılması yoluna sokarlar, ki bu kölelik ezilen ve sömürülen halkların dinsel uyutulmalarının biricik gerçek kaynağıdır."

III. HİNDİSTAN HALKLARI, SİHLERİN ORTAK DÜŞMANA KARŞI HAKLI SİLAHLI MÜCADELESİNİ DESTEKLEYİN VE ONDAN ÖĞRENİN!

Tüm demokrat ve özgürlüksever insanlar, Sihler ve müslümanlar gibi diğer dinsel azınlıklara karşı halk katili bir politika izleyen gerici ve ırkçı Hint devletine karşı Sihlerin verdiği silahlı savaşımı bütün kalpleriyle desteklemelidirler. Hindu şövenizmi ve şövenizmin diğer türlerinin zehiri red edilmelidir. Bununla halklar kör edilmeye ve dikkatleri gerçekte kendilerini ezen ortak düşmandan, kompradorların ve feodal ağaların Hint devletinden başka yöne çekilmeye çalışılmaktadır. Halk, Sihlerin haklı taleplerini mücadeleci bir biçimde desteklemelidir: Jodpur'da tutuklananlar da dahil tüm siyasi tutuklular serbest bırakılsın! 1984 Aralığında Delhi'de ve diğer şehirlerde Sihlere karşı girişilen katliamın suçluları cezalandırılsın! Pencap'taki bütün "anti-terör" yasaları ve kara yasalar kaldırılsın! Ordu ve tüm diğer paramiliter birlikler Pencap'tan geri çekilsin! Pencap nehirleri yalnızca Pencap'a aittir. Hindistan'daki tüm dinlere eşit hak tanınsın! Sihlere ve diğer dinsel azınlıklara karşı her türlü aşağılama ve bütün katliamlar durdurulsun!

Sihlerin haklı mücadelelerini desteklemek, Marksist-Leninistler ve tüm hakkaniyetli ve özgürlüksever halklar için esas meseledir. Bununla birlikte mücadelenin olumlu yönde gelişebilmesi için, Sih hareketinin içinde varolan bazı gerici eğilimler de red edilmelidir. Böyle bir tavır komünistler açısından doğaldır, çünkü proletaryanın ve onun partisinin henüz hareketi politik ve ideolojik olarak yönlendirmediği bu tip mücadelelerde, gericilerin ve hatta emperyalist güçlerin halk kitlelerinin kurtuluş savaşımını boğmak ve bölmekte başarılı olması tehlikesi çok büyüktür.

Sih grupları arasında, bütün devrimci ve ilerici Sihler tarafından reddedilen böyle bir eğilim şudur: Esas olarak gerici Hint devletini, onun esas araçları olan ordu ve polisi hedef almak yerine, bazen suçsuz Hindular da Pencap'ı terketmeye ya da sakal uzatarak vb. "Sih" olmaya vb. zorlanmaktadırlar. Bütün bunların amacı, teokratik, Sihlerin egemen olduğu bir devlet kurmaktır. Böyle esasta faşist yöntemler, Sihlerin baskıdan kurtulmak uğruna verdikleri büyük savaşıma biraz olsun saygı duyan gerçekten devrimci her Sih tarafından kayıtsız-koşulsuz reddedilmelidir. Bu, yalnızca Hintliler arasındaki kurbanlar yüzünden değil, aynı zamanda kendi saflarının aptallaştırıcı kendi kendini övme ve şövenizm zehiriyle zehirlenmeleri yüzünden de önemlidir.

Hindistan halkları, Pencap'taki tüm ezilen ve sömürülenlerin savaşımlarını desteklemelidirler: Köylü ve işçilerin emperyalistlerin ve onlara bağlı kompradorların sömürüsüne karşı savaşımlarını; Dalitlerin ve daha aşağı kastlara mensup topraksız işçilerin toprak sahipleri ve tefecilerin toplumsal ve ekonomik sömürüsüne karşı savaşımlarını desteklemelidirler.

GERİCİ HİNT DEVLETİNE ÖLÜM!

YAŞASIN HİNDİSTAN'DAKİ TÜM EZİLEN VE SÖMÜRÜLENLERİN SAVAŞIMLARI!

IV. SİHLERİN PENCAP'TAKİ MÜCADELESİNİN PERSPEKTİFLERİ ÜZERİNE DÜZEYLİ BİR TARTIŞMA AÇILMASI YOLUNDA BİRKAÇ DÜŞÜNCE

Pencap ve dışındaki çeşitli grupların Sihlerin savaşımı ve genelde Pencap'taki savaşımlar konusunda takındıkları tavırları izleyen bir kimse, birçok soruyla karşı karşıya kalacaktır.

Bu yazının amacı, bu soruları cevaplamak olmayacaktır. Bunun için incelememiz henüz yetersizdir ve yeterince derinleşmemiştir. Ama gene de bu yazıda bu soruların bazılarını daha tam ele almak, yanlış konulan soruları düzeltmek ve şimdiye dek pek dikkate alınmayan bazı yeni sorular ortaya atmak denenecektir.

Yalnızca ezilen ulusların sahip olduğu ayrılma hakkının "sadece" bir "dinsel grup" olan Sihlerle ilişkisi nedir?

Bu sorunun arka planında duran şey, bir çok Sih grubunun Hindistan'dan AYRILMA talebini, kendi Kalistan devletlerini kurma talebini ileri sürmeleridir. Bu talepler hakkındaki çok çeşitli tezler ve açıklamalar incelendiğinde, bir yığın belirsizlik ve problem olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu sorun daha ayrıntılı ve esaslı bir şekilde ele alınmadan önce, bunlar bilince çıkarılmak zorundadır.

İlk sırada, Pencap'ın ayrılması talebiyle Kalistan talebi arasında gerçekten de ayrım yapılması gerektiği, kabul edilmek zorundadır. Çünkü Sihler Pencap'ta, tüm halkın çoğunluğu da olsa, yine de onun bir bölümünü kapsayan bir din topluluğu oluşturmaktadırlar.

Eğer "ulus" kavramını Marksist anlamda

kullanacaksak(*), Sihlerin bir ulus oluşturduğu, bu belki de Sihlerin şu ya da bu grubu tarafından savunuluyorsa da, iddia edilemez. Çünkü belirli bir dine mensup olmak, kesinlikle bir ulusun karakteristiği değildir. O halde, Marksistler genelde kendi kaderini tayin hakkını, ayrılma hakkını tanısalar da, buradan otomatik olarak bu hakkın Kalistan gibi bir din temelinde kurulacak bir devlet talebi bağıntısında da geçerli olduğu sonucu çıkarılamaz. Fakat gene de bu, sorunu hiç de çözmemektedir. Çünkü, kendilerine bakılarak Kalistan devletinin kurulma talebinin desteklenebileceği BAŞKA TEZLER de vardır.

Hindistan KP'nin Pakistan'ın kurulması talebini desteklemiş olduğu olgudur; ayrıca 1940'larda bir dönem Sihistan, Sihler için bir anayurt talebini de. Pakistan'ın kurulması, belki de, bir kez daha yinelenmemesi gereken olumsuz bir örnekten de öte birşeydir(**), çünkü bu Hindu ve müslümanların karşılıklı katliamları ve her iki ülkeden geniş bir göç hareketi ve korkunç insani acılarla gerçekleşmiştir. Fakat gene de, devrimci güçlerin daha güçlü bir gelişmesiyle, devrimci ve demokratik güçlerin önderliği altında, dinsel azınlıklar ve tüm komünist görüşlüler için daha sağlam güvenceler ve haklarla, o anda Pakistan devletinin kurulması doğru birşey olabilir miydi diye sorulabilir ve sorulmalıdır da. Eğer bu soruya cevap vereceksek, somut koşulları, varolan durumda devrim ve karşı-devrim güçleri arasındaki kesin güç ilişkilerini tahlil etmek ve komünistlerin kendilerinin de ne dereceye kadar gericilere yardım eden hatalar yapmış oldukları sorusunu da ortaya atmak, mutlaka gereklidir.

(*) Stalin bir "ulus"u şöyle karakterize etmiştir:

"Ulus, tarihsel olarak oluşmuş, gelip geçici olmayan (stabil) bir dil, toprak, iktisadi yaşantı ve kendini kültür ortaklığında dile getiren ruhsal biçimlenme birliğine sahip bir insan topluluğudur." (Stalin, "Marksizm ve Ulusal Sorun" 1913, Stalin, Eserler, cilt 2, s.272)

(**) Biz Pakistan'ın kuruluşu sırasında ortaya çıkan somut bazı görüntüleri -katliamlar, soykırımlar vb.— reddederken, Hindistan Marksist-Leninistleri bugün Hindistan'ın "bölünmesi" üzerine ah-u vah eden; ve Pakistan'ın bugünkü Hindistan'a dahil edilmesini talep eden Büyük-Hint şövenizminin her türüne karşı mücadele etmek zorundadır.

Bu bağıntıda İsrail'in kurulmasına da değinilebilir. Yahudilerin durumunda —tam aynısı olmamakla birlikte— benzer olanı kavramak, o dönemde İsrail devletinin kurulmasında salt sosyalist Sovyetler Birliği tarafından değil, tüm dünya komünist hareketi tarafından destekleneni anlamak, önemlidir. Aynı şekilde din sorununun önemli olduğu İsrail olayı, basitçe ulusların kendi kaderini tayin hakkına dayanılarak açıklanamaz ve temellendirilemez. Sovyetler Birliği, problemin diğer çözümlerinin gerçekleştirilemez olduğu ortaya çıktığında, Birleşmiş Milletler Örgütünde İsrail'in kurulmasına olumlu oy vermişti.

Bugün Pakistan ve İsrail, emperyalizm ve karşı-devrim güçlerinin bir parçası iseler de, bunun böyle olması daha baştan zorunlu değildi. Demokratik ve devrimci önderlik altında gelişmeler başka türlü de olabilirdi.

Bu bağıntıda, başka ülkelerdeki diğer dinsel gruplarda da olduğu gibi, Sihlerin durumunda da dinsel çatışmaların sık sık ulusal etkenlere bağlı olduğunu kavramak önemlidir. Hem hıristiyan hem de ulusal azınlık olduklarından dolayı izlenen Türkiye'deki Ermeniler örneğini ele alalım. Korkunç bir şekilde izlenen Doğu Avrupa'daki ve Çarlık Rusyası'ndaki Yahudiler örneğini de alabiliriz. Bunlar bir dinsel topluluk olmakla birlikte, bir ulusal azınlığın karakteristikerine de sahiptiler. Bu nedenden dolayı, daha sonra sosyalist Sovyetler Birliği'nde kendi özerk bölgeleri "Birobidyan"a sahip olmuşlardır, hiç bir zaman özgün bir ulus olmamalarına rağmen.

Yukarıda söylenenlerden, Sihlerin ulus olarak ayrılma hakkına sahip olmadıkları sonucu çıkarılabilir. Fakat biz buna rağmen diğer yönleri, hangi güçlerin hareketi yönettiğini —bunların devrimci ve demokrat güçler olup olmadığını— dikkate alır ve daha derinlemesine incelersek, o taktirde Kalistan talebi belirli koşullar altında desteklenebilir ve gerçekleştirilebilir. Bu, yalnızca sınıf düşmanının işine yarayan halk arasındaki gerilim ve çatışmaların azaltılmasını deneme perspektifinden hareketle yapılabilir. Bu, halkların sömürü ve baskıya karşı ortak mücadelede gönüllü birliğini teşvik etme perspektifiyle olabilir.

Pencap'ın ayrılması talebine gelince, bu bölgede feodalizm ve emperyalizme karşı mücadele içinde, bir ulusun oluşması tarihsel süreci başlamış olduğundan, ortak ekonomik ve coğrafi bir toprak, ortak bir dil, Pencabi(*), ve ortak kültürel özellik-

(*) Dipnot sayfa 33'tedir.

ler bulunduğundan, henüz burada bir ulus olmanın tüm ölçütlerinin uygulanıp uygulanamayacağı henüz eleştirel biçimde incelenmek zorunda olmasına karşılık, bu talep bu durumda Sihlerin durumunda olduğundan daha kolay anlaşılabilmektedir.

Bu açıdan değerlendirildiğinde, Pencap'ın ayrılması talebi haklı görünmektedir, fakat bu yine de komünistlerin bu talebi her koşul altında destekleyeceği anlamına gelmez. Ancak durum ne olursa olsun, Pencap'ın devrimci ve demokrat bir önderlik altında ya da devrimci güçlerin daha güçlü bir gelişme göstermesi durumunda olası bir ayrılması, mutlaka tüm dinsel grupların eşit haklardan yararlanmasını içerecektir.

Sih sorunu son tahlilde gerici egemen sınıfların bölücü manevralarının sonucu değil midir? tezi üzerine

Baştan söyleyelim! Bu çok tehlikeli bir yarım doğrudur.

Bir yandan, böl ve yönet ve halkın bir bölümünün din ve kast vb. temelinde diğerine karşı kışkırtılması politikası, Marx'ın zaten vurgulamış olduğu gibi, eskiden İngiliz emperyalistlerince de uygulanmıştır; ve bugün bu ilkeye göre davrananlar, Hindistan'daki kompradorların ve feodal ağaların gerici egemen sınıfları olduğu gibi, tüm dünyadaki gericilerdir.

Eğer devrimciler, gerçek düşmanın kim

SİHLERİN TARİHİNDEN

"16. yüzyıl başında kurulan Sih tarikatı, önceleri Kuzey Hindistan şehirleri tüccarları ve kısmen tefecilerinin feodal düzene karşı muhalefetini oluşturuyordu. Tarikatın kurucusu olan Nanak (1469-1538) ve onun halefleri "Guru" (kelime anlamıyla: öğretmenler), ki bunlar Sihlerin başı oluyorlardı, yalnızca kast sistemini mahkum ve tüm Sihlerin tanrı önünde eşit olduğunu ilan etmekle kalmayıp, aynı zamanda padişahların şiddetinden ve baskısından vazgeçilmesini de vaaz ettiler. Padişahlar, özellikle Akbar, 16. yüzyılda Sihlerin gurusuna büyük toprak parselleri bağışladılar. Onların amacı, Sih başkanlarının sıradan insanlar üzerindeki etkisini kendi çıkarları için kullanmaktı. Böylece Sihlerin bundan sonraki guruları, tarikat üyeleri üzerinde sınırsız bir egemenliğe sahip kendine özgü dinsel feodal ağalara dönüştüler. 17. yüzyıl başında Sih gurularının salt dinsel değil, dünyevi iktidar da istemeleri, Mogul(*) yönetimiyle ilk çatışmaya yolaçtı.

17. yüzyılın ikinci yarısından başlayarak, sınıfsal çelişkilerin keskinleşmesi döneminde, Sih toplumunun sınıfsal bileşimi ve hareketlerinin amaçları da değişti. Mahvedilmiş köylüler ve el zanaatçıları bu hareketin esas güçleri durumuna geldiler. Birkaç bölünmeden sonra, tarikat tüccar ve tefecilerden temizlendi ve silahlı anti-feodal savaşım başladı. Guru Govind Singh (1675-1708) zamanında iktidar Kalsa'ya, Sih topluluğuna geçti, Sihler arasındaki kast farklılıkları yokedildi ve ortodoks Hinduizmden kopuş tamamlandı. Sihler, kendi mülk ve topraklarının efendisi olmak için "gerçek bir hükümet" uğruna silahlı mücadeleyi başlattılar.

Tarikat üyelerinin izlenmesine girişildi. 1705 yılında Mogulların ve Hindu racalarının birleşmiş savaş güçleri Sihleri yendiler ve onların kalesi Anandpur'u ele geçirdiler. Govind kaçtı. 1708'de ölümünden kısa süre önce, köylü Banda'yı halefi ilan etti ve ona, Mogullara karşı mücadeleyi sürdürmeyi vasiyet etti...

1710'da, Sihlerin başında Banda'nın yeraldığı yeni bir isyanı alevlendi ve bu ancak 1715'te zorlukla Mogullarca bastırılabildi. Banda asıldı ve onbinlerce Sihe ölene dek işkence yapıldı. Sih hareketi zayıfladı, fakat gene de son bulmadı...

Büyük Mogul devletinin çökmesi, Sih ve Mahratların işine yaradı. Silahlı Sih birlikleri artık cesaretle müslüman feodal ağaların ve Hint racalarının ülkesine saldırdılar ve Pencap'ta birçok şehirleri ve Pencap'ın birçok bölgelerini ele geçirdiler. Sihlerin alaybeylerinin, serdarlarının gücü artmaktaydı...

Sihler arasında sınıf farklılışması süreci güçlendi. Sihlerin alaybeyleri, serdarlar, dev toprakları ele geçirdiler ve özellikle Sih olmayan köylüler üzerinde feodal sömürü için özel haklar edindiler." (Kaynak: "Hindistan Tarihi", Büyük Sovyet Ansiklopedisi, Tarih ve Felsefe Dizisi, cilt 44, Moskova-Berlin, s.26-31)

(*) Mogul: Hindistan'da 1526-1857 arasında hüküm süren müslüman hanedanlık.TÇN

olduğu, yani egemen sınıfların devleti olduğu konusunda, savaşım veren halkı bilinçlendirmeyi yeterince başaramamışlarsa, bölme manevrasının açığa çıkarılması mutlaka özellikle önemlidir. Çünkü o zaman işler mutlaka, Sihlerin, Hinduların, Nepallilerin, Bengallilerin vb. karşılıklı birbirlerine karşı mücadele etmesine varacaktır. Egemen sınıfların böl ve yönet manevrasının BAŞARISI, aynı zamanda devrimcilerin tavırlarındaki HATALARIN sonucudur da.

Eğer böl ve yönet manevrası belirli bir başarı kaydederse, o zaman egemen sınıfların bu manevrasını teşhir etmenin yanısıra, ezilenlerin kendilerini ezenlere karşı savaşımlarını DOĞRU BİÇİMDE DESTEKLEMEK özellikle önem kazanacaktır. Emperyalizmin ve kompradorlar ve feodal ağalar sınıflarının bölücü politikasına, yalnızca "Hindistan halkları"nın düşmanlarına karşı "birleşmesi"nin propagandasını yaparak karşı çıkılamaz. Emekçi sınıfların çeşitli bölümleri arasında gerçekte varolan bölünmeyi doğru kavramak ve buna uygun doğru bir politika izlemek gerekmektedir.

Gerici egemen sınıflara karşı birlik içinde olmalıyız sloganının ardında, çoğunlukla bir halkın ya da bir bölümün bir diğeri tarafından içte ezilmesi unsuru gizlenir. Böyle safça dilekler ve birlik formülleri, öncelikle devlet tarafından, fakat aynı zamanda da Hindu şövenisti ideolojinin önyargılarının etkisinde kalan halkın desteklediği katliamlar, hor görmeler ve diğer baskı önlemleri yoluyla derin yaralar açıldığı ve güvensizlik oluştuğu gerçeğini basitçe atlar. Evet, böyle bir durumda böyle birlik formülleri doğrudan zararlar yaratabilirler, çünkü bunlar katıksız ikiyüzlülük olarak anlaşılacaktır.

Biz, Hindistan'ın tüm ezilen ve sömürülenlerinin devrim mücadelesinde birliğini istememize ve bunun için mücadele etmemize karşın, yine de komünistler olarak, başta da hemen belirtmiş olduğumuz gibi, "halkların birliği"ni basitçe ana slogan ve ana hedef olarak ortaya atamayız. Tersine biz, devrimin desteklenmesi için GÖNÜLLÜ birlik ve KARŞILIKLI çıkar sorununu önplana çıkarmak zorundayız. Bu, Sih hareketi açısından, zamanla bu yaraları iyileştirebilmek ve şu ya da bu biçimde ayrılma yardımıyla tam da sömürü ve baskının eski dünyasına karşı savaşımda birlik hedefine varmak için, ayrılma isteğinde geniş kapsamlı ödünler vermek anlamına gelir.

(Sayfa 31'deki dipnottur:)

Pencabi, gerici Hindu örgütlerinin etkisi altında, Pencap'taki Hindu nüfusu çeşitli nüfus sayımlarında anadilleri Pencabi'yi resmen inkar etmiş olmasına karşın, ortak dilleridir.

("UNDER THE BANNER OF MARXISM-LENINISM", sayı 6, Haziran 1987'den)

EMEKÇİ KADINLAR KATILMADAN DEVRİM OLMAZ!
DEVRİM OLMADAN EMEKÇİ KADINLAR KURTULAMAZ!

CLARA ZETKİN'İN "SOSYAL-DEMOKRAT KADIN HAREKETİ" MAKALESİ ÜZERİNE ÖN NOTLAR

Bu makalede okuyucunun bilincine çıkarmak ve dikkatini çekmek istediğimiz iki önemli nokta vardır:

1. I. ve II. Enternasyonal döneminde Sosyal-Demokrat kadın hareketinin değerlendirilmesi:

Sosyal-demokrat kadın hareketinin değerlendirilmesinde Clara Zetkin önce tarihi materyalist bir biçimde bu hareketin kökeni ve içerikleri üzerinde duruyor. Bu bağıntıda özellikle II. Enternasyonal döneminin değerlendirilmesi bize önemli görülüyor. Clara Zetkin bu dönem üzerine konuşurken, II. Enternasyonal dönemindeki sosyal-demokrat kadın hareketinin şu ilkesel ve özsel hatasına dikkat çekiyor:

> "II. Enternasyonal, proleter, emekçi kadınların kurtuluş için mücadelesini ideolojik ve örgütsel olarak proletaryanın sınıf mücadelesiyle birleştirmekte ve onu toplumsal devrimin vazgeçilmez taşıyıcı ve itici bir gücü haline getirmek için inisiyatif ve önderlik koymayı boşlamıştır. Bu önemli görevi çözmeyi, sosyalizmi kabul eden kadınların kendilerine bırakmıştır."

O bir yandan bu olumsuzluğu tespit ederken, diğer yandan aynı dönem sosyal-demokrat kadın hareketinin —II. Enternasyonal proletaryaya ihanet edene dek— olan olumluluklarını, kazanımlarını da ortaya koyuyor. Kazanımlar bağıntısında, sosyal-demokrat kadın hareketinin kendini burjuva reformizminden ve salt kadın hakları savunuculuğundan ayırmasını öne çıkartıyor.

Onun bu yaklaşımı aynı zamanda daha sonraki komünist kadın çalışmasına da yolgösterici oluyor. III. Enternasyonal, daha işin başında kadın sorununda, II. Enternasyonal'in kadın hareketinde inisiyatifi ve yönetimi ele geçirmeyi önemsemeyen hatasını reddederken, aynı zamanda onun aynı konudaki olumlu teorik, ideolojik, siyasi mirasına da sahip çıkmıştır.

Bugünkü komünist kadın çalışması açısından da bu dönemden öğrenilecek ve öğretilecek çok önemli dersler vardır.

2. Kadın sorununda oportünist siyasetin reformizmi:

Clara Zetkin'in makalesinin merkezi bir noktası, sosyal-demokrat kadın hareketinin, bu hareket burjuvazinin saflarına geçtikten sonraki oportünizminin teşhiri ve niteliğinin açıklanmasıdır. Bu bağıntıda Clara Zetkin, yozlaşan sosyal-demokrat partilerin genel siyasi program ve şiarlarındaki yozlaşma ile, kadın siyaseti konusundaki program ve şiarlarındaki yozlaşmanın nasıl elele gittiğini,bunların

nasıl içiçe olduğunu göstermektedir. Clara Zetkin devrimin temel sorunlarında, savaş-barış sorunlarında olduğu gibi, tek tek reform talepleri̇nin savunulmasında bu yozlaşmanın nasıl olduğunu örneklemekte; reform talepleri için mücadelede de, sosyal-demokrasinin gelinen yerde bütünü ile burjuvazinin seviyesine düştüğünü, reform - reformcuklar için mücadelenin yalnızca parlamenter yolla hakim sınıflardan dilenme biçiminde yürütüldüğünü ortaya koymaktadır.

Reformizmin bu niteliği dün olduğu gibi bugün de aynıdır.

Tüm revizyonist, herşeyden önce de Rus sosyal-emperyalisti revizyonizmin reformizminde bu özü gözlemlemek mümkündür. Sosyal-demokrat hainlerin o zamanki tesleri ile, bugünkü Gorbaçov'un "yeni" tezlerinin karşı karşıya konması, demagoji dışında değişen birşey olmadığını gösterecektir.

Gorbaçov, Birleşmiş Milletler'in "Uluslararası Kadınlar Birliği" dünya kongresine mesajında şöyle diyor:

> "İnsanlar artık moral bozucu bir şekilde felaket beklemekten bıkmıştır. Devletleri ayıran kaçınılmaz ideolojik, ekonomik, siyasi engellere rağmen, bütün bunların üzerinden ellerini birbirine uzatmanın bu tehlikeyi atlatmak için tek yol olduğu düşüncesi giderek yayılmaktadır. Ve şunu söylemeliyim ki, tam da kadınlar barışın korunmasının en önde gelen şey olduğunu çok daha tam, ve çok daha duygusal ve kesin biçimde hissetmektedir."

Devrimin tümü ile unutulması; "tüm ideolojik, siyasi, ekonomik engeller" üzerinde, sınıflarüstü, "tüm kadınlar"ın birliği teorileri yanında, kadına hep "daha duygusal"lık yakıştıran burjuva-şövenist kadın resmi de veciz olarak yerini bulmuştur bu sözlerde.

Bu noktada, bugünkü ideolojik mücadele açısından, geçmişte sosyal-demokrat kadın hareketi içinde oportünizm, ve buna karşı mücadeleden öğrenmek çok önemli görülmektedir.

* * *

Oportünizmin teşhir edildiği, ve ona karşı Marksist-Leninist pozisyonların savunulduğu bir başka nokta, enternasyonal dayanışma konusuna yaklaşım noktasıdır. Clara Zetkin, sosyal-demokrat hareketi değerlendirmede kıstaslardan biri olarak, bu hareketin emperyalizme karşı kurtuluş hareketleri konusunda tavrını ele almaktadır.

Kadın sorunu bağıntısında biz Türkiyeli Marksist-Leninistler açısından Clara Zetken'in buradaki yaklaşımı iki görev getirmektedir:

Birincisi, biz Türkiye'deki ezilen ulus ve milliyetlerden emekçi kadınların maruz kaldığı baskıların teşhirini, ve bunlara karşı mücadelelerin propagandasına ve desteklenmesine özel önem vermeliyiz. Türkiye'de Kürt, Arap, Ermeni vs. emekçi kadınları üç baskı altında yaşamaktadır: Sınıf baskısı, milli baskı, ve cinsiyetleri üzerinde baskı...

İkincisi, emperyalist ülkelerde emekçi kadın hareketleri ile ülkemizdeki emekçi kadın hareketinin birliğini propaganda etmeli, bunu sağlamak için özel çaba sarfetmeliyiz. Milli içe kapanıklığa, feodal önyargılara karşı uluslararası dayanışmanın propagandasını yapmalıyız.

* * *

Son olarak Clara Zetkin'in bu makalesinin bir eksiğine de dikkat çekmek istiyoruz. Clara Zetkin bu makalede 1915 Bern Kadınlar Konferansını yalnızca olumlu olarak değerlendirmekte ve onu "hareketin azınlığının bir eylemi" olarak ortaya koymaktadır. Clara Zetkin Bern kadınlar konferansı hakkındaki bu tekyanlı olumlu değerlendirmesini onun bir dizi başmakalesinde de bulmak mümkündür.

Bu değerlendirme aynı konuda Lenin ve Bolşeviklerin değerlendirmesi ile çelişme içinde bulunan bir değerlendirmedir.

1934 yılında Komintern'in yayın organında (13/14 1934), Clara Zetkin'in bu konferans hakkında Karl Liebknecht'e gönderdiği bir mektup yayınlanmıştır. Bu mektubun yayınlanması ile ilgili önsözde şu değerlendirmeler vardır:

> "Alman sollarının bu yarı-gönüllülüğü, zaafları, siyasi eksiklikleri ve yarı-menşevik hataları C. Zetkin'in bu mektubunda da dile gelmektedir. Clara Zetkin "resmi parti"yi dönüştürmenin mümkün olduğu hayaline sahipti. O bu konferansın hazırlığında Bolşeviklere değil, çizgileri açıkça pasifist olan Hollanda ve İngilis partilerinin kadın temsilcilerine dayandı. O, İkinci Enternasyonal Bürosu, ve Alman ve Avusturya partilerinin Yönetimlerinin bu konferansı destekleyeceklerini umuyordu."

Sözkonusu önsözde bu değerlendirmeler sonrasında, Lenin'in Zetkin'e ve konferansın diğer kadın delegelerine eleştirileri aktarılır, önsöz şu sözlerle sonlandırılır:

> "Bütün bu hataları bir yana, Bern Kadınlar Konferansı, savaş sırasındaki ilk enternasyonal konferans olması ile büyük öneme sahiptir."

* * *

Bir dahaki sayımızda Clara Zetkin'in "Komünist Kadın Hareketi" makalesini yayınlayacağız.

Bolşevik Partizan Kadın Sorumlusu

Clara Zetkin N.K. Krupskaya ile birlikte

SOSYAL-DEMOKRAT KADIN HAREKETİ

Tarihinin önemli, en iyi aşamasında sosyal-demokrat kadın hareketi, proleter kadın hareketi olarak burjuva kadın hareketinin karşısına konulabilirdi. Bu dönemde o, teori ve pratiğinde, burjuva kadın hareketinin öyle gibi görünmek istediği konumda idi: Tüm kadın cinsiyetinin toplumsal ve insani bakımdan tam kurtuluşu ve eşit haklara sahip olması için öncü savaşçısıydı. Kadın sorununu, tarihsel materyalizmin ışığı altında, genel toplumsal sorunun önemli bir parçası olarak görüyordu. Bu nedenle de, burjuva toplumundaki sömürülenler ile sömürenler arasındaki sınıf karşıtlığının ve sınıf mücadelesinin kadınların tam kurtuluşu için belirleyici önemde olduğunu tanımaktaydı. Eylemine kılavuzluk eden düşünce, ancak burjuva toplumunun devrimci bir biçimde yıkılışı ve mücadele ederek kendini kurtaran proletaryanın eylemi olarak sosyalizmin gerçekleştirilmesinin, kadınların tümüne tam bir şekilde gelişen ve etkinlik gösteren insanlığı getirebileceği idi; cinsiyetlerin yasada biçimsel olarak eşit kılınmaları değil.

Bu temel görüşünün sonucu olarak proleter kadın hareketi, burjuva kadın hakları savunucularının tersine, erkek egemenliğini ortadan kaldıracak bir toplum reformu için tüm sınıf ve tabakalardan kadınları ortaklaşa bir cinsiyete karşı cinsiyet mücadelesine çağırmıyordu. Tersine o herşeyden önce proleter kadınları, erkek kardeşlerinin safında mücadele etmek için topluyor, örgütlüyor ve eğitiyordu. Ama aynı zamanda tüm tabakalardan ezilen ve sömürülen kadınları, proletarya ile birlikte, üretim araçları üzerindeki özel mülkiyetin kaldırılması yoluyla burjuva düzeninde devrim için sınıfa karşı sınıf mücadelesine çağırıyordu.

Sosyal-demokrat kadın hareketi, öğreti ve eyleminde proleter kadın hareketi olma şerefini kaybetmiştir. Bugün amaç ve içeriği bakımından salt bir reform hareketidir; burjuva kadın hakları savunuculuğunun, burjuva demokrasisinin özel bir çeşitlemesidir. Yükselişi II. Enternasyonal ile birlikte olmuş, ve onunla ve onun proletaryaya ihanetiyle birlikte, 1914'te emperyalist dünya savaşının patlamasından bu yana adım adım batmıştır.

Proletaryanın ve burjuvazinin kadınlarının kurtuluş hareketlerinin temeli aynıdır: Kadının eski, aile içindeki ev ekonomisi faaliyetinin kapitalist üretim tarzı tarafından yok edilmesi. Ne var ki bunun ötesinde burjuva toplumda kadınlar arasındaki sınıf çelişkisi geçerlidir. Mülksüzlük, üretici, geçim için yapılan çalışmayı proleter kadınlar için, evet proleter aile için bir varlık-yokluk sorunu haline getirir. Modern üretim araçları ve üretim koşulları sayesinde ekonomik devrim fabrika sanayii ile birlikte, toplumda bu tür çalışma için geniş ve büyüyen bir alan yaratır. Kapitalizmin ruhu olan artı-değer, kâr dürtüsü, yığınlarla proleter kadını açlık ve sefalet zoruyla fabrikalara doğru kamçılar. Ucuz,ve ücret baskısı yoluyla daha da ucuzlatılan uysal kadın emeğinin bolca kullanılışı, yalnızca kapitalizmin genişlemesi sonucu ortaya çıkan bir görüntü değil, aynı zamanda onun gelişmesinin bir önkoşuludur.

Toplumdaki ücretli çalışma proleter kadını erkeğe ekonomik bağımlılıktan kurtarır ve kendini geçindiren kişi olarak onunla eşit kılar. Ama bir kadın olarak cinsiyet köleliği onu kanuni ve hukuksal bakımdan erkeğe bağlamaya devam eder. Ayrıca kadın ekonomik bağımsızlığını, proleter sınıf köleliğinin insafsız sonuçlarıyla pahalıya ödemek zorundadır. Ve bunu ödemek zorunda olan yalnızca o değildir. Proleter erkek de ücretin azalması ve fabrikadan atılma biçiminde, proleter çocuk ilgi ve bakımdan yoksun olmakla, felaket ve ölümle, tüm işçi sınıfı artan sefaletiyle [bunu öder — ÇN]. Bilimsel sosyalizmin öğretileri vasıtasıyla işin aslını henüz anlayamamış olan erkek işçiler, sonuç ile sebebi birbirine karıştırırlar. Artan yoksulluktan kapitalist sömürü toplumsal rejimini sorumlu tutacaklarına, en ağır biçimde sömürülenlerin çalışmasını sorumlu tutarlar. Sınai, ücretli kadın emeğiyle mücadele ederler ve bunun kanunen yasaklanmasını talep ederler. Cinsiyetlerin mücadelesi, proletaryanın dünyasında da, gerçekleşmesi kadını ta eskiden erkeğe bağımlı olduğu duruma geriletecek olan bir talep etrafında kızışır. Cinsiyet olarak özgür ol-

mama ve sınıf köleliği, sıkı sıkıya birbirinin içine girerek proleter kadının acılı varlığını biçimlendirir.

Ütopik sosyalistler olan Owen, Saint-Simon, Fourier ve onların öğrencilerinin fikirleri bu karanlıkta bir umut ışığı yakar. İnsanlıklarının bilincine ve özgürlük özlemine uyanan proleter kadınlar, tüm kötülüklerden kurtuluşlarını, eşitlik, özgürlük ve kardeşlikten oluşan yeni, ideal bir toplum yapısından beklerler. Giderek, kadınların çalışmasının yasaklanmasına karşı koyan ve kadın işçilerin çalışma ve yaşam koşullarının düzeltilmesini talep eden gruplarda —burjuva kadınları da dahil— toplanırlar. Düşlenen ütopik toplumun inşası için topluca propaganda yapmak ve etkinlik göstermek üzere aynı fikri paylaşanlar —hem erkekler, hem kadınlar— ile birleşirler. Ne var ki, kapitalizmin, burjuva toplumunun bağrında, kadınları ve insanlığı kurtaracak olan yeni bir düzenin objektif koşullarını yarattığı ve bunun ancak proletaryanın kadın ve erkeklerinin ortaklaşa devrimci sınıf mücadelesi yoluyla gerçekleşebileceğini anlamaktan henüz çok uzaktırlar.

Proleter kadınların kurtuluş çabalarının ilk başlangıcına ilkeli, açık sosyalist, sosyal-demokrat denilemez. Kadın hakları savunucusu, ütopik, toplumsal-devrimci ve toplumsal-reformist eğilim ve talepleri içiçe ve yanyana içinde barındırmaktaydı. Ulusal ve herşeyden önce enternasyonal olarak sıkı bir örgütsel yapıdan yoksundu. İngiltere, Fransa, Almanya, Kuzey Amerika Birleşik Devletlerinde ve diğer yerlerde kâh şu karakteristik özellikler, kâh bu karakteristik özellikler, kâh daha çok ekonomik, kâh politik şiarlar öne çıkıyordu. Genel olarak bu konuda belirleyici olan, tek tek ülkelerin verili tarihsel koşullarında kapitalist üretimin ilerleyen gelişmesi ve bunun burjuvazi ile proletarya arasındaki sınıf karşıtlığına, burjuva demokrasisinin gerilemesine, proletaryanın devrimci bir sınıf olarak mücadele gücü, bilgi ve örgütlenmesindeki ilerlemesine olan etkisidir. Bu tarihsel olgunlaşma sürecinin akışı içinde, özgürlük ve eşitlik talep eden proleter kadınlar arasında kadın hakları savunucusu hava ve akımlar sınıf mücadelesinin gereklerinin gerisinde kaldılar; proleter kadınlar, sınıfın kurtuluş mücadelesinin eşit hakka ve eşit değere sahip kadınların bilinçli ve özverili katılımı olmaksızın zaferle yürütülemeyeceği anlayışına vardılar.

Tüm kadın cinsiyetinin tam kurtuluşu için mücadelede I. Enternasyonal, yönetici ve yolgösterici olarak proletaryanın önünde yürüdü. Onun 1866'daki Cenevre Kongresi, lonca ruhlu İngiliz sendikacıların sağdan, anarşistlerin, Proudhon'cuların ve kafadarlarının soldan talep ettikleri, sanayide kadın emeğinin yasaklanmasına ilişkin saldırılarını geri püskürttü. Bunda belirleyici olan, diyalektik materyalizme uygun olarak, sanayide kadın emeğinin çok büyük devrimci önemini aydınlatan ve kapitalizmin toplumsal düzeninde onun gerici, proletaryanın sınıfsal durumunu kötüleştiren sonuçları karşısında sömürüye ve baskıya karşı etkin yasal koruma talep eden bir şekilde sorunun ortaya konması idi —ki bu Marx'ın kişisel bir çalışmasıydı. Sendikalara ilişkin kararda olduğu gibi, köleleştiren ve sömüren kapitalizmin devrilmesi için kadın ve erkek proleterlerin ortak sınıf mücadelesinin gerekliliğini gösterdi. I. Enternasyonal'in genel konseyinde bir kadın bulunmaktaydı ve mesleki kadın işçi örgütleri onun mensubuydu: İngiltere'deki kadın ayakkabı işçileri birliği, Lyon'daki kadın ipek dokumacıları birliği, ve Uluslararası İşçi Birliği bu sonuncuların bir grevini büyük bir enerji ile ve başarılı bir şekilde destekledi. Militan işçi sınıfının bu dünya örgütünün fikirleri, Paris Komünü'nün savunulmasında kadın kahramanlar ve şehitler olarak erkeklerle eşit değere ve eşit hakka sahip olma konusundaki haklılıklarını ispat etmiş olan birçok proleter kadını ve küçük-burjuva kadını ayaklandırdı ve onlara yol gösterdi. Almanya'da, proletaryanın iktidarı ele geçirişinden, uluslararası alanı birbirine katan, öğretici bu büyük olaydan önce, sosyalizmin nişanesi altında kadın ve erkek proleterlerin kapitalizme karşı ilk ortak, örgütlü harekete geçişi gerçekleşti. Tekstil işçileri birliğinin öncülü olan, Crimmitschau Manüfaktür, Fabrika ve Kol İşçileri Meslek Kooperatifi kuruldu ve Uluslararası İşçi Birliği'nin ilkelerini kabul etti.

I. Enternasyonal örgüt biçimi olarak dağıldı, ama onun zengin tarihsel içeriği proletarya saflarında, kadın sorununun devrimci kavranışında da yaşamaya devam etti ve gittikçe daha fazla kadın ve erkek taraftar kazandı. II. Enternasyonal'in 1889 Paris kuruluş kongresi bunu kanıtladı. Alman Kadın İşçi Derneklerinin (1) iki kadın temsilcisinden biri, Alman delegasyonu adına, kadınların çalışmasının yasaklanmasına karşı cephe aldı, kadın hakları savunuculuğunu reddetti ve proleter kadınların işçi sınıfının mücadele saflarına katılmasını talep etti. Kongre bu görüşü uzun alkışlarla destekledi, fakat ortaya atılan sorun konusunda partileri ve sendikaları yükümlendiren hiçbir

karar almadı. Bu, II. Enternasyonal'in bu sorundaki davranışı için karakteristiktir. II. Enternasyonal, proleter, emekçi kadınların kurtuluş için mücadelesini ideolojik ve örgütsel olarak proletaryanın sınıf mücadelesiyle birleştirmekte ve onu toplumsal devrimin vazgeçilmez taşıyıcı ve itici bir gücü haline getirmek için inisiyatif ve önderlik koymayı boşlamıştır. Bu önemli görevi çözmeyi, sosyalizmi kabul eden kadınların kendilerine bırakmıştır.

Tüm kapitalist ülkelerde bunlar, olgunlaşan teorik bilgiyle ve büyük fedakarlık gösteren gayretlerle, kadın hakları savunucusu, sosyal-reformist ve sosyalist düşünce karışıklığına açıklık getirmeye, çok çeşitli örgüt biçimlerinin parçalanmışlığını aşmaya ve bu ırmak içinde bulunan proleter kadınların hareketini ilkesel bakımdan doğru, pratikte etkili, tamı tamına sosyalist bir kadın hareketi haline getirmeye koyuldular. Almanya'nın sosyal-demokrat kadınları, bu çalışmada yol gösterici ve örnek bir şekilde başı çektiler. Sosyal-demokrat kadın hareketi, kadın hakları savunuculuğundan ve burjuva reformizminden berrak bir şekilde ayrılışıyla devrimci proleter kurtuluş mücadelesinin eşdeğer bir parçası olduğunu pekiştirdi. Bunun için gerekli olan fikir mücadeleleri, toplumsal bir sorun olarak ancak sosyalizmin yolunu açan proletarya devrimi ve diktatörlüğünce çözülebilecek olan kadın sorununun tüm cephesinde verildi.

Bu konudaki tartışmalar başlangıçta kadın işçilerin kanunen korunmasına ilişkin ilkesel ve pratik tavırda yoğunlaştı. II. Enternasyonal'in 1893 Zürih Kongresi, güçlü kadın hakları savunucusu eğilimlere karşın Marksist anlayış doğrultusunda karar aldı. Bundan daha önemli ve daha ağırlıklı olan, kadınların seçme hakkına ilişkin olarak ilkesel ve taktik tavır konusundaki mücadele idi. "Hanımefendilerin seçme hakkı"na arka çıkmaya, proleter seçme hakkı mücadelesinde kadınların genel seçme hakkı talebinden vazgeçmeye, kadın hakları savunucuları tarafından kadınların politik seçim hakkının kadın cinsiyetinin tam toplumsal kurtuluşuyla eşitlenmesine izin verilmeli miydi? Bu tartışma sorunlarının açıklığa kavuşturulması, tüm çizgi boyunca reformizme, oportünizme karşı hararetli bir mücadele haline geldi. Sosyal-demokrat kadın hareketinin en ileri temsilcilerinin inisiyatifi ve direşkenliği, bu mücadelenin II. Enternasyonal'in 1907 Stuttgart Kongresinde devrimci Marksizmin zaferiyle sonuçlanmasını sağladı. Sosyal-demokrat kadın hareketi en iyi zamanlarında, oportünizm ve revizyonizmle mücadelede II. Enternasyonal'in sosyalist partilerinin "sol kanadının" değerli bir gücü idi.

Cinsiyet farkı gözetmeksizin sömürülenlerin birleşik örgütlenmesi anlayışına sadık kalarak o, kadın işçileri erkek meslektaşlarının sendikalarına, ve her tabakadan proleter kadınları ülkelerinin sosyalist partisine doğru yönlendirdi. Yaratılan temel üzerinde sosyal-demokrat kadın hareketi, II. enternasyonal çerçevesinde ve onunla sıkı bağlantı içinde uluslararası alanda birleşme [sorununu —ÇN] ele aldı. Sosyalist kadınların 1907'de Stuttgart'taki ilk enternasyonal konferansı, Alman sosyal-demokrasisinin kadın gazetesi "Eşitlik"i ("Gleichheit") uluslararası organ olarak tespit etti ve bir Uluslararası Kadın Sekreter(2) seçti. Sosyalist kadınların 1910'da Kopenhag'daki ikinci enternasyonal konferansı, birleşik uluslararası eylem olarak her yılki kadınlar gününü kararlaştırdı. Kadınlar günü, proleter kadınların güncel taleplerinden, örneğin kadınların seçim hakkından yola çıkarak, proleter kadın ve erkeklerin burjuva toplumuna karşı devrimci bir sınıfsal hareketi olmalıydı.

Emperyalist halklar katliamı, reformizm solucanının o denli umutvar görünen sosyal-demokrat kadın hareketini de kemirmiş olduğunu gösterdi. [Sosyal-demokrat kadın hareketi —ÇN] bir tek güçlü devrimci hayat belirtisi daha gösterdi: 1915 Bern uluslararası sosyalist kadınlar konferansı. Bu konferans proleter sınıf bakış açısıyla kadınları, sosyal-demokrat partilerin ve sendikaların çoğunluğunun tüm ülkelerin proleterlerinin enternasyonal dayanışmasına ihanet etmesine karşı mücadeleye, burjuva toplumun devrilmesi için proleter kitlelerin en keskin devrimci atılımının önkoşulu olarak halklar arasında barış için mücadeleye çağırdı. Bu konferans, hareketin azınlığının bir eylemi idi, onun kaçınılmaz bölünmesinin habercisi idi. Örgütlü sosyal-demokrat kadınların büyük çoğunluğu, II. Enternasyonal'in önderliğinde, emperyalist burjuvazinin ulusal "anavatan" savunucuları derekesine düştüler. Şövenist düşünce ve eylem konusunda burjuva hanımefendileriyle yarıştılar. Proleter kadınları emperyalist güçlerin dalaşının amacı ve karakteri konusunda yanıltıp aldatarak, onları ekonomideki ve toplumsal yaşamın tüm alanlarındaki siperlere ittiler. Sosyal-demokrat kadınlar, Çarlık imparatorluğundaki proletarya devriminin dünya çapındaki müthiş fırtınasından hiçbir şey öğrenmeksizin, devrimci bir şekilde ilerleyen sömürülenlerin hücumuna karşı

burjuvazinin sınıfsal egemenliğini korumak için onun yanında saf tutmaya devam ettiler.

Şanlı geçmiş, sosyal-demokrat kadın hareketinin ne kadar alçaldığına ışık tutuyor. O, burjuva düzenini yıkmak değil, ona dayanak olmak isteyen salt bir reform hareketine yozlaşmıştır. Proleter kadınların sınıfsal köleliğini pekiştirmeye, ayakta tutmaya katkıda bulunmaktadır. Elbette ki sosyal-demokrat kadın hareketinde hâlâ sosyalizmden sözedilmektedir, ama yalnızca emekçi kadınları sınıflarının devrimci mücadelesinden alıkoymak amacıyla. O, proleter kadınları sosyalizmin, komünist dünya düzeninin tek yolu olan, devlet iktidarının ele geçirilmesi için devrim yoluna götürmüyor. Kapitalizmin bu çifte kurbanlarını, toplumsal reformlar ve burjuva demokrasisi yoluyla "sosyalizme barışçıl intibak" rüyasıyla uyutuyor. Hatta reformlar ve demokrasi ile ilgili olarak, emekçi kadınlarla, bu "kazanımların" zorlu, inatçı proleter sınıf mücadelesinin sonuçları olmayıp, sınıfların işbirliğinin, onlar arasındaki iç barışın meyveleri olduğu şeklindeki aldatmacayla dalga geçmektedir. Temel hedeften —proleter devrimden— vazgeçtiğinde, bizzat kendi kendisini proleter kadınların güncel taleplerini de temsil edemez hale getirmektedir.

1925'te Marsilya'da ve 1926 ve 1928'de Brüksel'de, tekrar yamanan II. Enternasyonal'in kanatları altında toplanan enternasyonal sosyal-demokrat kadın konferansları bütün bunlar için özellikle karakteristiktir. İşçi kadınların kanunen korunması, ana, çocuk ve her çeşit yardıma muhtaç insanın korunması ve onlara toplumsal yardım sorunlarında bu konferanslar, 1919 Washington Konferansının minik taleplerine rücu ettiler. Bu talepler bugüne kadar büyük kapitalist devletlerin övülen koalisyon hükümetlerince ve İngiltere'deki İşçi hükümetince tasdik edilmiş değildir; ve bunların "hümaniter insan hakları" olarak gerçekleştirilmesi sosyal-demokrat kadınlar tarafından ılımlı bir şekilde rica edilmektedir. Böyle bir tavrın karşılığını İngiliz işçi hükümetinin çalışma bakanı bayan Bondfield, madencilik alanındaki işsizlere yardım ve çalışma koşullarının düzenlenmesine ilişkin kanun tasarıları ve önerileriyle, onbinlerce kadın işçinin sömürülüp ezildiği yün sanayiindeki büyük mücadeleye ilişkin tavrıyla göstermektedir.

Sosyal-demokrat kadınların uluslararası konferansları, kadınların seçim hakkını, katıksız feminist bir şekilde, kadınların eksiksiz insan hakkı olarak değerlendiriyordu. Buna rağmen, toplananlar,"hanımefendilerin seçim hakkı" ile iktifa etmeye hazırdılar, ve liberallerle olan ittifak sonucu meclisteki temsilcileri, kilise temsilcileri tarafından teklif edilen kadınların seçim hakkına karşı oy kullanmış olması dolayısıyla Belçika'daki reformist işçi partisinin kendisine çeki-düzen vermesi konusunda çağrı yapmaktan bile korkakça kaçındılar. Tehdit eden emperyalist savaşlar tehlikesi karşısında sosyal-demokrat kadınların tavrı ise son derece utanılacak birşeydir. Marsilya'da, Fransız emperyalistlerinin nefret uyandırıcı Fas savaşının lanetlenmesi talebinden kaçındılar, çünkü Fransa'nın reformist sosyalistleri bu savaşa karşı mücadele etmemişlerdi. Buna karşılık Sovyetler Birliği'nin sözümona "kızıl emperyalizmi"ne karşı kışkırtıcılık yaptılar ve barış özlemi içindeki proleter kadınları "anaların oy pusulası" umuduyla avuttular. Sosyal-demokrat kadın hareketi, Birleşmiş Milletler'in, kapitalist hükümetlerin uluslararası silahsızlanma konferanslarının barış getirici gücü üzerine aldatmacaların ve bununla ilişkili tüm kitle dolandırıcılıklarının yuvalarından biridir. Keza o, ilk proletarya diktatörlüğü devletine ve onun sosyalist inşasına karşı söylenen tüm yalanların ve tüm kötülemelerin de beslenme yuvalarından biridir. Buna karşılık o, bu devletin ciddi barış politikası karşısında; eşitliği gerçekliğe ve kuvveden fiile yükselten Sovyet Anayasası ve iktisadi ve toplumsal yaşam biçimlerinin gerçekleştirilmesi yoluyla kadının insan olarak tam kurtuluşunun örnek eseri karşısında tam bir suskunluk göstermektedir. Sömürge ve yarısömürge ülkelerin emperyalizme karşı verdikleri kurtuluş mücadelelerine; işçi, köylü, küçük-burjuva ve entellektüel kadınların mükemmel bir fedakarlıkla katıldıkları bu mücadelelerle enternasyonal dayanışmasını gösterecek hiçbir eylemi yoktur. Sosyal-demokrat kadın hareketi burjuvalaşmıştır. İmanlı taraftarlar konusundaki rekabette feminizmden farklılığı yalnızca tumturaklı sözlerdedir, özde değildir. Bağlı olduğu siyasi partilere ve sendikalara kadın sorununu açıklayıcı, pratiği canlandırıcı ve zenginleştirici biçimde yol göstermez. O, büyük burjuvazinin hizmetindeki bu örgütlerin itaatkâr hizmetçi kızıdır. Koalisyon politikasının, sanayi barışının hiçbir işçi düşmanı utanç eylemi yoktur ki, "devlet düşüncesi" ve "ulusal ekonomi" adına bunlara katlanarak proleter kadınların sınıf bilincini karartmamış, onların mücadele enerjisini gevşetmemiş olsun. İçteki kokuşmasına rağmen sosyal-demokrat kadın hareketi dışta güçlü ve tırmanan bir gelişme göster-

miştir. Sosyalist İşçi Enternasyonali'nin 1928'deki Brüksel Kongresindeki raporuna göre, ona bağlı olan partilerde 915 000 kadın örgütlüdür, reformist sendikalardaki kadın üye sayısı ise 1 687 000'dir. O zamandan bu yana bu rakamlar büyük ölçüde aşılmıştır.

Sosyal-demokrat kadın hareketi artık bir zamanlar olduğu gibi "kamuoyunca" alaya alınmamakta, resmi makamlarca kovuşturulmamakta, [bilakis —ÇN] her iki taraftan da güçlü destek görmektedir. Koalisyon hükümetlerinin olduğu —özellikle kadınların seçim hakkı olduğu— ülkelerde devlet aygıtı içindeki güçlü konumları aracılığıyla belediye idare heyetlerinde, sosyal sigortalarda ve yardım derneklerinde proleter kadınlar arasında kök salmaktadır. Tecrübeli ve yetenekli kadın propagandacılar ve örgütçüler bu hareket için faaliyet gösterirler, daha önceleri kazanılmış olan güveni ve emekçi kadınların durumu ve psikolojisi hakkındaki tüm bilgilerini, onların karşı-devrimci korkaklığını ve devrim karşısındaki korkularını besleyip güçlendirerek yanıltmak ve onların başına kâhya kesilmek için kötüye kullanırlar. Hem de bunu, tekelci sermayenin ve yağmacı emperyalizmin insafsız iktidarı; başlamış olan proleter devrimi ve Sovyetler Birliği'nde devrimci bir şekilde mücadele eden ve sosyalist inşaya katılan kadınların ölümsüz örnekleri gözlerinin önündeyken yaparlar. Kadınları kurtaracak olan proletarya devrimi kapitalizmi yıkmak için, işçi sınıfı saflarındaki reformizmi yoketmek zorundadır...

(1): Alman Kadın İşçiler Birliği'nin temsilcileri Clara Zetkin ve Emma Ihrer'di. "Kadının Kurtuluşu İçin!" adlı raporu Clara Zetkin sundu; bkz. Clara Zetkin, Seçme Söylevler ve Yazılar, cilt 1, Dietz Yayınevi, Berlin 1957, s.3-11.

(2): Bu görevi 1907'den 1917'ye kadar Clara Zetkin yürütmüştür.

Clara Zetkin,
"Zur Geschichte der proletarischen Frauenbewegung Deutschlands",
s.212-223, Verlag Roter Stern
Almanca'dan çevrilmiştir.

«İŞÇİNİN SESİ»NİN MAOCULUĞU ya da Bukalemunluk üzerine

"Bir oportünist her formüle kolayca imzasını atar, ve onu aynı kolaylıkla terkeder, çünkü oportünizm demek, kesin ve sağlam ilkelere sahip olmamak demektir."
(Lenin, "Ne Yapmalı?", Sol Yayınları, s.227)

Lenin, oportünistlerin ve oportünizmin bu karakteristik özelliğini oportünizme karşı mücadelesinde daima gözönünde bulundurmuştur. Bir oportünisti, oportünist bir akımı formüllerde yakalamak zordur. Oportünizm, emekçi yığınları kesin ve sağlam ilkelere dayanarak proleter devrim için sürekli, sistemli, ilkeli bir çalışmaya hazırlayamaz; tersine o, emekçi kitleleri proleter devrimden uzaklaştırmak için, her defasında Marksizm-Leninizme bağlılık üzerine her türlü güvenceler vererek kendiliğindenliğe, içinde bulunduğu andaki ağır basan görüşlere boyun eğer, kitleleri andaki hareketin dar sınırları içine hapsetmeye çalışır. Oportünizmin mantık temeli, Stalin'in belirttiği gibi, kendiliğindencilik teorisidir.

Lenin'in siyasi yaşamı boyunca mücadele ettiği Marksizme yabancı tüm akımların en önemli özelliklerinden biri de ilkesizlikleri idi. Ekonomizm ve Menşevizm, ilkesizlik mikrobu yayan birir oportünizm çöplüğüydüler; II. Enternasyonal oportünizmi de öyleydi. II. Enternasyonal partilerinin 1912'de yaklaşan emperyalist savaş tehlikesine karşı devrimci bir çağrıya imza attıkları ve fakat savaş başlayınca imza attıkları çağrının 180° tersi görüşler savunup; kendi burjuvazilerinin emperyalist savaşını haklı çıkartmaya çalıştıkları; emperyalistler tarafından belli bir dönem kudurmuş bir şövenizm zehiri ile ağulanmış yığınların şövenist duygu ve isteklerine boyun eğdikleri bilinmektedir.

Troçkizm için de durum aynıdır. Lenin, Troçki'nin kısa bir siyasi fizyonomisini çizdiği bir yazıda, Troçki'nin ilkesizliğini tarihi gelişmesi içerisinde şöyle aktarıyor:

"Troçki 1901-1903 arasında ateşli bir Iskracıydı. Rjanov onun 1903'te Parti Kongresindeki rolünü "Lenin'in copu" olarak nitelemişti. 1903'te Troçki ateşli bir menşevik oldu. Yani o Iskracılardan Ekonomistlere transfer oldu. O zaman o, "eski Iskra ile yeni Iskra (Menşevik) arasında dağlar kadar fark vardır" diye ilan etti. 1904-1905'te yavaş yavaş Menşeviklerden uzaklaşmaya başladı, ve sallantılı bir tavır takındı. Bir yandan anlamsız "sol" sürekli devrim teorisini savunurken, bir yandan da Ekonomist Martinov'la birlikte çalışmaya devam etti. 1906-1907'de Bolşeviklere yaklaştı. 190[illegible] ilkbaharında Rosa Lüksemburg'la dayanışma içinde olduğunu açıkladı.

Yenilgi ve dağılma döneminde uzun süren "fraksiyonlarüstü" kıvırtmalardan sonra yine sağa kaydı. Ağustos 1912'de Tasfiyecilerle bir blok kurdu. Şimdi yine onlardan uzaklaşıyor, ama bir yandan da onların zavallı düşüncelerini tekrarlamaktan geri durmuyor.

Bu gibi tipler, dünün tarihi tiplerinin kalıntılarının örnekleridir. Dün, henüz Rusya'da proleter kitle hareketi uyurken, bu gibi grupçuklara, kendilerini bir akım, grup, hizip, kısaca bir güç olarak tanıtıp, diğerleri ile birlikten söz edecek bir yer vardı." (Lenin,TE, c.20, s.348, Alm.)

Troçki hep güçlüden yana oluyor. Onun için belirleyici olan, ondan yana olduğu şeyin doğruluğu değil, güçlülüğü, ağırlığı. 1903 RSDİP II. Kongresinde Bolşevikler güçlü, o zaman o da Bolşeviklerden yana. RSDİP II. Kongresinden sonra Menşevizm güçleniyor, o da Menşevizmin saflarına iltica ediyor; 1907'den itibaren, gelişen Tasfiyecilik akımı kürek çektiği yön oluyor. 1917 Şubat Devriminden bir süre sonra Bolşevizm sovyetlerde güçleniyor, çoğunluğu kazanıyor, bu sefer Troçki yeniden Bolşeviklere yöneliyor. Bu kadar yılan eğrisine rağmen, hep haklı olan Troçki oluyor. Kesin ve sağlam ilkelere sahip Bolşevikler, üstelik —Troçki'nin yalanına göre— ilkesiz ve karaktersiz Troçki'nin pozisyonlarını kabul etmek zorunda kalıyorlar.

Bu örnekler daha da çoğaltılabilir. Bugün Türkiye'de Marksizm-Leninizm adına konuşan şu ya da bu oportünist-revizyonist örgütün gelişmesinden de örneklerle gösteri-

lebilir. Her örnek yalnızca, oportünizmin kesin ve sağlam ilkelere sahip olmadığının, olamayacağının yeni bir göstergesi olabilir.

Bugünlerde Rus sosyal-emperyalizminin Türkiyeli "ardıcıl savaşımcı"ları tüm revizyonist örgütlerde yeni gelişme ve değişmeler oluyor. Bunların büyük çoğunluğu, SBKP 27. Parti Kongresi ile resmileştirilen Gorbaçev revizyonizmine kendilerini adapte etme uğraşında iken, bir kesimi de —TKP/İşçinin Sesi—, karşı-devrimci yüzü Marksizm-Leninizme sempati duyan kesimlerde daha açık görülebilen Gorbaçev revizyonizminden kendini lafta ayırmaya çalışıyor. Eski modern-revizyonist görüşlerini yeni kılıf altında pazarlamayı uygun gören "İşçinin Sesi", çok "radikal" pozlarla ortaya çıkıyor. T"K"P/"İşçinin Sesi"ndeki bu değişiklikleri üç noktada göstermeyi önemli görüyoruz:

1- "Sovyetler Birliği"ne yaklaşım

2- Stalin'e yaklaşım

3- Mao Zedung'a yaklaşım

"Sovyetler Birliği"ne Yaklaşım

Önce "İşçinin Sesi" revizyonistlerinin bugün bu noktada neyi savunduğunu ortaya koyalım.

"İşçinin Sesi" sayı 337'de(*), "TKP'nin resmi yönetimi Kürt halkına ihanet etti. Kürt ulusunun ayrılma hakkına yüz çevirdi" başlıklı yazının bir yerinde şöyle deniyor:

> "Gayri meşru yönetim Sovyetler Birliği ve Dünya Komünist Hareketi ona destek verdiği için ayakta kalabildi. Yine aynı nedenle bir süre haksız yere TKP adını kullanabildi. BU SÜREÇ İÇİNDE KENDİSİNE DESTEK VEREN KAYNAKLA BİRLİKTE HIZLI BİR EVRİM GEÇİRDİ." (agd, s.2) (abç)

Sovyetler Birliği'nin ve "dünya komünist hareketi"nin "hızlı bir evrim" geçirdiğinden bahseden "İşçinin Sesi" revizyonistleri, bu evrimin ne zaman başladığı konusu üzerinde şimdilik fazla durmuyorlar; daha çok bu "hızlı evrim"in sonuçları üzerine laf ediyorlar. Ama satır aralarında şöyle kısaca değinip geçseler de ne zaman başladığı konusunda da "yeni"(!) tezler getiriyorlar.

"İşçinin Sesi" sayı 337'de "TKP'miz 67 yaşında dolu dizgin sınıf savaşında" başlıklı 6. Olağanüstü Kongrede yapılan "önemli konuşmaların özetlendiği" yazıda, büyük şef R. Yürükoğlu'nun "Sovyetler Birliği'nde bürokratik sosyalizmin" olduğunu, bürokrasinin "Lenin'in ölümünden BAŞLIYARAK giderek güçlenmiş, kendi özel çıkarları peşinde koşan, son derece güçlü bir katman" olduğu tespitlerini yaptığı haber veriliyor.

"İşçinin Sesi" sayı 337'de özetlenen R. Yürükoğlu'nun yazısı sayı 338'de yayınlanıyor. Yukarıdaki tespitlerin açıklamasını yapan Yürükoğlu, bir tek kelimeyle geçmişte Rus sosyal-emperyalizmi konusundaki uşak çizgi ve uygulamalarına değinmeden, büyük bir pişkinlikle, sanki her zaman böyle demişler gibi bugünkü görüşlerini anlatıyor.

"Bu sonuçtan kaçınılamaz mıydı?" sorusunu soran Yürükoğlu, "Hayır, kaçınılabilirdi" diye kendi sorusunu cevaplıyor ve devam ediyor:

> "O parti, Lenin'in ölümünden sonra, giderek hızlanan bir biçimde Marksizme ihanet etmeseydi, sosyalizmin aktif yığın demokrasisini kurup işletseydi bu durum ortaya çıkmazdı." (abç)
>
> "Lenin'den sonra, Sovyetler Birliği'nin izlediği siyaset, dünya devrimini duraklamaya sokan en güçlü etkenlerden biridir." ("İşçinin Sesi" sayı 338, s.10)

Sonuç olarak Yürükoğlu: "Bu gelişmeler, kaçınılmaz olarak dünya sosyalizmini bir çeşit siyasal devrime, kastlaşmış bürokrasinin alaşağı edilmesine, işçi sınıfının erki eline almasına ve bürokrasiyi kendisinin 'sadık hizmetçisi' yapmasına götürecektir" tezini ortaya atıyor. (s.10)

Stalin'e Yaklaşım

Görüldüğü gibi, Yürükoğlu revizyonisti Stalin'e getirdiği eleştirileri, bu alıntılardan görülebileceği gibi, Stalin'in ismini doğrudan saymadan, "Lenin'in ölümünden sonra" şeklinde diplomatik(!) bir dille yapıyor. Yalnızca iki yerde Stalin ismi verilerek eleştiriliyor: Birincisi, R. Yürükoğlu'nun "YeniGündem" ile yaptığı ve fakat "YeniGündem"de tam metin basılmayan röportajında: "1951'de Büyük Britanya Komünist Partisi'nin proleter diktasını reddeden parlamenter yol programını, 'Sosyalizme İngiliz Yolu' adlı programı, Stalin'in onayı ile kabul ettiği herkesçe bilinir" ("İşçinin Sesi" sayı 337, s.10) diyerek, ispatı kendinden menkul bir alıntıda. Diğeri ise,

(*) "İşçinin Sesi" sayı 337'nin başyazısı, "İşçinin Sesi" revizyonistlerinin T"K"P TB"K"P adını aldıktan sonra, fırsat bu forsat deyip, çürümüş T"K"P cesedine sahip çıktıklarını ilan ettikleri 6. Olağanüstü Kongre üzerinedir. Böylece "İşçinin Sesi" revizyonistleri sonunda muratlarına

biraz ileride üzerinde duracağımız, aynı sayıdaki "Büyük Bir Devrimciyi Anıyoruz" başlıklı yazıda.

Şimdi kısaca "İşçinin Sesi"nin bu konuda geçmişte sözümona savunduğu görüşlere bir bakalım.

1979 Aralık'ında "İşçinin Sesi"nin 115-116. sayısında, "Stalin 100 Yaşında" başlıklı bir yazı yayınlandı. Bu yazı, R. Yürükoğlu'nun "Proletarya Enternasyonalizmi" adlı kitabındaki Stalin'le ilgili tezlerin açımlanmasıydı. Yazıda da kaynak olarak veriliyordu. "Stalin 100 Yaşında" başlıklı yazının yazarı L. Antepli Stalin'in "büyük devrimci rolü"nü şunlarda görüyordu:

"* Lenin ci Bolşevik Partisi'nin Ekonomist, Menşevik ve likidatörlerle savaşım içinde kurulmasında,
* Rusya ve dünya devrim hareketine ulusal sorun üzerine Marksist-Leninist çözümleme ve pratiğin kazandırılmasında,
* Teorik yalpalamalar ve burjuva ideolojisine ödünler karşısında Leninizmin savunulmasında ve geliştirilmesinde,
* Troçki, Zinoviev, Kamenev ve Buharin'in ihanetine karşın tek ülkede sosyalizmin kurulması ve pekiştirilmesi savaşında,
* Hitler faşizminin saldırısı karşısında dünya devrimci merkezi Sovyetler birliği'nin savunulmasında ve faşizmin ezilmesinde,
* Dünya güçler dengesinin sosyalizm yararına kaymasındaki siyasal, ekonomik ve askersel temellerin oluşturulmasında, barış içinde birlikte yaşama temelinde sosyalist dış politikanın dünyada belirleyici bir etken olmasında." ("İşçinin Sesi", sayı 115-116, s.6)

Ama "İşçinin Sesi"nin aynı sayısında imzasız yayınlanan bir yazıda (s.3), Yürükoğlu'nun yukarıda sözünü ettiğimiz kitabından naklen Stalin hakkında şu değerlendirme de yapılıyordu:

! "SBKP, Stalin'i ... açıkyüreklilikle ve
! bilimsel bir yanaşımla değerlendirmiştir."
! ("İşçinin Sesi", sayı 115-116, s.3)

Yürükoğlu'nun kitabında ise şunlar söyleniyor:

! "SBKP 20. Kongresi'nde ve özellikle 30
! Haziran 1956 tarihli Merkez Komitesi
! bildirisinde, bu kişiyi putlaştırma olgu-
! suna yol açan nesnel ve öznel nedenler,
! ortaya çıkış biçimleri ve sonuçları bilim-
! sel olarak incelendi." ("Proletarya En-
! ternasyonalizmi", s.58)

Yani "İşçinin Sesi" revizyonistleri daha Stalin'i "savunduklarını" iddia ettikleri dönemde bile, tüm revizyonistler gibi aslında Stalin'i savunmuyorlardı; Stalin ile, Kruşçev'in 20. Parti Kongresi'ne sunduğu "gizli" raporda Stalin hakkında yaptığı tespitleri birarada savunma becerisini(!) gösteriyorlardı. Aslında hem SBKP 20. Parti Kongresini savunmak, hem de Stalin'i savunmak birbirini dışlayan şeylerdir. (Kruşçev'in 20. Parti Kongresine sunduğu hem "gizli" raporun, hem de "Hesap Verme Raporu"nun Marksist-Leninist bir eleştirisi için okuyucuyu Bolşevik Partizan Yayınları arasında çıkan "Eleştirisi ile Birlikte Kara Eğitim Malzemesi: N.S.Kruşçev/SBKP Merkez Komitesi'nin XX. Parti Kongresine Faaliyet Raporu"na başvurmalarını salık veririz.)

"İşçinin Sesi" revizyonistleri, Yürükoğlu'nun "Proletarya Enternasyonalizmi" kitabında "devrimin merkezi" bağıntısında da şunları söylüyorlardı:

"Sovyetler Birliği, dünya devrim sürecinin ana üssüdür. Devrimci merkezdir. Şanlı SBKP, dünya İşçi ve komünist hareketinin öncü gücüdür." (agk, s.70)

"İşçinin Sesi" revizyonistleri şimdi bütün bunların üzerine sahtekarca sünger çekmeye çalışıyorlar. Ama yaptıkları siyasal sahtekarlıklar, dikkatli bir okuyucunun hemen farkına varacağı basitliktedir:

— Herşeyden önce, tek kelimeyle görüş değiştirdiklerini söylemeden, sanki hep bu şekilde düşünmüşler gibi davranarak, bırakalım Marksist-Leninist bir özeleştiriyi, ciddi bir siyasal akımın kısmen ele alabileceği özeleştirel yaklaşımdan bile tamamen uzak bir biçimde "yeni" (ama yalnızca bı revizyonistlerin çizgisi açısından yeni) görüşlerini açıklıyorlar.

— Özeleştirinin izine rastlanmaması tabii tesadüfi değil. Çünkü geçmişte %100 doğrular olarak savunulan revizyonist tezlerin, revizyonist olarak kabul edilmesi, bugün savunulanların doğruluğu konusunda şüphelerin ortaya çıkmasına, güçlenmesine neden olacaktır.

Bu nedenle bu bukalemunlar gerçeklere güvenemiyorlar, gerçeklerden korkuyorlar. Onların güvendiği, "belki unutulur" umudu. Ama Komünistler onların Rus sosyalemperyalizminin açık "ardıcıl savunucusu" olduğunu unutmadı, unutmayacak.

Bir örgütün geleceğinin olumlu yönde olma imkanının en başta gelen şartlarından biri, geçmişe yaklaşımdır. Geçmişin pisliklerini örtmeye çalışan bir örgüt, belli bir zaman soruna ilişkin ne kadar çok değişik görüşler de getirse, özünde geçmişinden kopmamış bir örgüttür.

— "İşçinin Sesi"nin bugün Rus sosyal-em-

peryalizmini açıktan "radikal" tarzda eleştiriyor görüntüsü vermesinin en önde gelen nedenlerinden birisi, Türkiye'de Rus sosyal-emperyalizminin has partisi, o da olmazsa ikincil olarak desteklediği örgüt olma umudunu kaybetmiş olmasıdır. Artık "güneşin altında yeni bir yer" kapılması gerekmektedir. "İşçinin Sesi" revizyonistleri şimdi bu yeni yerin temellerini döşüyorlar.

— Radikal laflar biraz açıldığında, gerçekte "yeni" tezlerin de eskinin bir devamı, onun bir parçası olduğu görülüyor. Sovyetler Birliği'ne artık eskisi gibi "dünya devriminin merkezi" denmiyor ama, "sosyalist" demekten de vazgeçilmiyor. Bürokratların devlet erkine hakim olduğu "bürokratik sosyalizm"den bahsediliyor; yani sosyalist bir ülkenin varlığından yola çıkılıyor, bu nedenle, emperyalist bir ülke tespiti yapıldığında devletin şiddete dayanılarak yıkılması gereken bir devrim yerine, yalnızca bürokrasiyi işçi sınıfının hizmetine sokacak "bir çeşit siyasal devrim" tezi ileri sürülüyor. Daha önce "dev adımlarla ilerliyor" diye tanımladıkları "sosyalist sistem"in, bugün bürokrasinin devlet içindeki hakimiyeti nedeniyle ilerleyemediğini, tersine gerilediğini getiriyorlar. Amaç ama aynı kalıyor: bürokrasiyi gidererek bugünkü sosyal-emperyalist sistemi dev adımlarla ilerletmek.

— Önceleri hem Stalin'i, hem de Stalin'in büyük davasına ihanetin somut örneği olan sosyal-emperyalist Sovyetler Birliği'ni bir arada savunarak, Brejnev kliği önderliğini Stalin döneminin sosyalist Sovyetler Birliği'nin olumlu devamı olarak gösterecek kadar tutarsız, ilkesiz, karaktersiz siyasi görüşler savunuyorlardı, bugün de "bürokratik sosyalizm", "resmileşmiş sosyalizm" olarak adlandırdıkları Gorbaçev kliğini "Stalin'in görüşlerinin olumsuz devamı" olarak adlandıracak kadar tutarsız, ilkesiz, karaktersiz tezler savunuyorlar.

Mao Zedung'a Yaklaşım

Geçmişte Stalin'in gölgesine sığınarak parsa toplamaya çalışan "İşçinin Sesi" revizyonistleri, bugün de Mao Zedung'un gölgesine sığınarak aynı şeyi yapmak istiyorlar. Bu niyetlerini "Büyük Bir Devrimciyi Anıyoruz" başlıklı yazılarında şöyle açıklıyorlar: (Bkz. aşağıya aldığımız yazı.)

Bu yazı, "İşçinin Sesi"nin 16 Eylül 1987 tarihli 337. sayısında "büyük şef" R. Yürükoğlu imzasıyla yayınlandı. Yazı kısa (8 pa-

9 Eylül Mao Zedung'un ölümünün 11. yıldönümüdür.

Bir büyük devrimciyi anıyoruz

R. Yürükoğlu

20. yüzyılın en önemli devrimci liderlerinden biri olan Mao Zedung, 9 Eylül 1976'da 83 yaşında hayata gözlerini kapadı.

Dünya komünist hareketi sağa kaymışlığını gizlemek için, oportünistliğini eleştirmekte olan Mao'yu, onun bazı yanlışlarını kullanarak haksız yere alaya aldı.

Bu arada şunu da yeni yetişen kuşaklara unutturdu ki, dünyanın gördüğü ikinci büyük devrim, gerçekten akıllara durgunluk veren kahramanlıklar ve beceri ürünü olan Çin devrimi, SBKP'nin ve Stalin'in önerdiği yolun tersini izlediği için başarıya ulaştı.

Onlar Çin komünistlerini Komintang'la birleşmeye, "Çin ulusal burjuvazisine destek vermeye" zorluyorlardı. Çin Komünist Partisi ve lideri Mao Zedung, bu tezi reddettiği için dünyanın ikinci büyük devrimini gerçekleştirdi. Ama SBKP'nin ağırlığı altındaki dünya komünist hareketinden de bavullarını toplaması gerekti.

Mao Zedung çağımızın büyük bir devrimcisi ve komünisti idi.

Devrimi başardıktan sonra da az gelişmiş bir ülkede sosyalizmi kurmanın önündeki tuzakları belki de herkesten iyi gördü. Ama

Mao Zedung çağımızın buyük bır devrımcisi ve komunıstı ıdi

önerdiği önlemler hem bazı yönleriyle yanlıştı, hem de çok geri bir topluma anlatıldığından alaya alınabilecek, belkı de haksız yere küçümsenebilecek basitleştirmeler ve belgileştirmelerle çevrilıydi.

Ölümünden sonra geçen yıllar, Mao'nun söylediklerını ve dıkkat çektığı tehlikeleri fazlasıyla doğrulamış, Sovyetler Birliği'nin gelişme çizgisini Çin'in kendi ölçeğinde yaşamaya başladığını göstermiştir.

Dünya revizyonızminin etkisi altındaki yıllarımızda ne söylediğını ve kime söylediğini anlamaya kalkmadan onu eleştirenlerden olarak, bu büyük devrımcinin ölüm yıldönümünde ona haksızlık etmemek için değil, kendimizi düzeltmek, geliştirmek ve ilerletmek üzere, Mao'yu tüm dünya komünistlerinin önunde saygıyla anarız.

ragraf) olmasına rağmen, bu kadar kısa bir yazı içinde bu kadar çok Stalin düşmanı, sapına kadar revizyonist ve Maocu tezi savunabilmek "üstün"(!) bir "başarı"(!) doğrusu. Bu yazıyı buraya olduğu gibi almamızın nedeni de ibret-i alem içindir.

Bu yazının herhangi bir "derin"(!) araştırmanın ürünü ya da "sonuç belgesi" olup olmadığını bilmiyoruz. Ama bundan bağımsız olarak, esas tezleri bakımından bu yazı, "İşçinin Sesi"nin Mao Zedung konusundaki daha önceki tavırlarını bilmeyen birisi için, "klasik" Maocuların (a lâ ABD/DKP) bir yazısından farksız.

"İşçinin Sesi" Mao Zedung konusunda güya yeniden siyaset tayin ediyor. Yazının sonundaki paragrafta da güya "özeleştiri" yapıyor. Ama buradaki şekliyle yaptığı özeleştiri değil, günah çıkartmaktır. Modern revizyonizmin günümüzdeki en tehlikeli ideolojik kaynağı ve çeşitlemesi olan, en büyük emperyalist güçlerden birinin ideolojik dayanağı olan Kruşçev modern revizyonizminin iktidardaki en büyük partisi SBKP tarafından, tüm olağanüstü dalkavukluk çabalarına karşın, tanınmayı (siz "resmileşme" anlayın!) "beceremeyen"; bu doğrudan uşaklık rolünü kesinlikle "Kutlu"nun T"K"P'sine kaptıran "İşçinin Sesi" revizyonistleri, bu kızgınlıkla tüm faturayı bu modern-revizyonist akıma kesme sevdasında. Kendisini ondan ayrıştırma, kendine "yeni" bir çizgi yaratma peşinde.

Bu "çabanın" "ürünleri"(!) Türkiye ve dünya işçi hareketinin sorunları babında görülüyor. O nasıl Türkiye'de "faşizmi" "kurdurma-çözdürme" bağıntısında T"K"P ile arasına güya ayrım çizgileri çekiyorsa; uluslararası alanda da örneğin Mao Zedung sorununda, böyle sözümona "ayrım çizgileri"(!) çekmeye çalışıyor. Üstelik de, sağcılığı-reformizmi-revizyonizmi-hakim sınıfların uşak bir partisi olma niteliği ve gayretleri iyice günışığına çıkan T"K"P'den "solda" boşalan yeri doldurma gayretinde.

"İşçinin Sesi"nin bugüne kadarki ideolojik-siyasi çizgisinin en temel taşlarından birini Mao Zedung'un doğru düşüncelerine düşmanlık oluşturuyordu. Bugünkü çizgisinin temelini de –Mao Zedung konusunda– Mao Zedung'un doğru düşüncelerine düşmanlık oluşturmaktadır. O şimdi tam Maocu pozisyonlardan, Stalin'e, SBKP/B ve Komintern'e ve Mao Zedung'u savunma adına bizzat Mao Zedung'a saldırmaktadır.

Sözkonusu Maocu pozisyonlar, kâh bizzat Mao Zedung'a ait belirli yanlış düşünceler uç noktasına kadar götürülerek, kâh Mao Zedung'a ait olup olmadığı kesin bilinmeyen, Tayvan-CIA kaynaklı belgelere dayanılarak, "Mao Zedung Düşüncesi" savunuculuğu, hatta "Maoculuk"-"Maoizm" adına savunulmaktadır. Bu Maocu pozisyonların "İşçinin Sesi"nin Maoculuğundaki yansımaları üzerinde aşağıda kısaca duracağız.

"İşçinin Sesi"nin Maoculuğunun karakteristik bir başka özelliği ise, Mao Zedung'un gerçek kazanımları ve hataları –bir tarafta Yeni Demokrasi, Halk Savaşı vb., diğer tarafta milli burjuvazi ile birlikte sosyalizmi inşa vb.– konusundaki oportünist suskunluğudur.

"İşçinin Sesi"nin Maoculuğunun içeriği üzerine bu genel değerlendirmenin dışında, sözkonusu yazının yöntemi bağıntısında da kısaca bazı şeyler söyleyelim. Yöntem bağıntısında da "İşçinin Sesi"ni karakterize eden, iflah olmaz oportünizmdir, dedikodudur, ispatsız-belgesiz iddialardır. Bu yazıda Stalin'e, SBKP/B'ne, Komintern'e atfen getirilen iddiaların hiçbirisi ispatlanamaz.

İddia getirenin, bu iddialarını ispatlama yükümlülüğü de vardır. Ama "İşçinin Sesi"nin söylediklerini ispatlama-belgeleme diye bir kaygısı yoktur; ispatı kendinden menkuldür.

— "20. yüzyılın en önemli devrimci liderlerinden biri olan Mao Zedung..."

"Mao Zedung çağımızın büyük bir devrimcisi ve komünisti idi."

Günaydın! Keşfedilmiş Amerika'yı "yeniden" keşfetme başarısını(!) gösterdiğiniz için bravo doğrusu sizlere! Ya şu sözlerinize ne demeli?:

! "... bizler, Türkiyeli komünistler,...
! Maoculuk denen sahte devrimci, ulusçu
! ideolojiye karşı gösterilecek en küçük
! bir acımayı, kararsızlığı oportünizm ola-
! rak değerlendiririz. TKP tüzüğünde,
! '... Maoculuğa karşı amansızca savaş-
! mak' parti üyeliğinin koşullarından biri
! olarak konmuştur." ("Proletarya Enter-
! nasyonalizmi", s.70)

Hem "Mao Zedung çağımızın büyük bir devrimcisi ve komünisti idi", hem de "Maoculuğa karşı amansızca savaşmak (TKP tüzüğünde) parti üyeliğinin koşullarından biri"!

Bu sizin o meşhur ve meşum "Stalin savunmanıza" benziyor. Hem bir yandan Stalin'i "savunmak", hem de diğer yandan SBKP 20. Kongresini savunmak. Aslında siz ne o zaman Stalin'i savunuyordunuz, ne de bugün Mao Zedung'u savunuyorsunuz. Sırf parsa toplamak istiyorsunuz. Bu işte de birtakım "Maoculardan" –"eylem-birliği", "ara akım" değerlendirmeleri vs.

babında— bayağı destek görüyorsunuz.

— ! "Dünya komünist hareketi sağa kaymışlığını gizlemek için, oportünistliğini eleştirmekte olan Mao'yu, onun bazı yanlışlarını kullanarak haksız yere alaya aldı."

Dünya komünist hareketi ne zamandan beri "sağa kaymış"? Sizin şu yeni eleştirmeye başladığınız Gorbaçev revizyonizmiyle mi? Yoksa yine sizin 337. sayıda söylediğiniz gibi "Lenin'in ölümünden bu yana" mı? Sizin bu soruya verdiğiniz birbiriyle çelişen bu iki cevap da gerçeklerle ilgisi olmayan yanlış cevaplardır. Sözkonusu "sağa kayış", Dünya Komünist Hareketi içinde yaygınlaşma ve giderek hakim olma açısından ele alındığında; esasta II. Dünya Savaşı sonrasında; özellikle de Stalin'in ölümü sonrasındadır. Açıktır ki, kökleri çok daha öncelerde vardır. Ama TİTO revizyonizmi ilk kez "iktidardaki" bir güçtür. 20. Parti Kongresinde Kruşçev revizyonizmiyle, daha önce sosyalizmin kalesi olan ve Dünya Komünist Hareketi açısından tartışmasız bir merkez durumunda olan SBKP'nde ve Sovyetler Birliği'nde iktidarı kesinlikle ele geçirmiştir. 1957 Açıklaması'nda ise revizyonizm Dünya Komünist Hareketinin ortak çizgisi olarak onaylanmıştır.

"İşçinin Sesi", Mao Zedung'un bu "sağa kaymışlığa" eleştirilerinden sözediyor. Ama bu eleştirilerin içeriği konusunda tek laf yok.

— ! "...Çin devrimi, SBKP'nin ve Stalin'in önerdiği yolun tersini izlediği için başarıya ulaştı."

Bu Troçkist-Maocu iddianın tersini ispatlamak için Stalin'in Çin devrimi ile ilgili, koskoca bir cildi dolduran eserlerine, Komintern'in Çin devrimiyle ilgili direktiflerine, nihayet bizzat Mao Zedung'un kendi eserlerine, bunların birbiriyle uyum içinde olup olmadığına şöyle bir bakmak yeterlidir.

— "Onlar... Çin Komünistlerini Kuomintang'la birleşmeye, 'Çin ulusal burjuvazisine destek vermeye' zorluyorlar"mış! "ÇKP ve lideri Mao Zedung, bu tezi reddettiği için dünyanın ikinci büyük devrimini gerçekleştir"miş!

"Eskiden" tüm modern revizyonist ideologlar bunların tam tersini iddia ederlerdi; Mao Zedung'un Çin ulusal burjuvazisi ile birleştiğini söylerlerdi. "O zaman" Mao Zedung'a maledilen pozisyonlar "şimdi" "onlar"a, yani Stalin ve SBKP/B'ne maledilmektedir. Bu da "yadsımanın yadsınması" olsa gerek! Ve de modern revizyonizmle "Maoizm"in Stalin'e, SBKP/B'ne ve Komintern'e saldırı noktasında ilginç bir akrabalığı!

*

Yürükoğlu bu minval üzre geri kalan paragrafları sürdürüyor. Biz buraya kadarki saçmalıkları belirttikten sonra; yaptığı hatalarına rağmen kazanımlarıyla büyük bir Marksist-Leninist olan Mao Zedung'un çok doğru bir sözüyle bu bölümü bağlamak istiyoruz: ARAŞTIRMA YAPMAYANIN SÖZ HAKKI YOKTUR!

Hoş, "araştırma" yapsalar da bu iflah olmaz modern revizyonistlerin doğruyu bulacakları gibi bir beklentimiz de yok ya!

*

Geçmişte "İşçinin Sesi" revizyonizmini Stalin'i lafta savunma nasıl kurtarmadı ise; bugün de Mao Zedung'u lafta savunma onu kurtaramayacaktır. Çünkü "İşçinin Sesi"nin muzdarip olduğu hastalık ilkesizliktir; ilkesiz olduğu için her formülü kolayca kabul etmesi, ama yine aynı kolaylıkla onu terketmesidir. "İşçinin Sesi" birçok revizyonist düşüncesinin formüle edilişinde değişiklik yapıyor, ama revizyonizm hep değişmeden kalıyor.

BOLŞEVİK PARTİ İNŞASI İÇİN ~ JÎBO SAZBÛNA PARTİYA BOLŞEVİK

BOLŞEVİK PARTİZAN

15ê Rebendanê 1988
400 TL
HEJMAR 40

Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz! Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşiniz!
Karkeren hemû welatan yekbın! Karkeren hemû welatan û gelen bındest yekbın!

EVİNA WELÊT

Pêtıya arê evina te ye dıl kırye pereng
Me çıqas xwest ku weşêrım lê bı zor dayiye deng

Wek te mêrkuj me nedi kes we bı xwınrêji bıji
Ku evindarê xwe carek dıkuji wer bi xedeng

Me go qey dost û hevali, bı te re bûne heval
Jı me dıl bır te bı tayê serê zulfa xwe ye şeng

Me nedi çend gerıyam, ez ne dı Şam û ne dı şerq
Kes dı rengê te şepalê nazık û şox û çeleng

Te jı Salarê çeleng gırtıye ev zor û sıetem
Herdû ebrû te şıkandın lı me bûn şêr û pıleng

Ger dıxwazi dı evina te de dılkul nemırım
Tu bı destê xwe bıkuj ne bı top û ne tıveng

Ser sıpi bûye, jı zor û sıtema bûye lı mın
Can û dıl tev de revandın te bı talan û bı ceng

Qe kesi wek sıtema ko te lı mın kır nediye
Ne dı İran û Iraq û ne dı Tırk û ne Fıreng

Me dıxwest perde hılê, da ko bıbênım te gulê
Lê jı wan destê bı xûn çûne dı singa me de seng

Bêjımar derd û sıtem pêkve lı sınga me cıvin
Lew me sine dı evina te de carek bıwe beng.

CEGERXWİN